

Møteinnkalling

Stavanger bispedømmeråd 2020-2023

Møtedato: 08.02.2023 kl. 09:30
Møtested: Stavanger bispedømmekontor
Arkivsak: 19/04931

Mulige forfall meldes snarest til Gunnar Rønnestad, gr575@kirken.no.

, 03.02.2023

Liv Heidrun Skaar Heskestad
Leder

Gunnar Rønnestad
Sekretær

Saksliste

Godkjenning av innkalling og saksliste

1/23 Saksliste Stavanger bispedømmeråd 08.02.2023

3

Tilsettingssaker

2/23 Tilsetting av sokneprest i Dalane prosti med Bjerkreim sokn som tjenestested

4

3/23 Tilsetting av sokneprest i Ytre Stavanger prosti med Hinna sokn som tjenestested

5

Saker til behandling

4/23 Høringssvar: Adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetting i Den norske kirke

6

5/23 Høringssvar: Forskrift om regler for valg av Kirkerådet, tilhørende endring i kirkeordningen og forskrift om endring i forskrift om regler for Kirkerådets virksomhet

30

6/23 Utarbeidelse av årsrapport for 2022

59

7/23 Rammer fortilskuddsforvaltning

69

8/23 Sammenslåing av Rennesøy sokn og Mosterøy sokn

72

9/23 Felles sokneråd for Skjold sokn, Vats sokn og Vikebygd sokn

91

10/23 Erfaringer fra valgperioden 2019-2023

98

Orienteringssaker

11/23 Stiftsdirektørens rapport februar 2023

107

12/23 Orientering til Rogalandsbenken på Stortinget

111

DEN NORSKE KIRKE

Stavanger bispedømmeråd 2020-2023

Møteinnkalling

Stavanger bispedømmeråd 2020-2023

Møtedato: 08.02.2023 kl. 09:30

Møtested: Stavanger bispedømmekontor, Lagårdsveien 44, Stavanger

Arkivsak: 19/04931

Eventuelt forfall må meldes snarest.

SAKSLISTE**Godkjenning av innkalling og sakliste**

Sakliste Stavanger bispedømmeråd 08.02.2023

1/23 19/04931-126

Forslag til vedtak:
Innkalling og sakliste godkjennes.
Sakene 2/23 og 3/23 behandles for lukkede dører.

Tilsettingssaker

2/23 22/02706-7

Tilsetting av sokneprest i Dalane prosti med Bjerkreim sokn som tjenestested

3/23 22/03893-8

Tilsetting av sokneprest i Ytre Stavanger prosti med Hinna sokn som tjenestested

Saker til behandling

4/23 22/04547-2

Høringssvar: Adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetting i Den norske kirke

5/23 22/04507-2

Høringssvar: Forskrift om regler for valg av Kirkerådet, tilhørende endring i kirkeordningen og forskrift om endring i forskrift om regler for Kirkerådets virksomhet

6/23 22/04489-2

Utarbeidelse av årsrapport for 2022

7/23 23/00527-1

Rammer for tilskuddsforvaltning

8/23 19/01333-7

Sammenslåing av Rennesøy sokn og Mosterøy sokn

9/23 23/00559-2

Felles sokneråd for Skjold sokn, Vats sokn og Vikebygd sokn

10/23 23/00573-1

Erfaringer fra valgperioden 2019-2023

Orienteringssaker

11/23 17/02948-84

Stiftsdirektørens rapport februar 2023

12/23 17/02948-85

Orientering til Rogalandsbenken på Stortinget

Liv Heidrun Skaar Heskestad
Leder

Dette punktet på sakslisten er unntatt offentlighet.

Dette punktet på sakslisten er unntatt offentlighet.

DEN NORSKE KIRKE

Stavanger bispedømmeråd 2020-2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Gunnar Rønnestad	210	22/04547-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
4/23	Stavanger bispedømmeråd 2020-2023	08.02.2023

Høringssvar: Adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetning i Den norske kirke

Vedlegg:

Høring - adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetning i Den norske kirke
 Høringsnotat - adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetning i Den norske kirke
 Referat Ungdomsrådet i Stavanger bispedømme 30.01.2023
 Høringssvar fra Bjåstad, Egebakken, Hersvik, Heskestad og Ådna

Saksorientering

Stavanger bispedømmeråd har mottatt en høring om adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetning i Den norske kirke. Stiftsdirektøren henviser til vedlagt høringsnotat fra Kirkerådet.

Ungdomsrådet i Stavanger bispedømme har i møte 30.01.2023 ønsket å gi en uttalelse i saken:

06/23 Høring om samlivsform ved tilsetning

Kirkerådet har sendt ut en høring om «adgang til å vektlegge samlivsform ved tilsetning i Den norske kirke».

Ungdomsrådet drøftet høringsnotatet og kommenterer blant annet at:

- Ungdomsrådet opplever eksisterende praksis som diskriminerende. Det stilles spørsmål ved om det juridiske grunnlaget for eksisterende praksis vil stå seg i en rettssak.*
- Rekruttering er et viktig anliggende for kirken. Flere medlemmer i rådet har opplevd at det har oppstått et dårlig rykte hos unge mennesker på grunn av nåværende praksis og at dette kan påvirke negativt på rekruttering til kirkelige stillinger i bispedømmet.*
- Dersom en er vigslat av biskopen bør ikke dette overprøves av bispedømmerådet eller et tilsetningsråd på teologisk grunnlag.*

Vedtak:

Ungdomsrådet gir på bakgrunn av sin drøftelse tilslutning til foreslåtte formulering i høringsnotatet:

«Tilsetningsorganer i Den norske kirke skal ikke forskjellsbehandle søkere på grunn av likekjønnet samlivsform».

Kirkerådet skriver følgende oppsummering i høringsnotatet:

Kirkerådet foreslår at Kirkemøtet skal treffe et generelt vedtak som slår fast at tilsettingsorganer i Den norske kirke ikke skal forskjellsbehandle søkere på grunn av likekjønnet samlivsform, for eksempel slik:

Tilsettingsorganer i Den norske kirke skal ikke forskjellsbehandle søkere på grunn av likekjønnet samlivsform.

Et slikt vedtak tar sikte på å binde tilsettingsorganene formelt. Kirkemøtet kunne velge å nå vedta en uttrykkelig bestemmelse i kirkeordningen for å tydeliggjøre intensjonen om rettslig binding. Etter Kirkerådets oppfatning vil det være mer naturlig at en slik formell bestemmelse tas inn i et felles personalreglement for hele Den norske kirke. Kirkemøtet vedtok som nevnt i sak KM 10/22 Kirkelig organisering at det skal utarbeides et slikt reglement for hele trossamfunnet.

Det er innkommet forslag til høringssvar fra bispedømmerådsmedlemmene Bjåstad, Egebakken, Hersvik, Heskestad og Ådna. Dette høringsforslaget følger vedlagt.

Stiftsdirektøren har mottatt informasjon om at om at det vil bli fremlagt et forslag til høringssvar fra øvrige medlemmer av bispedømmerådet. Dette vedlegges saken så snart det er innkommet. Bispedømmerådsmedlemmene vil motta en e-post med informasjon så snart dette forslaget til høringssvaret er lagt inn i eMeetings.

Stiftsdirektøren foreslår at de to forslagene til høringssvar settes opp mot hverandre. Begge høringssvarene sendes til Kirkerådet med angivelse av stemmetall. Det høringssvaret som får flest stemmer settes først i brevet med Stavanger bispedømmeråds høringssvar til Kirkerådet.

Forslag til vedtak

Vedtaket utformes i møtet i samsvar med innkomne vedtaksforslag og stemmegivningen i møtet.

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Dato: 21.12.2022

Vår ref: 22/00348-3 tr992

Deres ref:

Høring – adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetning i Den norske kirke

Kirkerådet sender med dette forslag om adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetning i Den norske kirke på høring. Høringsnotatet er vedlagt. Kirkerådet vil på bakgrunn av høringen ta stilling til hva som skal fremmes for Kirkemøtet i 2023.

Høringsuttalelser bes sendt til Kirkerådets postmottak på post.kirkeradet@kirken.no. Alle som ønsker det, kan avgi høringsuttalelse. Høringsuttalelser er offentlige etter offentleglova og vil bli offentliggjort på kirken.no.

Frist for å sende inn høringssvar er **15. mars 2023**.

Med vennlig hilsen

Ingrid Vad Nilsen
direktør

Trond Rakkestad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:

Høringsnotat - adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetning i Den norske kirke

Mottakere:

[Click here to enter text.](#), [Click here to enter text.](#)

[Click here to enter text.](#)

[Click here to enter text.](#)

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Høring – adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetning i Den norske kirke

Høringsnotat 20. desember 2022

1 Innledning og oversikt

Kirkerådet sender med dette på høring en sak der hovedspørsmålet er om tilsettingsorganer i Den norske kirke, for eksempel menighetsråd, kirkelige fellesråd og bispedømmeråd, fortsatt skal ha adgang til å legge vekt på homofil samlivsform ved tilsetninger.

Etter det administrasjonen i Kirkerådet vet, er det nå ett bispedømmeråd i Den norske kirke som legger opp til å kunne bruke den adgangen til forskjellsbehandling på grunn av homofil samlivsform som følger av likestillings- og diskrimineringsloven § 9, jf. § 30. Kirkerådet har ikke kunnskap om praksis i de kirkelige fellesrådene og menighetsrådene.

Saken har bakgrunn i at Åpen folkekirke ved brev til Kirkerådet 7. oktober 2021 har meldt en sak til Kirkemøtet:

På vegne av Åpen folkekirkes 39 medlemmer i Kirkemøtet fremmes sak til Kirkemøtet i 2022 om at Den norske kirke skal slutte å benytte seg av unntaket i likestillings- og diskrimineringslovverket.

I brevet heter det blant annet (våre kursiveringer):

Den norske kirke har gjennom beslutninger og initiativ de siste årene gjort store framskritt når det gjelder anerkjennelse og behandling av LHBT+.

(...)

Vedtakene som ble gjort på Kirkemøtet i 2007 er fortsatt gjeldende når det gjelder muligheten til å diskriminere *søkere som er gift med en av samme kjønn til vigslede stillinger* i Den norske kirke.

(...)

Det er fortsatt ulike syn på ulik tilsetningspraksis innad i rettssubjektet og blant ulike arbeidsgivere i Den norske kirke på fellesråds- og menighetsrådsnivå. Kirkelige arbeidsgivere har fremdeles anledning til å benytte seg av unntakene i lovverket og diskriminere homofile prester ved *tilsetninger*, noe de også gjør i praksis. I lys av vigselsvedtakene i 2016 og 2017 og holdnings- og arbeidsmiljørapporten «Å være en sak», mener vi i Åpen folkekirke at det er nødvendig at Kirkemøtet gjør en ny behandling og tar stilling til hvorvidt *Den norske kirke som trossamfunn* skal følge loven og likebehandle alle arbeidstakere, eller om det fortsatt skal være mulig å benytte seg av unntaket og fortsatt kunne diskriminere.

Åpen folkekirke ønsker derfor å melde en sak til Kirkemøtet 2022, hvor det legges opp til at Kirkemøtet skal vedta at Den norske kirke som trossamfunn skal slutte å benytte seg av unntakene i likestillings- og diskrimineringslovverket.

Kirkerådet har forstått henvendelsen fra Åpen folkekirke slik at den knytter seg til «forskjellsbehandling av søkere som er gift med en av samme kjønn» i forbindelse med «tilsetning». Høringsnotatet er derfor avgrenset til å gjelde spørsmålet om ev. forskjellsbehandling av søkere på grunn av likekjønnet samlivsform (ekteskap eller partnerskap).

I punkt 2 nedenfor blir det kortfattet redegjort for relevante rettslige rammer, og punkt 3 beskriver hovedtrekk i bakgrunn og status i dag. Punkt 4 behandler noen presiseringer og avgrensinger, blant annet mot spørsmålet om forskjellsbehandling på grunn av sivilstatus (ekteskap vs. samboerskap).

Høringsnotatet skisserer i punkt 5 et forslag til vedtak i Kirkemøtet om at tilsetningsorganer i Den norske kirke ikke skal forskjellsbehandle søkere på grunn av likekjønnet samlivsform.

Kirkerådet legger til grunn at denne saken ikke har læremessig karakter. Kirkemøtet vil kunne stramme inn praksis i tilsettingssaker uten at en går bort fra at det eksisterer to teologisk legitime syn i det underliggende lærespørsmålet, som har bakgrunn i Kirkemøtets vedtak i 2007 (KM sak 07/07).

2 Kort om rettslige rammer

2.1 Likestillings- og diskrimineringsloven

Den klare hovedregelen etter lov 16. juni 2017 nr. 51 om likestilling og forbud mot diskriminering (likestillings- og diskrimineringsloven) er at det ikke er tillatt å forskjellsbehandle på grunn av blant annet seksuell orientering. Ulovlig

forskjellsbehandling omtales i loven som «diskriminering». Lovens hovedbestemmelse i § 6 første ledd første punktum har følgende ordlyd:

Diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, alder eller kombinasjoner av disse grunnlagene er forbudt.

Med «seksuell orientering» siktes det til homofile, lesbiske og bifile. Seksuell orientering inkluderer både seksuell legning og seksuell praksis, blant annet likekjønnet samlivsform. Vernet gjelder i prinsippet også heterofile, men har størst praktisk betydning for homofile.

Loven gjelder på alle samfunnsområder – blant annet ved utlysning og ansettelse, jf. §§ 2 og 29. Unntaksbestemmelsen (første og andre ledd) som det allerede er vist til, lyder slik (kursivert her):

§ 9. Lovlig forskjellsbehandling

Forskjellsbehandling er ikke i strid med forbudet i § 6 når den

- a. har et saklig formål
- b. er nødvendig for å oppnå formålet og
- c. ikke er uforholdsmessig inngripende overfor den eller de som forskjellsbehandles

I arbeidsforhold og ved valg og behandling av selvstendig næringsdrivende og innleide arbeidstakere er direkte forskjellsbehandling på grunn av kjønn, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk bare tillatt hvis denne egenskapen har avgjørende betydning for utøvelsen av arbeidet eller yrket, og vilkårene i første ledd er oppfylt.

Unntaksbestemmelsen må ses i sammenheng med bestemmelsen om når det er tillatt å innhente opplysninger om «samlivsform». Slik innhenting er bare aktuelt der det etter § 9 er adgang til å vektlegge opplysningene, se særlig § 30 annet og tredje ledd (kursivert her):

Innhenting av opplysninger om etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse og samlivsform er likevel tillatt hvis opplysningene har avgjørende betydning for utøvelsen av arbeidet eller yrket.

Innhenting av opplysninger om søkerens samlivsform, religion eller livssyn er tillatt hvis virksomheten har som formål å fremme bestemte livssyn eller religiøse syn, og arbeidstakers stilling vil ha betydning for å gjennomføre

formålet. Dersom slike opplysninger vil bli krevet, må dette oppgis i utlysningen av stillingen.

Disse lovbestemmelsene har hatt de samme innholdsmessige grunntrekkene over lang tid, til tross for at de har blitt flyttet på i lovverket. Det betyr at også tidligere lovforarbeider er relevante for forståelsen av dagens regler. Ot.prp. nr. 79 (2008–2009) gir relativt omfattende veiledning som er relevant for rekkevidden av unntaksbestemmelsen i § 9 for trossamfunn:

Saklig formål – religiøst begrunnet

Utvalget [NOU 2008: 1 *Kvinner og homofile i trossamfunn*] anfører at det stilles krav om saklighet for at forskjellsbehandlingen skal være lovlig. Dersom forskjellsbehandlingen er religiøst begrunnet har forskjellsbehandlingen et saklig formål. For at en handling kan sies å være religiøst begrunnet, må det være tale om *forhold* som har nær sammenheng med selve religionsutøvelsen, dvs. praktiseringen av religionen. Hva som skal anses som religionsutøvelse er et lærespørsmål begrunnet i det enkelte trossamfunns lære.

Trossamfunn kan ikke vilkårlig stille krav om kjønn eller samlivsform (ved ansettelse). Etter EUs likestillingsdirektiv og rammedirektiv, må kravet om kjønn eller samlivsform være et "regulært og avgjørende ervervsmessig krav". Kravet må være regulært ut fra trossamfunnets egen praksis selv for sentrale religiøse stillinger og kan ikke brukes til å unnlate å ansette en person som trossamfunnet av andre grunner ikke ønsker å ansette. Det er imidlertid ikke nødvendig at kravet må stilles konsekvent – regulært er et svakere uttrykk enn konsekvent. Det vil således neppe være i strid med direktivene at enkelte menigheter eller biskoper stiller kravet mens andre ikke gjør det innenfor samme trossamfunn.

Det må avgrenses mot handlinger begrunnet i fordommer mot homofile og stereotype oppfatninger om kvinner og kjønnsroller som ikke er religiøst forankret. Det samme bør i utgangspunktet gjelde praksis, kultur eller tradisjon i trossamfunnet. (...)

Utvalget mener at det ikke bør stilles krav om enighet i trossamfunnet om en fortolkning av den religiøse læren. Dette innebærer at trossamfunn seg imellom kan forstå lære- og trosspørsmål på ulikt vis. Samtidig betyr det også at det er rom for uenighet om lære- og trosspørsmål internt i et trossamfunn. Ifølge utvalget kan forskjellsbehandlingen anses som religiøst begrunnet og ha et saklig formål, selv om det ikke er enighet om disse spørsmålene innad i trossamfunnet. Det bør heller ikke kreves at fortolkningen har støtte blant et (bestemt) flertall i trossamfunnet. Den norske kirke vil dermed kunne begrunne forskjellsbehandling av homofile også etter vedtaket på Kirkemøtet i

2007, siden kirken uttrykkelig mener at det er en kirkelig begrunnelse for begge standpunkter. (...)

I høringen framgår det at det kan være en kompliserende faktor at slike lære- og trosspørsmål kan variere så vidt mye innenfor det samme trossamfunnet. Det er lite forutsigbart for dem som eventuelt rammes av en forskjellsbehandling og kan så tvil om det faktisk er et religiøst lærespørsmål. *Hamar biskop* mener at lesbiske og homofile arbeidssøkeres behov for forutsigbarhet taler for en særlig begrenset unntaksadgang i bispedømmer hvor det allerede er åpnet for å ansette homofilt samlevende i partnerskap til prestatjeneste. *Møre bispedømmeråd* fremhever muligheten for at lokal tradisjon og forståelse i enkelte lærespørsmål kan variere, og dermed gi ulik praksis i slike spørsmål.

Departementet vil bemerke at forskjellsbehandlingen ikke må være vilkårlig, men være religiøst begrunnet. Det er nødvendig for å unngå at religionsfriheten blir brukt som grunnlag for forskjellsbehandling i tilfeller der det egentlig er andre forhold som har vært avgjørende (Ot.prp. nr. 79 (2008-2009) *Om lov om endringer i arbeidsmiljøloven, likestillingsloven, diskrimineringsombudsloven og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven* side 40–41).

2.2 Kirkemøtets myndighet

Innenfor rammene av likestillings- og diskrimineringsloven er altså Kirkemøtets vedtak fra 2007 (KM sak 07/07) med på å definere hvilken mulighet arbeidsgivere i Den norske kirke har til å forskjellsbehandle på grunn av homofilt samliv ved tilsetning.

I 2007 hadde Kirkemøtet neppe formell myndighet til å binde trossamfunnet i det aktuelle lærespørsmålet. Frem til grunnlovsreformen i 2012 var det antakelig bare Kongen som øverste kirkestyre som hadde formell myndighet til dette i medhold av den tidligere Grunnloven § 16. Kongen var også øverste arbeidsgiver for prestene. Liturgimyndigheten som fra 1990-tallet var delegert fra Kongen til Kirkemøtet – først enkeltvis, så generelt fra 2006 – omfattet ikke dette spørsmålet.

Fra mai 2012 ble Kongens særskilte kirkestyre avviklet, og Kirkemøtet ble tydelig etablert som det øverste læreorganet i trossamfunnet. I den nye trossamfunnsloven § 12 første ledd er denne myndigheten bekreftet og kommet klarere til uttrykk enn tidligere. Kirkemøtet har læremyndighet i og på vegne av hele trossamfunnet.

Trossamfunnsloven § 12 andre ledd sier at Kirkemøtet gir nærmere bestemmelser om blant annet kirkens organisering og kirkelige organer. Kirkemøtets organiseringsmyndighet kan blant annet brukes til å gi føringer for soknets utøvelse av sitt arbeidsgiveransvar.

I vedtaket i sak KM 10/22 er det forutsatt at Kirkemøtet kan vedta et felles personalreglement for hele trossamfunnet. Et slikt reglement kan legge rammer for utøvelse av arbeidsgiversvar i både rettssubjektet Den norske kirke og i soknene. Kirkemøtet kan blant annet fastsette prosedyrer for tilsetning, herunder om hvilke hensyn som skal vektlegges ved tilsetning. Reglementet må naturligvis utformes innenfor rammene som følger av alminnelig lovgivning, for eksempel likestillings- og diskrimineringsloven.

Kirkerådet legger til grunn at Kirkemøtet har myndighet til å fastsette at det ikke lenger skal være tillatt å legge vekt på likekjønnet samliv ved tilsetning i hele trossamfunnet Den norske kirke, ikke bare i rettssubjektet Den norske kirke.

3 Bakgrunn og status

Dagens tilsettingspraksis i Den norske kirke har som nevnt et grunnlag i KM sak 07/07 *Tilsetjing og vigsling i Den norske kyrkja av homofile i partnerskap. Konsekvensar av fråsegna frå Lærenemnda 2006*. Dette vedtaket tok konsekvensen av at Lærenemnda i 2006 var delt i vurderingen av homofilt samliv i partnerskap. Kirkemøtet åpnet for at tilsettingsorganer i Den norske kirke konkret kan ta stilling til om homofilt samliv skal vektlegges ved tilsetning. Vedtaket i 2007 innebar en endring sammenlignet med det som fulgte av Kirkemøtets vedtak i KM sak 08/97. Den viktigste endringen var at det ikke lenger var ett offisielt kirkelig syn i form av en felles rådgivning fra Bispemøtet og Kirkemøtet om ikke å vigsle og tilsette personer som levde i ordnet homofilt samliv.

Liturgisaken fra 2016 og 2017 dreide seg om vigsel av likekjønnede par, og Kirkemøtet vedtok at det i alle kirkens menigheter skal være rom for dette. Samtidig fastslo Kirkemøtet at prester ville ha frihet til å velge om de vil foreta vigsel av likekjønnede, og at andre kirkelig tilsatte også burde ha tilsvarende mulighet til å ikke medvirke ved den kirkelige handlingen. Kirkemøtet uttalte følgende i punkt 2 vedtaket i sak KM 17/16:

Kirkemøtet viser til tidligere vedtak som understreker at uenighet i dette spørsmålet teologisk bedømt ikke er av en slik karakter at det gudstjenestelige og sakramentale fellesskapet i Den norske kirke må brytes. Begge syn på likekjønnet ekteskap kan derfor gis rom og komme til uttrykk i kirkens liturgiske ordninger, undervisning og forkynnelse.

Etter det administrasjonen i Kirkerådet vet, er det nå ett bispedømmeråd i Den norske kirke som legger opp til å kunne bruke den adgangen til forskjellsbehandling på grunn av likekjønnet samlivsform som følger av likestillings- og diskrimineringsloven § 9, jf. § 30, og som Kirkemøtets vedtak fra 2007 åpnet for.

Kirkerådet har ikke kunnskap om praksis i de kirkelige fellesrådene og menighetsrådene.

4 Presiseringer og avgrensinger

4.1 Forskjellsbehandling av søkere på grunn av homofilt samliv

Kirkerådets forslag i punkt 5 nedenfor retter seg mot forskjellsbehandling på grunn av «likekjønnet samlivsform». Det er ment å dekke forskjellsbehandling av søkere som er gift med en av samme kjønn, og dessuten søkere i registrert partnerskap.

Når det i vedtaket fra 2007 dreide seg om partnerskap, var det fordi registrert partnerskap var den eneste ordnede samlivsformen som den gangen var åpen for likekjønnede par. Ekteskapsloven ble gjort kjønnsnøytral først fra 1. januar 2009. I 2007-sakens innramming var det forutsatt homofilt samliv i registrert partnerskap. Dette ble for ordens skyld presisert av Bispemøtes flertall:

Bispemøtets flertall vil understreke at når det ikke anser homofilt samliv for å være en hindring for vigsling eller tilsetning i vigslede stillinger, gjelder dette homofilt samliv i registrert partnerskap (sak BM 28/07).

Sivilstatus eller sivilstand¹ for homofilt samlevende var altså ikke noe eksplisitt tema i saken – drøftelsene *forutsatte* registrert partnerskap. Gjennom hele vedtaket presiseres det at temaet er homofilt samliv i partnerskap. Vedtaket fra 2007 gir derfor kun konkret veiledning vedrørende homofile i ekteskap eller partnerskap.

Blant annet sivilstatus for *heterofile* par lå utenfor sakens ramme. Inndelingen gift vs. ugift samliv reiser egne problemstillinger, som ikke følger skillelinjen heterofile vs. homofile/likekjønnede par. Bakgrunnen for dette er at diskrimineringslovgivningen ikke omfatter spørsmålet om sivilstatus. Slik var det 2007, og det er ikke endret med dagens lov, se nærmere nedenfor i punkt 4.2.

Dette betyr at det ikke er noe *rettslig* i veien for å spørre om en søker er gift *eller* lever i samboerforhold, så lenge opplysninger om dette *vektlegges likt* overfor likekjønnede og ulikekjønnede par. I motsatt fall er det tale om forskjellsbehandling på grunn av seksuell orientering. Lovligheten av *slik* forskjellsbehandling må bedømmes etter

¹ Begrepene brukes gjerne om hverandre. Ifølge SSBs *Standard for sivilstand* har vi følgende kategorier av *sivilstand*: ugift, gift, enke/enkemann, skilt, separert, registrert partner, separert partner, skilt partner og gjenlevende partner. Folkeregisterforskriften tillater også å registrere «uoppgitt» i feltet sivilstand i folkeregisteret. Sivilstand omfatter ikke *samboer* i henhold til SSBs standard. I andre oversikter er det vanlig også å ta med status som *samboer* – gjerne også *enslig* og *forlovet*. I det videre benyttes begrepet *sivilstatus*. Til vårt formål er det da siktet til skillet mellom *samboer* på den ene siden og *gift/registrert partner* på den annen.

lovens § 9, og innhenting av opplysninger må knyttes til § 30 tredje, eventuelt andre ledd.

Visse stillinger forutsetter biskopens vedtak om vigsling, jf. tjenesteordning for biskoper § 8 første ledd. Dette høringsnotatet går ikke inn i spørsmålene om ev. binding av biskopens vigslingsmyndighet, myndigheten til å gi såkalt tjenestebrev eller biskopens tilsynsmyndighet mer generelt. Åpen folkekirkes melding av sak tar heller ikke opp disse problemstillingene.

Saken som nå er på høring, er innrettet mot spørsmålet om det skal eller ikke skal være fortsatt adgang innenfor Den norske kirke til å anvende likestillings- og diskrimineringslovens bestemmelse i § 9 om lovlig forskjellsbehandling ved tilsetning begrunnet i seksuell orientering i form av likekjønnet samlivsform.

4.2 Forskjellsbehandling begrunnet i sivilstatus er ikke omfattet av likestillings- og diskrimineringsloven

Enkelte har ment at sivilstand i betydning skillet gift/samboer er rettslig relevant når det skal avklares hva en arbeidsgiver etter diskrimineringslovgivningen har lovlig adgang til å innhente opplysninger om i forbindelse med en tilsetningssak. Det kan skyldes at likestillings- og diskrimineringsloven bruker uttrykket «samlivsform» i bestemmelsene om innhenting av opplysninger i § 30 andre og tredje ledd (ordlyden er gjengitt ovenfor i punkt 2.1). Lest isolert kan disse bestemmelsene om blant annet «samlivsform» skape en misforståelse. Dette uttrykket kan nok etter alminnelig språkbruk også eventuelt peke i retning av at spørsmålet om *sivilstatus* (samboerskap eller ekteskap) både for heterofile, homofile eller andre er en relevant problemstilling.

Likevel omhandler ikke diskrimineringslovgivningen spørsmålet om sivilstatus, altså om personen lever i gift eller ugift samliv. Og som nevnt var det slik også 2007.²

Det er «seksuell orientering» som er det relevante diskrimineringsgrunnlaget i vår sammenheng, jf. lovens § 6. Som nevnt inkluderer dette uttrykket både seksuell legning og praksis. Men ikke noe sted i forarbeidene til nåværende eller tidligere tilsvarende bestemmelse omtales sivilstatus som relevant ved drøftingen av denne forbudsbestemmelsen. Derimot omtales det eksplisitt i et par andre sammenhenger i lovens forarbeider at sivilstatus faller *utenfor* den rettslige reguleringen.³ Det samme fremgår av juridisk litteratur.⁴

² Det er ikke nødvendig å gå nærmere inn i endringer i lovgivningen som har skjedd siden 2007. I hovedsak har endringene vært tekniske, med plassering i nye lover, og det har ikke skjedd endring i spørsmålet vi tar opp her.

³ Se Prop. 81 L (2016–2017) s. 331 og høringsnotatet fra BFD 19. oktober 2015 s. 8 og s. 64–65.

⁴ Se *Anne Jorunn Bolken Ballangrud og Margrethe Søbstad*, Likestillings- og diskrimineringsloven. Lovkommentar, 2021, som slår fast at «sivilstand er (...) heller ikke et vernet diskrimineringsgrunnlag etter loven» (s. 536).

Det betyr at sivilstatus heller ikke *kan* være relevant ved unntaksbestemmelsen i § 9. Unntaket i § 9 fra hovedregelen i § 6 må nødvendigvis knytte seg til innholdet i begrepet seksuell orientering.⁵ Et unntak fra en hovedregel om forbud kan nødvendigvis ikke omfatte *mer*⁶ enn hva forbudet omfatter. Da ville det ikke være et unntak fra forbudet, men *et forhold som ikke er forbudt* å vektlegge etter hovedregelen. Det er nettopp slik det forholder seg med opplysninger om sivilstatus. Nedenfor skal det likevel knyttes noen merknader til forholdet mellom de to rettslige begrepene «seksuell orientering» og «samlivsform».

Det er en nær sammenheng mellom §§ 6 og 9 på den ene siden og bestemmelsene om lovlig innhenting av opplysninger fra en søker på den andre.⁷ Med mindre en søker selv uoppfordret gir opplysninger, blir problemstillingen hvordan et tilsettingsorgan får tilgang til opplysninger om seksuell orientering. Her er hjemmelen lovens § 30 andre og tredje ledd. I disse to bestemmelsene ser vi at det *ikke* er seksuell orientering arbeidsgiver har lov til å innhente opplysninger om, men søkers *samlivsform*. Det fremgår av lovens forarbeider at det var et bevisst valg *ikke å tillate* innhenting av opplysninger om seksuell orientering.⁸ Det er derfor på det rene at de to begrepene «seksuell orientering» og «samlivsform» ikke er sammenfallende. Allerede ordlyden viser det, og som sagt viser forarbeidene at det ble gjort et bevisst skille.

Spør vi om hva samlivsform betyr, er det klart at det i alle fall omfatter hvilket kjønn «den personen [har] som arbeidssøkeren utøver sitt samliv med», jf. Ot.prp. nr. 79 (2008–2009) side 46.⁹ Samme sted kommer det frem at departementet ønsket å markere et skille mellom «seksuell legning/orientering/identitet og seksuell praksis/samlivsform». Det riktige må derfor være å si at begrepet samlivsform retter seg mot søkerens seksuelle *praksis* – men da begrenset til slik praksis *innenfor rammen av et samliv*. Vi kan derfor si at samlivsform rettslig sett er en *undergruppe*

⁵ Ordlyden i første setning i unntaksbestemmelsen i § 9 får frem dette: «Forskjellsbehandling er ikke i strid med *forbudet* i § 6 når den ...»

⁶ Unntaket i § 9 kunne tenkes å knytte seg til bare *et utsnitt* av hva som ligger i det rettslige forbudsbegrepet (diskrimineringsgrunnlaget) «seksuell orientering» – slik at *bare noe* av det som i utgangspunktet er forbudt, omfattes av unntaket. Men slik er det ikke.

⁷ Her er hovedregelen at forhold som det ikke er tillatt å innhente opplysninger om, er de samme som det er ulovlig å vektlegge i tilsettingsprosessen. Vi ser derfor at det er det samme begrepet – seksuell orientering – som er benyttet også i § 30 første ledd bokstav e om *forbud* mot å innhente opplysninger i forbindelse med tilsettingsprosesser. Det gir god sammenheng.

⁸ Se Prop. 81 L (2016–2017) side 275.

⁹ Begrepet samlivsform er nøytralt, og det vil i prinsippet gjelde både heterofil og homofil/likekjønnet samlivsform.

av seksuell orientering, ved at begrepet er *snevvrere* og dekker færre kjennetegn hos vedkommende person enn det seksuell orientering gjør. Denne forståelsen er også lagt til grunn i juridisk litteratur. Og som nevnt kan begrepet samlivsform ikke ta opp i seg elementer eller kjennetegn – her sivilstatus – som faller *utenfor* det mer vidtrekkende begrepet seksuell orientering.

5 Oppsummering og forslag

Det er på det rene at tilsettingsorganer i Den norske kirke i dag har rettslig adgang etter likestillings- og diskrimineringsloven til å vektlegge likekjønnet samlivsform ved tilsetning, i alle fall for vigslede stillinger der den som vigsles, gir et formelt løfte knyttet til kirkens læregrunnlag.

Spørsmålet er om Kirkemøtet skal videreføre de gjeldende rammene for forskjellsbehandling ved tilsetning, som har bakgrunn i Kirkemøtets vedtak fra 2007, eller om praksis skal endres, slik at det ved tilsetninger ikke lenger skal være rom for å praktisere det ene synet på homofilt samliv, som i dag er et mindretallssyn.

Kirkerådet legger til grunn at Kirkemøtet vil kunne stramme inn tilsettingspraksis, uten at en også på generelt grunnlag går bort fra at det eksisterer to teologisk legitime syn i det underliggende lærespørsmålet. Konsekvensen av en eventuell innstramming i tråd med forslaget fra Åpen folkekirke, er at det på ett praktisk felt – tilsettingspraksis – blir en endring.

Kirkerådet foreslår at Kirkemøtet skal treffe et generelt vedtak som slår fast at tilsettingsorganer i Den norske kirke ikke skal forskjellsbehandle søkere på grunn av likekjønnet samlivsform, for eksempel slik:

Tilsettingsorganer i Den norske kirke skal ikke forskjellsbehandle søkere på grunn av likekjønnet samlivsform.

Et slikt vedtak tar sikte på å binde tilsettingsorganene formelt. Kirkemøtet kunne velge å nå vedta en uttrykkelig bestemmelse i kirkeordningen for å tydeliggjøre intensjonen om rettslig binding. Etter Kirkerådets oppfatning vil det være mer naturlig at en slik formell bestemmelse tas inn i et felles personalreglement for hele Den norske kirke. Kirkemøtet vedtok som nevnt i sak KM 10/22 *Kirkelig organisering* at det skal utarbeides et slikt reglement for hele trossamfunnet.

Referat

Hva: Ungdomsrådsmøte – Stavanger bispedømme

Dato: 30.01.2023

Tid: 17:00 – 19:30

Sted: Stavanger bispedømmekontor

Ungdomsrådsmedlemmer:

- Maren Dyngeland
- Aksel Johan Lund
- Sondre Søndervik
- Emma Stanghelle Andersson
- Magnar Hole Polden
- Camilla Mariann Skjældal Cazon
- Hanna Holand (1 vara)
- Maren Iren Jørgensen (2 vara)
- Rude Rott (3 vara)

Forfall:

- Emma Stanghelle Andersson
- Hanna Holand
- Rude Rott
- Maren Dyngeland

Inviterte:

- Margreta Vik Stokke – Rådgiver Stavanger bispedømmekontor
- Gudrun Boge – tegnspråktolk
- Vidar Seljen Høydal - tegnspråktolk

Åpning: Camilla Mariann Skjældal Cazon

01/23 Godkjenning av referat og sakliste

Vedtak: Godkjent uten innvendinger.

02/23 Valg 2023 – Forslag til navn på kandidat til nominasjonskomiteens liste

Ungdomsrådet fulgte opp sak 20/22 vedrørende forslag av kandidater til nominasjonslisten i forbindelse med kirkevalget 2023.

Margreta Vik Stokke var invitert til møtet for å lede prosessen knyttet til saken.

Vedtak: Ungdomsrådet forslår følgende leke kandidater til nominasjonskomiteens liste:

- *Camilla Mariann Skjældal Cazon*
- *Magnar Hole Polden*

03/23 UT-Konferansen

Ungdomsrådet fulgte opp sak 27/22 og tok i møtet stilling til representasjon fra Ungdomsrådet i komité for Ungdomstinget 2023.

Vedtak: Ungdomsrådet nedsetter en komité bestående av Magnar, Maren Iren, Aksel Johan og Camilla Mariann.

04/23 UT 2.0 2023

Ungdomsrådsgiver orienterte om status for UT 2.0 og behovet for bekreftelse om deltakelse grunnet reservasjon av lokaler/rom.

Vedtak: Ungdomsrådet takket for orienteringen, og alle deltakere i møtet bekrefter deltakelse på UT 2.0.

05/23 Årsplan og arbeidsgrupper

Ungdomsrådet tok opp saken 28/22 om opprettelser av arbeidsgrupper for året 2023.

Vedtak: Ungdomsrådet nedsetter følgende arbeidsgruppe

- *«SoMe gruppe» bestående av Maren Iren og Sondre (andre i rådet som ikke var med på møtet kan også melde sin interesse).*

06/23 Høring om samlivsform ved tilsetning

Kirkerådet har sendt ut en høring om «adgang til å vektlegge samlivsform ved tilsetning i Den norske kirke».

Ungdomsrådet drøftet høringsnotatet og kommenterer blant annet at:

- Ungdomsrådet opplever eksisterende praksis som diskriminerende. Det stilles spørsmål ved om det juridiske grunnlaget for eksisterende praksis vil stå seg i en rettssak.
- Rekruttering er et viktig anliggende for kirken. Flere medlemmer i rådet har opplevd at det har oppstått et dårlig rykte hos unge mennesker på grunn av nåværende praksis og at dette kan påvirke negativt på rekruttering til kirkelige stillinger i bispedømmet.
- Dersom en er vigslet av biskopen bør ikke dette overprøves av bispedømmerådet eller et tilsetningsråd på teologisk grunnlag.

Vedtak:

Ungdomsrådet gir på bakgrunn av sin drøftelse tilslutning til foreslåtte formulering i høringsnotatet: «Tilsetningsorganer i Den norske kirke skal ikke forskjellsbehandle søkere på grunn av likekjønnet samlivsform».

07/23 Orientering/Eventuelt

- Camilla Mariann er DnkU sin kontaktperson for Ungdomsrådet, og gav en orientering om saker de arbeider med:
 - Arbeidsgruppe som jobber med den etiske problemstillingen knyttet til fosterdiagnostikk og en eventuell respons fra kirken. Gruppen tar blant annet utgangspunkt i en forskningsartikkel¹.
 - 12 januar hadde DnkU et felles møte med Ungdomsråd i hele landet. Et notat fra møtet følger med referatet.
 - Camilla Mariann er observatør på Norges Kristne Råd sin generalforsamling på vegne av DnkU.
- Ungdomsrådet fastsetter å sette på saklisten til neste møte følgende tittel: «Arbeid i kirken». Saksfremlegg utarbeides av Camilla Mariann, Sondre, Aksel Johan og Ungdomsrådgiver.

Leder for UR 2023
Camilla Mariann Skjældal Cazon

Ungdomsrådgiver (sekretær)
Bjarte Øen

¹ [Etisk berøringsangst i fosterdiagnostikken | Tidsskrift for Den norske legeförening \(tidsskriftet.no\)](https://tidsskriftet.no/)

Lye, 24.01.2023

Medlemmene Magne Bjåstad, Therese Egebakken, Magne Hersvik, Liv Heidrun Heskestad og Jostein Ådna foreslår følgende tekst som høringssvar fra Stavanger bispedømmeråd i høring om adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetning i Den norske kirke.

Svar fra Stavanger bispedømmeråd i høring om adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetning i Den norske kirke

1. Innledning

På bakgrunn av vedtak i Kirkerådet 9. desember 2022 i KR-sak 100/22 la Kirkerådet 21. desember ut en invitasjon til å delta i høring om adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetning i Den norske kirke med 15. mars 2023 som svarfrist. Det fremgår av kunngjøringsbrevet at denne høringen inngår i en prosess med å forberede en sak som etter planen skal fremmes for Kirkemøtet 2023. Stavanger bispedømmeråd takker for anledningen til å ytre seg i denne saken.

Høringsnotatets form

Høringsnotatet har form av en 10 siders saksutredning, som munner ut i at Kirkerådet ønsker å foreslå overfor Kirkemøtet at det «skal treffe et generelt vedtak som slår fast at tilsettingsorganer i Den norske kirke ikke skal forskjellsbehandle søkere på grunn av likekjønnet samlivsform» (s. 10). Fordi høringssvar, til forskjell fra hva som er tilfelle i en del andre høringer, ikke formulerer ett eller flere spørsmål eller saksmomenter som høringssvarinstansene bes om å ta stilling til, er det overlatt til dem som avleverer høringssvar, hvordan det utformes. Dersom man er enig i forslaget i notatet og mener at notatet inneholder en dekkende og tilstrekkelig argumentasjon og begrunnelse, kan høringssvaret innskrenkes til en kortfattet tilslutning. Dersom man derimot er uenig i forslaget, slik tilfellet er for Stavanger bispedømmeråds vedkommende, er det nærliggende å gi et noe mer omfattende høringssvar.

2. Har saken læremessige implikasjoner?

Høringsnotatet opplyser om at når Kirkerådet foreslår overfor Kirkemøtet at praksis i tilsetningssaker skal strammes inn, legger det «til grunn at denne saken ikke har læremessig karakter» (s. 2). Forslaget innebærer ikke at Den norske kirke «på generelt grunnlag går bort fra at det eksisterer to teologisk legitime syn i det underliggende lærespørsmålet» (s. 10). Er dette et holdbart premiss og en korrekt vurdering?

Dagens tilsetningspraksis i Den norske kirke har grunnlag i vedtak i Kirkemøtet 2007 i KM-sak 07/07 *Tilsetjing og vigsling i Den norske kyrkja av homofile i partnerskap. Konsekvensar av fråsegna frå Lærenemnda 2006*. Av dette vedtaket fremgår at Kirkemøtet 2007 mente at tilsetningspraksis ikke kan frikobles fra teologiske, læremessige vurderinger. Vi siterer punktene 2 og 3 i vedtaket:

2. [...] Kyrkjemøtet (slår) fast at det òg for framtida er kyrkjeleg grunngeving for ikkje å ordinere, vigsle, tilsetje eller gi tenestebrev til homofilt samlevande i partnerskap dersom biskop eller tilsetjingsorgan vurderer at det ikkje er i tråd med

det som er kyrkja si lære og kyrkja sitt formål, og/eller av omsyn til aktuell(e) kyrkjelyd(ar).

3. Kyrkjemøtet understrekar at det i behandlingen av denne saka alltid har lagt til grunn at Den norske kyrkja er eit trussamfunn og derfor forstår ordningane sine for ordinasjon, vigsling, tilsetjing og tenestebrev som uttrykk for det trusgrunnlaget kyrkja har, òg når kyrkja har og praktiserer ulike syn i saker av slik karakter.

Etter endringen i ekteskapsloven fra 1. januar 2009 meldte spørsmålet om kirkelig vigsel av likekjønnede seg, og Kirkemøtet 2016 gjorde vedtak i KM-sak 17/16 *Kirkelig vigsel for likekjønnede par*, der punkt 2 lyder:

2. Kirkemøtet viser til tidligere vedtak som understreker at uenighet i dette spørsmålet teologisk bedømt ikke er av en slik karakter at det gudstjenestelige og sakramentale fellesskapet i Den norske kirke må brytes. Begge syn på likekjønnet ekteskap kan derfor gis rom og komme til uttrykk i kirkens liturgiske ordninger, undervisning og forkynnelse.

Kirkerådet hevder at dets forslag om å fjerne adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetning ikke utfordrer og berører tidligere vedtak om at det i Den norske kirke eksisterer to teologisk legitime syn på likekjønnet ekteskap. Det nettopp siterte punktet i KM-sak 17/16 spesifiserer at begge synene gis rom og får komme til uttrykk i kirkens liturgiske ordninger, undervisning og forkynnelse. At det her ikke sies noe eksplisitt om kirkens tilsetningspraksis, er en naturlig begrensning fordi saken i 2016 dreide seg spesifikt om vigsel (og forbønn for borgerlig inngått ekteskap). Vedtaket i 2016 må leses i forlengelse av det ovenfor omtalte vedtaket fra 2007, der ordningene for tilsetning eksplisitt er omtalt som uttrykk for kirkens trosgrunnlag. Naturligvis kan og vil undervisning og forkynnelse om likekjønnet ekteskap ikke komplett løsrives fra spørsmålet om tilsetning av likekjønnet samlevende i vigslede stillinger, og slik sett foreligger en klar kontinuitet mellom vedtakene i Kirkemøtet i 2007 og 2016.

Når Kirkerådet vurderer det slik at fjerning av adgangen til å forskjellsbehandle søkere på grunn av likekjønnet samlivsform ikke har læremessige implikasjoner, er det sannsynlig at de fleste kirkemedlemmer som er for likekjønnet vigsel, støtter denne vurderingen. Blant de 88 medlemmene av Kirkemøtet som i avstemningen i KM-sak 17/16 gav sin tilslutning til vedtaket, inngikk imidlertid også et ukjent antall personer som ikke ønsket kirkelig vigsel av likekjønnede par, slik det fremgår av punkt 4 i vedtaket:

4. Et mindretall i Kirkemøtet ønsker ikke kirkelig vigsel av likekjønnede par fordi det strider mot deres forståelse av ekteskapet. De av mindretallet som støtter dette vedtaket, tar likevel til etterretning Kirkemøtets sammensetning, og at slike liturgier derfor vil bli utarbeidet og implementert.

Det er sannsynlig at mange som finner sin oppfatning dekket av dette punktet i vedtaket, som altså kombinerer en personlig prinsipiell overbevisning om at ekteskap kun kan inngås mellom én mann og én kvinne, med en aksept av at Den norske kirke etter vedtak i Kirkemøtet 2017 også har en vigselsliturgi som kan anvendes for likekjønnede par, ikke deler Kirkerådets vurdering om at fjerning av adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetning ikke har læremessig karakter.

Før forslaget i KM-sak 17/16, som fikk tilslutning fra 88 av 115 medlemmer, ble vedtatt, stemte Kirkemøtet over et alternativt forslag: «Kyrkjemøtet seier [...] nei til å innføre vigslingsliturgi for likekjønna par eller forbøn for borgarleg inngåtte ekteskap mellom likekjønna.» Et mindretall på 31 medlemmer av Kirkemøtet stemte for dette forslaget. Også de medlemmer av Den norske kirke som finner sin oppfatning gjenspeilt i dette mindretallsforslaget, har en fullt berettiget tilhørighet i Den norske kirke. De har, uten selv å åpne opp for den utvidede vigselpraksisen, fastholdt det standpunkt som tidligere var enerådende som Den norske kirkes offisielle lære om ekteskapet, og som ifølge det ovenfor siterte punkt 2 i vedtaket i KM-sak 17/16 fremdeles er ett av to teologisk legitime syn på ekteskapet, som det gis rom for i kirkens liturgiske ordninger, undervisning og forkynnelse. Det er all grunn til å anta at denne gruppen ikke finner sin oppfatning ivaretatt av Kirkerådets premiss om at den foreslåtte innstrammingen i tilsetningspraksis er uten læremessige implikasjoner.

Det foreligger saklig og logisk korrespondanse mellom et læremessig standpunkt om at ekteskapet er for én mann og én kvinne, forfektning av dette standpunktet i undervisning og forkynnelse og en eventuell vektlegging av likekjønnet samlivsform ved tilsetning i vigslende stillinger i Den norske kirke. De som står for det nye synet på ekteskap, bør derfor være tilbakeholdne med å postulere på vegne av hele det kirkelige fellesskap at et forbud mot forskjellsbehandling av søkere på grunn av likekjønnet samlivsform ikke medfører en teologisk stillingtagen. Her kan det se ut til at et flertall i kirken foreslår en endring i tilsetningspraksis som favoriserer dets eget læremessige standpunkt, mens de som i ekteskapsaken fastholder kirkens tradisjonelle forståelse, fratras mulighet til å la dette fremdeles legitime synet få konsekvenser i tilsetninger.

3. Loven ivaretar mindretall i trossamfunnene

Høringsnotatet ser ut til å gi en presis og dekkende redegjørelse for de rettslige rammene for lovlig forskjellsbehandling ifølge Ligestillings- og diskrimineringsloven og tidligere lovforarbeider med relevans for forståelsen av dagens regler. Utgangspunktet i loven, med åpenbar aktualitet for alle trossamfunn, er at forskjellsbehandling ikke er i strid med det generelle forbudet mot diskriminering dersom den har et saklig formål, er nødvendig for å oppnå formålet og ikke er uforholdsmessig inngripende overfor den eller dem som forskjellsbehandles (jf. § 9). Dersom et tilsetningsorgan mener at forholdene omtalt i § 9 angående lovlig forskjellsbehandling er relevante i en tilsetning, er det tillatt å innhente opplysninger om bl.a. religion, livssyn og samlivsform; dette må det i tilfelle informeres om i utlysningen av stillingen (jf. § 30). Når tilsettingsinstanser i Den norske kirke med grunnlag i KM-sak 07/07 har vektlagt samlivsform, har dette blitt håndhevet i overensstemmelse med Ligestillings- og diskrimineringsloven. Kravet i lovens § 30 om at dersom opplysninger om stillingssøkers samlivsform, religion eller livssyn vil eller kan bli vektlagt, «må dette oppgis i utlysningen av stillingen», har funnet noe varierende tekstlige nedslag. Som et eksempel kan nevnes formuleringen som Stavanger bispedømme benytter i utlysninger og annonseringer av preste- og prostestillinger: «Opplysninger om samlivsform vil kunne bli innhentet og vektlagt ved tilsetning (jfr. § 30 i ligestillings- og diskrimineringsloven).»

Så lenge det hersker enighet innad i et trossamfunn om berettigelsen av lovlig forskjellsbehandling i tilsetning i visse stillinger med henblikk på hva som er nødvendig for å oppnå virksomhetens formål, er det uomtvistet at praksisen har dekning i norsk lov. Men hvordan stiller dette seg dersom det råder uenighet i trossamfunnet? Med henvisning til bl.a.

Odelstingsproposisjon nr. 79 (2008–2009) *Om lov om endringer i arbeidsmiljøloven, likestillingsloven, diskrimineringsombudsloven og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven* redegjør høringsnotatet for at full enighet om hva som er et saklig formål som berettiger lovlig forskjellsbehandling, ikke er en betingelse for at bestemmelsene i §§ 9 og 30 i Likestillings- og diskrimineringsloven kommer til anvendelse. Med tilslutning til hva utvalget som hadde utredet sakskomplekset (NOU 2008: 1 *Kvinner og homofile i trossamfunn*) hadde uttalt, heter det i proposisjonen «at det er rom for uenighet om lære- og trosspørsmål internt i et trossamfunn», og at

«forskjellsbehandlingen (kan) anses som religiøst begrunnet og ha et saklig formål, selv om det ikke er enighet om disse spørsmålene innad i trossamfunnet. Det bør heller ikke kreves at fortolkningen har støtte blant et (bestemt) flertall i trossamfunnet. Den norske kirke vil dermed kunne begrunne forskjellsbehandling av homofile også etter vedtaket på Kirkemøtet i 2007, siden kirken uttrykkelig mener at det er en kirkelig begrunnelse for begge standpunkter» (sitert fra høringsnotatet, s. 4–5).

Det er påfallende at Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å frata alle tilsettingsorgan i Den norske kirke en rett som norsk lov gir dem. Mens lovverket ivaretar retten til grupperinger innad i trossamfunn som totalt sett er i mindretall, men som regionalt og lokalt kan utgjøre et beslutningsdyktig flertall, til å utøve en saklig begrunnet forskjellsbehandling, ønsker Kirkerådet å innskrenke handlingsrommet for tilsettingsorgan som mener det fortsatt er saklig begrunnet å etterspørre samlivsform. Premisset for innstrammingen er en påstand om at denne endringen ikke har læremessige implikasjoner. Som redegjort ovenfor, er dette en feilaktig forutsetning. Den norske kirke har medlemmer som mener at ekteskapet er eksklusivt heterofilt, og som oppfatter et eventuelt forbud mot å kunne vektlegge samlivsform ved tilsettinger i vigslede stillinger som et innskrenkende inngrep i utfoldelsen av sitt teologiske læresyn.

Særlig når det på menighetsplan foreligger reservasjon eller motstand mot homofilt samliv, er det grunn til å ta hensyn til dette, f.eks. for et bispedømmeråds vedkommende i ansettelsen av prest. Dette anliggende er eksplisitt tatt inn i punkt 2 av vedtaket i KM-sak 07/07, ovenfor sitert i sin helhet: «Kyrkjemøtet (slår) fast at det òg for framtida er kyrkjeleg grunngeving for ikkje å [...] tilsetje [...] homofilt samlevande [...] av omsyn til aktuell(e) kyrkjelyd(ar).» En klok og ansvarlig håndtering av tilsettingsmyndigheten tilsier at bispedømmerådene som samlet kollegium tar hensyn til variasjonene i menighetene når søkerens egnethet for tjenesten vurderes. Dersom en person som lever i en likekjønnet relasjon, ansettes i en menighet der det tradisjonelle synet på ekteskapet står sterkt, vil konsekvensen lett bli spenninger mellom prest og menighet som begge vil være skadelidende av. Denne muligheten til å ta hensyn til forholdene i aktuelle menigheter skal naturligvis ikke være begrenset til bispedømmeråd, men gjelder like fullt for kirkelige fellestråd og menighetsråd. Det er derfor viktig at adgangen lovverket gir tilsettingsorganene i Den norske kirke til å vektlegge samlivsform ved tilsetting ikke fratras dem av Kirkemøtet.

4. Kan og bør Kirkemøtet i en sak som denne overkjøre alle tilsettingsorgan i Den norske kirke?

De fleste tilsettinger i Den norske kirke skjer i menighetsråd, kirkelige fellestråd og bispedømmeråd. Kirkerådet varsler i høringsnotatet at det vil foreslå at Kirkemøtet 2023 skal

treffe et generelt vedtak om «at det ikke lenger skal være tillatt å legge vekt på likekjønnet samliv ved tilsetning i hele trossamfunnet Den norske kirke, ikke bare i rettssubjektet Den norske kirke» (s. 6).

Vurderingene vi har anført i det foregående, tilsier at det er tvilsomt at Kirkemøtet kan pålegge tilsettingsorganene å avstå fra å vektlegge samlivsform i tilsetninger. Årsaken er at en slik eventuell praksis har sin basis i et legitimt teologisk læresyn (jf. kapittel 2), og at norsk lov respekterer og legitimerer at også grupper som totalt sett er i mindretall innad i sine trossamfunn, kan benytte retten til lovlig forskjellsbehandling også dersom flertallet i vedkommende trossamfunn avstår fra det (jf. kapittel 3).

Også dersom premisset om at fjerning av adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetning ikke har læremessige implikasjoner, skulle være korrekt, må det like fullt ansees som særdeles uheldig og uklokt om Kirkemøtet fratrar alle tilsettingsorgan denne adgangen. Et slikt inngrep fra Den norske kirke sentralt i alle tilsettingsorgans utøvelse av sin tilsettingsmyndighet utfordrer nemlig de demokratiske strukturene i Den norske kirke.

Så sent som i forrige kirkevalgperiode (2016–2019) benyttet fremdeles fire bispedømmeråd muligheten til å vektlegge homofil samlivsform ved tilsetninger, slik Likestillings- og diskrimineringsloven gir anledning til. Etter vedtak innad i bispedømmerådene har tre av disse i mellomtiden endret sin praksis mens vi i Stavanger bispedømmeråd har vedtatt å følge samme praksis som tidligere. Hva er årsaken til at flertallet i Kirkerådet nå på grunnlag av et brev fra Åpen folkekirke 7. oktober 2021 i KR-sak 100/22 har satt i gang denne høringen med et eksplisitt erklært formål om at Kirkemøtet skal overstyre tilsettingspraksisen i alle tilsettingsorgan? De nevnte eksemplene viser at de enkelte bispedømmeråd foretar bevisste vurderinger av egen tilsettingspraksis, og hvis et flertall innen rådene ønsker endring, gjør de vedtak om det. Demokratiske hensyn tilsier at beslutningen om hvorvidt bispedømmeråd ønsker å benytte adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetning eller ikke, tas på dette nivået i kirkestrukturen og ikke på det overordnede nivået som Kirkemøtet utgjør. Dersom kirkens medlemmer i et bispedømme ønsker en endret praksis, kan de påvirke sammensetningen av bispedømmerådet gjennom kirkevalget.

Kirkerådet innrømmer i høringsnotatet at det ikke har kunnskap om i hvilken grad de kirkelige fellesrådene og menighetsrådene benytter adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetninger. At man uten nærmere kjennskap til lokal praksis nå fra sentralt hold legger opp til at Kirkemøtet skal gjøre vedtak som snevrer inn menighetsrådenes og fellesrådenes lovhjemlede handlingsrom i tilsettingssaker, er svært uheldig. Ofte oppleves på sokneplanet avstanden til de sentralkirkelige organene og beslutningene som gjøres der, som stor, og forslaget i høringsnotatet er et nytt eksempel på at sentralmakten kan komme til å overkjøre lokalkirken med dens demokratisk valgte organ.

5. Konklusjon

Stavanger bispedømmeråd er uenig i høringsnotatets konklusjon om at Kirkemøtet 2023 skal bli forelagt en sak om innstramming av den gjeldende tilsettingspraksis i Den norske kirke, der forslaget til vedtak eksempelvis vil lyde: «Tilsettingsorganer i Den norske kirke skal ikke forskjellsbehandle søkere på grunn av likekjønnet samlivsform.»

Som det fremgår av høringsnotatet, hviler forslaget bl.a. på en oppfatning om at et slikt vedtak ikke vil utfordre at det eksisterer to teologisk legitime syn i Den norske kirke i det underliggende lærespørsmålet om ekteskapet. Som vi har vist i dette høringssvaret, holder denne antagelsen ikke stikk. Mange forfektere av synet om at en bibelsk fundert

ekteskapsforståelse kun omfatter forhold mellom én mann og én kvinne, vil anse en eventuell fjerning av retten til å vektlegge homofil samlivsform i tilsetninger – noe norsk lov åpner for som lovlig forskjellsbehandling – som en utilbørlig innsnevring av hvordan deres læreoppfatning gis rom og får utfolde seg i Den norske kirke. Når to grupper med hvert sitt teologisk legitime syn på samlivsform skal leve side om side i samme kirke, kan ikke den ene gruppen foreskrive den andre hvilke sider ved en sak som har læremessig karakter; det må gruppen selv definere og begrunne.

Hensynet til lokale og regionale variasjoner i kirken tilsier også at Kirkemøtet som Den norske kirkes sentralorgan bør avstå fra å innsnevre det handlingsrom som tidligere vedtak (jf. KM-sak 07/07 og KM-sak 17/16) og norsk lov (jf. Likestillings- og diskrimineringsloven, §§ 9 og 30) tilkjenner menighetsråd, kirkelige fellestråd og bispedømmeråd som rettmessige og demokratisk sammensatte råd med tilsettingsmyndighet.

Vedtaket Kirkerådet gjorde i KR-sak 100/22 *Adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetning* lyder: «Kirkerådet vedtar å sende saken på høring.» I det ledsagende brevet av 21. desember 2022 opplyses at Kirkerådet på bakgrunn av høringen vil ta stilling til hva som skal fremmes for Kirkemøtet 2023. Stavanger bispedømmeråd anser sine innvendinger mot høringsnotatet og forslaget det munner ut i, som tungtveiende. De tilsier at hva som skal fremmes for Kirkemøtet 2023, bør være noe annet enn det nå foreliggende forslaget.

Høring – adgang til å vektlegge samlivsform ved tilsetning i Den norske kirke

Stavanger bispedømmeråd viser til brev av 21. desember 2022 og sender med dette inn vårt svar til høringen om adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetning i Den norske kirke.

Stavanger bispedømmeråd støtter Kirkerådets forslag om at Kirkemøtet skal treffe et generelt vedtak som slår fast at tilsettingsorganer i Den norske kirke ikke skal forskjellsbehandle søkere på grunn av likekjønnet samliv.

Stavanger bispedømmeråd ser behov for å løfte fram noen perspektiver, som vi mener kan tydeliggjøre og forsterke argumentasjonen i høringsnotatet.

Høringsnotatet legger i stor grad vedtaket fra 2007 til grunn i argumentasjonen omkring lovmessigheten av dagens forskjellsbehandling i Den norske kirke, men tar i liten grad inn over seg endringen som har skjedd gjennom liturgivedtakene i 2016 og 2017. Med innføringen av den nye liturgien fra 1. februar 2017 endret Den norske kirke praksis og begynte å vie likekjønnede par. Vi har ikke ulike praksiser, men én i møte med likekjønnede par: Vi vier. En vigslet kantor, diakon, kateket og prest kan gifte seg med en person av samme kjønn i alle landets sokn og kirker. Med denne endringen, kan det ikke lenger være grunnlag for å legge vekt på om en person er gift med en av samme kjønn ved tilsetninger i Den norske kirke.

Likestillings- og diskrimineringsloven slår fast at å diskriminere på «grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, alder eller kombinasjoner av disse grunnlagene er forbudt.» I §9 gis et unntak fra forbudet mot å diskriminere, når forskjellsbehandlingen har et saklig formål, er nødvendig for å oppnå formålet og ikke er uforholdsmessig inngripende overfor den eller de som forskjellsbehandles.

Det slås fast at i arbeidsforhold (...) er direkte forskjellsbehandling på grunn av kjønn, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk bare tillatt hvis denne egenskapen har avgjørende betydning for utøvelsen av arbeidet eller yrket.

Stavanger bispedømmeråd har vedtatt at de fortsatt ønsker å kunne la være å tilsette gifte lesbiske og homofile jobbsøkere. De andre bispedømmene har avsluttet praksisen og startet å likebehandle. Som kirkerådet understreker i høringsnotatet, finnes det ingen oversikt over om det er andre kirkelige arbeidsgivere som benytter seg av dette unntaket i lovverket. Spørsmålet kirken som arbeidsgiver nå må ta stilling til, er om det fortsatt kan sies at det å være gift med en av samme kjønn er av avgjørende betydning for utøvelse av yrket som prest, diakon, kateket og kantor i Stavanger, mens det ikke er det i Bergen, Molde, Kristiansand og Tromsø. Det mener vi i Stavanger bispedømmeråd at det ikke er.

Av hensyn til dagens og fremtidige ansatte, bør kirken nå få en helhetlig ansettelsespolitikk som ikke forskjellsbehandler søkere. Det er ikke grunnlag for å ha ulike syn på ansatte, alt etter hvor i landet de jobber.

Forslag til vedtak:

Stavanger bispedømmeråd følger vedtaket fra ungdomsrådet og gir sin tilslutning til foreslått formulering i høringsnotatet:

«Tilsettingsorganer i Den norske kirke skal ikke forskjellsbehandle søkere på grunn av likekjønnet samlivsform».

Forslagsstillere: Helene Breivik Hellerdal, Dag Tormod Milje, Gyrid Espeland og Thor Magne Seland

DEN NORSKE KIRKE

Stavanger bispedømmeråd 2020-2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Gunnar Rønnestad	400	22/04507-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
3/23	Stavanger bispedømmeråd 2020-2023	08.02.2023

Høringssvar: Forskrift om regler for valg av Kirkerådet, tilhørende endring i kirkeordningen og forskrift om endring i forskrift om regler for Kirkerådets virksomhet

Vedlegg:

Høring - forskrift om regler for valg av Kirkerådet, tilhørende endring i kirkeordningen og forskrift om endring i forskrift om regler for Kirkerådets virksomhet

Saksorientering

Kirkerådet har forslag til forskrift om regler for valg av Kirkerådet, tilhørende endring i kirkeordningen og forskrift om endring i forskrift om regler for Kirkerådets virksomhet på høring.

Høringsnotatet inneholder flere alternativer, og Kirkerådet har ikke tatt stilling til de ulike alternativene.

Kirkerådet beskriver høringen på følgende måte:

Kirkerådets sammensetning og valgordning ble sist endret med virkning fra 2020. Müller-Nilsen-utvalgets utredning Samhandling i en selvstendig folkekirke og rapporten til arbeidsgruppe 3 under Müller-Nilsen-utvalget vurderte Kirkerådets sammensetning og valgordning og fremmet forslag om noen endringer. I den etterfølgende høringen var det imidlertid kun en liten andel av instansene som tok til orde for endringer i sammensetningen. Kirkerådets sammensetning er regulert i kirkeordningen, og ikke i valgreglene. Det betyr at eventuelle endringer i sammensetningen må gjøres i kirkeordningen.

Kirkerådet vurderer å flytte det regelfestede kravet om at hvert bispedømme skal være representert i Kirkerådet fra ett regelverk til et annet; fra kirkeordningen til reglene for valg av Kirkerådet. Samtidig vurderes det om dette kravet til sammensetning skal gjelde for alle valgformer, siden det i praksis ikke er mulig å gjennomføre dette kravet ved forholdsvalg.

Kirkerådet vurderer samtidig om Kirkerådets sammensetning bør endres, ved en eventuell justering i antall prester. Kirkerådet har ikke tatt stilling til om det ønskes å foreslå en slik endring og ber om tilbakemelding fra høringsinstansene. Når det gjelder valgordning, ga Kirkerådet i saken om kirkelig organisering til Kirkemøtet

2022 uttrykk for at de leke medlemmene i Kirkerådet bør velges enten basert på avtalevalg eller basert på forholdsvalg, samtidig som flertallsvalg ville bli videreført som en mulighet. Kirkerådet varslet samtidig at det ville legge til rette for en høring til bispedømmerådene om endringer i reglene om valg av Kirkerådet langs slike linjer, før Kirkemøtet 2023. Denne hørings-saken følger opp dette.

Det vises til vedlagt høringsnotat for beskrivelse av innholdet i de ulike alternativene.

Kirkerådet har lagt frem ulike alternativer til innhold i enkelte bestemmelser. I det følgende blir alternativene gjengitt slik at bispedømmerådet i møtet kan stemme over de ulike alternativene. Kirkerådet har ikke rangert alternativene. Stiftsdirektøren har heller ikke vurdert en eventuell rangering, og anbefaler at rangeringen skjer gjennom stemmegivning.

Forskrift om endringer i kirkeordning for Den norske kirke

Fastsettes av Kirkemøtet X. august 2023 med hjemmel i lov 24. april 2020 nr. 31 om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven) § 12 annet ledd.

I

I kirkeordning 30. mars 2019 nr. 2307 for Den norske kirke gjøres følgende endringer:

§ 29 første ledd skal lyde:

Alternativ A	Alternativ B	Alternativ C	Alternativ D
Kirkerådet består av elleve leke medlemmer, en lek kirkelig tilsatt og fire prester valgt av Kirkemøtet og preses i Bispemøtet. Visepreses er vara for preses. For hvert øvrig medlem velges det ett varamedlem.	Kirkerådet består av tretten leke medlemmer, en lek kirkelig tilsatt og to prester valgt av Kirkemøtet og preses i Bispemøtet. Visepreses er vara for preses. For hvert øvrig medlem velges det ett varamedlem.	Kirkerådet består av elleve leke medlemmer, en lek kirkelig tilsatt og to prester valgt av Kirkemøtet og preses i Bispemøtet. Visepreses er vara for preses. For hvert øvrig medlem velges det ett varamedlem.	Kirkerådet består av elleve leke medlemmer, en lek kirkelig tilsatt og en prest valgt av Kirkemøtet og preses i Bispemøtet. Visepreses er vara for preses. For hvert øvrig medlem velges det ett varamedlem.

Bispedømmerådets avstemning:

Alternativ A: x stemmer

Alternativ B: x stemmer

Alternativ C: x stemmer

Alternativ D: x stemmer

<i>Alternativ 1 – med geografisk krav</i>	<i>Alternativ 2 – uten geografisk krav</i>
§ 3-2. Avtalevalg	§ 3-2. Avtalevalg
<p><i>Kirkemøtet kan med 2/3 flertall vedta at valg av de leke medlemmene til Kirkerådet, utenom leder, skal foregå som avtalevalg.</i></p> <p><i>Valget gjennomføres på grunnlag av en innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer, inkludert varamedlem for Kirkerådets leder. Innstillingen skal inneholde et medlem og et varamedlem fra hvert bispedømme, og det kan angis hvilken gruppe medlemmene representerer.</i></p> <p><i>Innstillingen skal inneholde minst 40 prosent kvinner og minst 40 prosent menn. Så langt det er mulig skal den også inneholde en andel kandidater under 30 år på minst 20 prosent.</i></p> <p><i>Innstillingen vedtas med 2/3 flertall av Kirkemøtet.</i></p>	<p><i>Kirkemøtet kan med 2/3 flertall vedta at valg av de leke medlemmene til Kirkerådet, utenom leder, skal foregå som avtalevalg.</i></p> <p><i>Valget gjennomføres på grunnlag av en innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer, inkludert varamedlem for Kirkerådets leder. Det kan angis hvilken gruppe medlemmene representerer.</i></p> <p><i>Innstillingen skal inneholde minst 40 prosent kvinner og minst 40 prosent menn. Så langt det er mulig skal den også inneholde en andel kandidater under 30 år på minst 20 prosent.</i></p> <p><i>Innstillingen vedtas med 2/3 flertall av Kirkemøtet.</i></p>

Bispedømmerådets avstemning over § 3-2:

Alternativ 1 – med geografisk krav: x stemmer

Alternativ 2 – uten geografisk krav: x stemmer

<i>Alternativ 1</i>	<i>Alternativ 2</i>
<p>§ 3-6. Valg av medlemmer ved flertallsvalg</p> <p>Ved flertallsvalg velger Kirkemøtet ti leke medlemmer, ett fra hvert bispedømme som leder ikke ble valgt fra, sammen med lek kirkelig tilsatt og prest/prester etter § 4-2 annet ledd. Det skal avgis stemme på ti leke kandidater, én kandidat per bispedømme, en lek kirkelig tilsatt og en prest/to prester/fire prester. Det er også adgang til å stemme blankt. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt.</p>	<p>§ 3-6. Valg av medlemmer ved flertallsvalg</p> <p>Ved flertallsvalg velger Kirkemøtet først fem leke medlemmer, sammen med lek kirkelig tilsatt og prest/prester etter § 4-2 annet ledd. De leke medlemmene skal velges fra bispedømmene leder ikke ble valgt fra. Det skal avgis stemme på fem leke kandidater, én kandidat per bispedømme, én lek kirkelig tilsatt [og én prest/to prester].</p> <p>Etter at resultatet av ovenstående valg foreligger, foretas valg av de resterende fem leke medlemmer [og én prest/to prester]. Det skal avgis stemme på fem leke kandidater, én kandidat per bispedømme, [og én prest/to prester]. Det er også adgang til å stemme blankt. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt.</p>

Bispedømmerådets avstemning over § 3-6:

Alternativ 1: x stemmer

Alternativ 2: x stemmer

<i>Alternativ 1 – hvis én prest</i>	<i>Alternativ 2 – hvis flere enn én prest</i>
<p>§ 4-3. Valg av varamedlemmer Etter valget av Kirkerådets faste medlemmer velger Kirkemøtet varamedlemmer for prest og lek kirkelig tilsatt i en egen valgomgang. For lek kirkelig tilsatt og prest skal det velges ett personlig varamedlem. Stemmelikhet avgjøres ved loddtrekning. I valgomgangen skal det avgis stemme på en lek kirkelig tilsatt og en prest. Det er også adgang til å stemme blankt. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt.</p> <p><i>Om valget av leke varamedlemmer gjennomføres som flertallsvalg, gjennomføres valget av leke varamedlemmer, varamedlem for lek kirkelig tilsatt og prest i samme valgomgang.</i></p>	<p>§ 4-3. Valg av varamedlemmer Etter valget av Kirkerådets faste medlemmer velger Kirkemøtet varamedlemmer for prest og lek kirkelig tilsatt i en egen valgomgang. For lek kirkelig tilsatt skal det velges ett personlig varamedlem. For prestene skal det velges to/fire varamedlemmer i nummerert rekkefølge. Stemmelikhet avgjøres ved loddtrekning. I valgomgangen skal det gis stemme på en lek kirkelig tilsatt og to prester/fire prester. Det er også adgang til å stemme blankt. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt.</p> <p><i>Om valget av leke varamedlemmer gjennomføres som flertallsvalg, gjennomføres valget av leke varamedlemmer og varamedlemmer for lek kirkelig tilsatt og prester i samme valgomgang.</i></p>

Bispedømmerådets avstemning over § 4-3:

Alternativ 1- hvis én prest: x stemmer

Alternativ 2 - hvis flere enn én prest: x stemmer

Forslag til vedtak

Stavanger bispedømmeråd sender svar på høring om forslag til forskrift om regler for valg av Kirkerådet, tilhørende endring i kirkeordningen og forskrift om endring i forskrift om regler for Kirkerådets virksomhet, ut fra de avstemninger som ble gjort i møtet.

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Stavanger bispedømmeråd
Lagårdsveien 44

4010 STAVANGER

Dato: 20.12.2022

Vår ref: 22/03349-3 aa333

Deres ref:

Høring – forskrift om regler for valg av Kirkerådet, tilhørende endring i kirkeordningen og forskrift om endring i forskrift om regler for Kirkerådets virksomhet

Kirkerådet sender med dette forslag til forskrift om regler for valg av Kirkerådet, tilhørende endring i kirkeordningen og forskrift om endring i forskrift om regler for Kirkerådets virksomhet på høring. Høringsnotatet inneholder flere alternativer, og Kirkerådet har ikke tatt stilling til de ulike alternativene. Høringsnotatet er vedlagt.

Kirkerådet vil på bakgrunn av høringen ta stilling til hva som skal fremmes for Kirkemøtet i 2023.

Høringsuttalelser bes sendt til Kirkerådets postmottak på post.kirkeradet@kirken.no. Alle kan avgi høringsuttalelse. Høringsuttalelser er offentlige etter offentleglova og vil bli offentliggjort på kirken.no.

Frist for å sende inn høringssvar er **15. mars 2023**.

Med vennlig hilsen

Ingrid Vad Nilsen
direktør

Andreas Henriksen Aarflot
nestleder, juridisk avdeling

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:

Høringsnotat - forskrift om regler for valg av Kirkerådet og tilhørende endringer i kirkeordningen.docx

Mottakere:		
Agder og Telemark bispedømmeråd	Postboks 208	4662 KRISTIANSAND S
Borg bispedømmeråd	Bjarne Aasgt. 9	1606 FREDRIKSTAD
Bjørgvin bispedømmeråd	Postboks 1960	5817 BERGEN
Hamar bispedømmeråd	Postboks 172	2302 HAMAR
Nidaros bispedømmeråd	Kongsgårdsgata 1a, Erkebispegården	7013 TRONDHEIM
Nord-Hålogaland bispedømmeråd	Postboks 790	9258 TROMSØ
Oslo bispedømmeråd	Postboks 9307 Grønland	0135 OSLO
Stavanger bispedømmeråd	Lagårdsveien 44	4010 STAVANGER
Sør-Hålogaland bispedømmeråd	Tolder Holmers vei 11	8003 BODØ
Tunsberg bispedømmeråd	Postboks 10 Kaldnes	3119 TØNSBERG
Bispemøtet	Postboks 799 Sentrum	0106 OSLO
Møre bispedømmeråd	Moldetrappa 1	6415 MOLDE
Åpen folkekirke	c/o Gard Sandaker- Nielsen, Korsgata 5	0551 OSLO
Bønnelista	c/o Jo HedbergHortensveien 60	3157 BARKÅKER
Frimodig Kirke		
Interesseforening for Nominasjonskomiteens liste		

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Høring – forskrift om regler for valg av Kirkerådet, tilhørende endringer i kirkeordningen og forskrift om endringer i forskrift om regler for Kirkerådets virksomhet

Høringsnotat 19. desember 2022

Sammendrag

Kirkerådets sammensetning og valgordning ble sist endret med virkning fra 2020. Müller-Nilsen-utvalgets utredning *Samhandling i en selvstendig folkekirke* og rapporten til arbeidsgruppe 3 under Müller-Nilsen-utvalget vurderte Kirkerådets sammensetning og valgordning og fremmet forslag om noen endringer. I den etterfølgende høringen var det imidlertid kun en liten andel av instansene som tok til orde for endringer i sammensetningen. Kirkerådets sammensetning er regulert i kirkeordningen, og ikke i valgreglene. Det betyr at eventuelle endringer i sammensetningen må gjøres i kirkeordningen.

Kirkerådet vurderer å flytte det regelfestede kravet om at hvert bispedømme skal være representert i Kirkerådet fra ett regelverk til et annet; fra kirkeordningen til reglene for valg av Kirkerådet. Samtidig vurderes det om dette kravet til sammensetning skal gjelde for alle valgformer, siden det i praksis ikke er mulig å gjennomføre dette kravet ved forholdvalg.

Kirkerådet vurderer samtidig om Kirkerådets sammensetning bør endres, ved en eventuell justering i antall prester. Kirkerådet har ikke tatt stilling til om det ønsker å foreslå en slik endring og ber om tilbakemelding fra høringsinstansene.

Når det gjelder valgordning, ga Kirkerådet i saken om kirkelig organisering til Kirkemøtet 2022 uttrykk for at de leke medlemmene i Kirkerådet bør velges enten basert på avtalevalg eller basert på forholdvalg, samtidig som flertallsvalg ville bli videreført som en mulighet. Kirkerådet varslet samtidig at det ville legge til rette for en høring til bispedømmerådene om endringer i reglene om valg av Kirkerådet langs slike linjer, før Kirkemøtet 2023. Denne høringssaken følger opp dette.

1 Bakgrunn og innledning

I 2018 traff Kirkemøtet et overordnet prinsippvedtak om Kirkerådets sammensetning (sak KM 15/18). Dette ble fulgt opp med konkrete regelendringer i Kirkemøtet i 2019 (sak KM 07/19), slik at Kirkemøtet i 2020 kunne gjennomføre valg av Kirkerådet

etter de nye reglene. Kirkemøtet behandlet også en sak om valg av varamedlemmer for prestene i 2020 (sak KM 15/20), og regelverket ble fornyet etter ny trossamfunnslov uten innholdsmessige endringer i 2021 (sak KM 20/21).

Etter gjeldende valgforskrift velges Kirkerådet gjennom flertallsvalg. Det innebærer at flertallet kan velge hvem som sitter i Kirkerådet. For at et mindretall i Kirkemøtet skal bli representert i Kirkerådet må et flertall velge representanter fra mindretallet.

Arbeidsgruppe 3 om *Kirkelig demokrati og valgordninger* under Müller-Nilsen-utvalget har utredet og vurdert Kirkerådets sammensetning og valgordning (side 77–90). Også Müller-Nilsen-utvalgets rapport *Samhandling i en selvstendig folkekirke* vurderte dette (se side 79–80), og det var tema for den etterfølgende høringen (se høringsoppsummeringen for kirkelige instanser side 164–169). Nedenfor vil det gjøres nærmere rede for noen av vurderingene fra disse.

I etterkant av høringen har Kirkerådet i en saksorientering til Kirkemøtet uttalt at valgreglene til Kirkerådet skal sendes på høring i forkant av Kirkemøtet 2023 (sak KM 10/22 side 35–36), med utgangspunkt i at valgreglene bør åpne for avtalevalg og forholdvalg.

I det følgende gjøres det først rede for spørsmål om endringer i Kirkerådets sammensetning, etterfulgt av nærmere bestemmelser om valgordning og valgreglene. I disse vurderingene redegjøres det for dilemmaer som må vurderes når en valgordning skal utformes. Deretter redegjøres det for økonomiske og administrative konsekvenser. Til slutt i dokumentet ligger forslaget til regelendringer.

2 Kirkerådets sammensetning – endring i kirkeordningen

2.1 Innledning

Med virkning fra 2021 er sammensetningen av Kirkerådet regulert i *kirkeordning for Den norske kirke* § 29 første ledd:

Kirkerådet består av elleve leke medlemmer, ett fra hvert bispedømme, en lek kirkelig tilsatt og fire prester valgt av Kirkemøtet og en biskop valgt av Bispemøtet. For hvert medlem velges det ett varamedlem.

Eventuelle endringer i sammensetningen krever derfor en endring i kirkeordningen. Som nevnt ble spørsmålet om Kirkerådets sammensetning vurdert i Müller-Nilsen-utvalgets utredning og arbeidsgruppe 3 om *Kirkelig demokrati og valgordninger*. Müller-Nilsen-utvalget foreslo at Kirkerådet skulle sammensettes av leder, 15 andre folkevalgte medlemmer av Kirkemøtet og preses i Bispemøtet, noe som også må ses i sammenheng med at utvalget foreslo at Kirkemøtet ikke skulle bestå av egne kategorier med prest og lek kirkelig tilsatt. I den etterfølgende høringen tok bare liten andel av høringsinstansene til orde for endringer. Forslaget om at

prester og leke kirkelig tilsatte ikke lenger skulle velges særskilt, fikk liten støtte. I sak KM 10/22 uttalte Kirkerådet følgende til Kirkemøtet:

De kirkelige valgreglene vil derfor i utgangspunktet bygge på dagens sammensetning, om ikke Kirkemøtet 2022 treffer prinsippbeslutning om å foreslå endringer. Alternativt vil Kirkerådet også kunne utrede og sende eventuelle forslag til endringer i kirkeordningen på høring av eget initiativ, i henhold til vanlig prosedyre.

Det var ingen av Kirkemøtets medlemmer som tok opp forslag om å treffe prinsippbeslutning om å foreslå endringer i Kirkerådets sammensetning i den aktuelle saken.

I en annen sak på samme kirkemøte, sak KM 11/22 *Kirkelige valgregler og tilhørende endringer i kirkeordningen*, ble det fremmet forslag om at «Kirkerådets sammensetning og regler for valg til Kirkerådet utredes og legges frem som sak til Kirkemøtet i 2023». Forslaget falt.

I tråd med det som ble lagt til grunn i Kirkerådets saksorientering til Kirkemøtet, reiser Kirkerådet spørsmål om det bør gjøres enkelte justeringer i kirkeordningen innenfor rammen av denne saken. Det gjelder Kirkerådets sammensetning, herunder spørsmålet om representasjon fra alle bispedømmer. Reguleringen av spørsmålet om representasjon fra alle bispedømmer foreslås flyttet fra kirkeordningen til valgreglene.

2.2 Kirkerådets oppgaver og ansvar

Over tid har det skjedd en utvikling hvor Kirkerådets oppgaver har blitt flere, og ansvaret har gradvis blitt større. Kirkerådet har fått et tydeligere arbeidsgiveransvar og økonomiansvar. Kirkerådet ivaretar fra 1. januar 2017 utøvelsen av det sentrale arbeidsgiveransvaret for rettssubjektet Den norske kirke. Kirkerådet er også ansvarlig for rammetilskuddet fra staten til Kirkemøtet, noe som utgjør 2 393 millioner kroner i 2023. Kirkerådet leder Den norske kirkes arbeid på nasjonalt nivå og forbereder og gjennomfører Kirkemøtets beslutninger. Kirkerådet har også selv myndighet til å vedta enkelte regelvedtak og har beslutningsmyndighet i enkelte liturgisaker. Kirkerådets rolle kan karakteriseres på ulike måter. Kirkerådet er et valgt, politisk organ for både rettssubjektet Den norske kirke og hele trossamfunnet. Samtidig får Kirkerådet tydeligere oppgaver som et «styre» i rettssubjektet Den norske kirke. Disse spørsmålene bør følges opp i arbeidet med ny kirkelig organisering, som en del av Kirkemøtets bestilling om å tydeliggjøre ansvaret til folkevalgte styringsorganer og deres valgte ledere, og styrke rammevilkårene. I sammenhengen her kan denne utviklingen tilsi at nye hensyn gjør seg gjeldende, eller at hensyn bør vektas annerledes, når Kirkerådets sammensetning og valgordning skal vurderes. På denne bakgrunnen, og som ledd i en skrittvis utvikling, vurderer Kirkerådet nå om det bør gjøres enkelte justeringer i Kirkerådets sammensetning.

2.3 Regulering av at hvert bispedømme skal være representert i Kirkerådet

I dag er det altså fastsatt i kirkeordningen at det skal være ett lekt medlem fra hvert bispedømme i Kirkerådet. Dette er et prinsipp som Kirkemøtet slo fast i 2018, noe det var bred tilslutning til i forkant. Det har sin begrunnelse i at Kirkerådet leder Den norske kirkes arbeid på nasjonalt nivå, og at det øverste utøvende organet i en landsdekkende folkekirke også må ha representasjon fra hele landet.

Utviklingen av Kirkerådets oppgaver og introduksjonen av ulike grupper i Kirkemøtet kan utfordre prinsippet om at alle bispedømmer fortsatt skal være representert i Kirkerådet. Spørsmålet blir om det i dag bør legges større vekt på at Kirkerådet har behov for ulike typer fagkompetanse for å ivareta det ansvaret Kirkerådet har, eller på at lederne fra de ulike gruppene i Kirkemøtet skal kunne bli representert i Kirkerådet.

Forholdsvalg (listevalg) av Kirkerådet, slik Kirkerådet har pekt på at det ønsker i saksorienteringen til Kirkemøtet 2022, vil i praksis ikke være forenlig med prinsippet om at hvert bispedømme skal være representert i Kirkerådet. Se nærmere om dette i avsnitt 3.3.

For å gi Kirkemøtet et handlingsrom i dette spørsmålet foreslår Kirkerådet en teknisk flytting av regelen om at hvert bispedømmeråd skal være representert i Kirkerådet fra ett regelsett til et annet; fra kirkeordningen til forskrift om regler for valg av Kirkerådet. En slik flytting åpner for at Kirkemøtet i valgreglene vil kunne gjøre unntak fra hovedregelen om representasjon fra hvert bispedømme.

2.4 Eventuelle justeringer i Kirkerådets sammensetning

Da Kirkerådets sammensetning sist ble behandlet, vedtok Kirkemøtet prinsipper om Kirkerådets sammensetning på ett møte (2018), og konkrete valgregler på det etterfølgende møtet (2019). Bakgrunnen var at valgreglene vil kunne utformes svært forskjellig, avhengig av hvilke premisser for sammensetning som blir lagt.

Hvis det skal gjøres endringer i sammensetningen, må forslag om dette sendes på høring slik at slike regelendringer er tilstrekkelig utredet til at Kirkemøtet kan treffe vedtak, jf. Kirkemøtets forretningsorden § 2-4.

Spørsmålet om Kirkerådets sammensetning henger også til en viss grad sammen med Kirkemøtets sammensetning. Müller-Nilsen-utvalgets forslag om at Kirkerådet ikke lenger skulle ha særskilt representasjon av prest og lek kirkelig tilsatt, hang sammen med at utvalget mente at disse ikke lenger skulle være representert i Kirkemøtet på samme måte som i dag. Eventuelle større endringer i Kirkerådets sammensetning bør derfor gjøres i sammenheng med eventuelle endringer i Kirkemøtet sammensetning.

Det kan samtidig vurderes om det er rom for å gjøre noen *justeringer* i Kirkerådets sammensetning i denne omgangen, som et ledd i en skrittvis utvikling. Større endringer i sammensetningen vil kunne vurderes i en senere omgang. Kirkerådet ble fra 2020 utvidet med to medlemmer. Det er i dag 17 medlemmer av rådet, i tillegg til

at de tre lederne av hhv. Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd og Den norske kirkes ungdomsutvalg møter fast med tale- og forslagsrett. Det kan vurderes om rådet bør reduseres noe i størrelse for å legge til rette for mer effektive møter.

Samtidig er det et spørsmål om balansen mellom prester og leke medlemmer i Kirkerådet bør justeres. Noen av medlemmene i arbeidsgruppe 3 under hovedutvalget for kirkelig organisering mente «at ordningen kan sies å gi en uforholdsmessig høy representasjon av prestene (..) i Kirkemøtet i Kirkerådet; 4 av de 11 prestene (...) vil sitte i Kirkerådet, med tilsvarende antall varamedlemmer» (side 80). I praksis betyr det at åtte av de elleve medlemmene i Kirkemøtet enten er medlem eller varamedlem til Kirkerådet.

Antallet prester i Kirkerådet har vært konstant siden Kirkerådet først ble opprettet i 1970, mens antallet leke medlemmer har blitt utvidet fra åtte til elleve. Kirkerådets oppgaver har endret seg betraktelig siden 1970, fra å være et sentralkirkelig forvaltningsorgan innen statskirkeordningen til å bli det utøvende organet («styret») for Den norske kirke etter endringene i relasjonen mellom stat og kirke. Det bør fortsatt være en representasjon av prester i Kirkerådet i tillegg til biskopen, men det kan vurderes om antallet prester bør reduseres. Kirkerådet vurderer flere alternativer og ønsker høringsinstansenes synspunkter på disse.

Dagens antall prester kan videreføres, antallet kan reduseres til to eller en kan redusere til én prest, jf. alternativene nedenfor.

Når det gjelder biskopen valgt av Bispemøtet, følger det av Bispemøtets forretningsorden § 6 at preses er medlem av Kirkerådet. Müller-Nilsen-utvalget foreslo at dette burde fremgå direkte av kirkeordningen. Kirkerådet foreslår å følge opp dette, ved å presisere at det er preses i Bispemøtet som er biskopen som sitter i Kirkerådet, med visepreses som vara. Dette er likt for alle alternativene nedenfor.

Alternativ A

Alternativ A innebærer at bestemmelsen om dagens sammensetning i Kirkerådet i hovedsak videreføres i kirkeordningen, men at kravet om at de leke medlemmene skal komme fra hvert bispedømme, flyttes fra kirkeordningen til annet regelsett. I dette alternativet legges det vekt på at Kirkemøtet med virkning fra 2020 vedtok en ny sammensetning av Kirkerådet. At det er flere prester i Kirkerådet, bidrar gjerne til at det blir bredde i synspunktene blant prestene, noe som kan være nyttig i liturgisaker mv.

Alternativet innebærer altså en videreføring av 17 medlemmer i Kirkerådet.

I dette alternativet vil kirkeordningen § 29 første ledd endres til følgende:

Kirkerådet består av elleve leke medlemmer, en lek kirkelig tilsatt og fire prester valgt av Kirkemøtet og preses i Bispemøtet. Visepreses er vara for preses. For hvert øvrig medlem velges det ett varamedlem.

Alternativ B

I alternativ B beholdes antallet medlemmer i Kirkerådet (17 medlemmer), men det gjøres en endring i antallet leke medlemmer og antallet prester. De leke medlemmene utvides fra elleve til 13, og antallet prester reduseres fra fire til to. Når det blir flere leke plasser i Kirkerådet, vil en lettere kunne ivareta at alle bispedømmer blir representert av leke medlemmer i Kirkerådet, samtidig som lederne av ulike grupperinger i Kirkemøtet i større grad vil kunne bli representert.

I dette alternativet vil kirkeordningen § 29 første ledd endres til følgende:

Kirkerådet består av 13 leke medlemmer, en lek kirkelig tilsatt og to prester valgt av Kirkemøtet og preses i Bispemøtet. Visepreses er vara for preses. For hvert øvrig medlem velges det ett varamedlem.

Dette alternativet vil kreve flere endringer i valgreglene, uten at disse er tegnet ut i forslaget nedenfor. Det vil blant annet måtte vurderes antall kandidater på valglisten ved flertallsvalg mv. og antall kandidater på innstillingen ved avtalevalg mv. Eventuelle følgeendringer i reglene for dette konkrete alternativet vil ved behov bli tegnet ut i etterkant av høringen.

Alternativ C

Alternativ C innebærer en reduksjon med to prester, slik at Kirkerådet skal bestå av elleve leke medlemmer, en lek kirkelig tilsatt og to prester valgt av Kirkemøtet og preses i Bispemøtet.

Alternativet innebærer at Kirkerådet består av 15 medlemmer.

I dette alternativet vil kirkeordningen § 29 første ledd endres til følgende:

Kirkerådet består av elleve leke medlemmer, en lek kirkelig tilsatt og to prester valgt av Kirkemøtet og preses i Bispemøtet. Visepreses er vara for preses. For hvert øvrig medlem velges det ett varamedlem.

Alternativ D

Alternativ D innebærer at Kirkerådet skal bestå av elleve leke medlemmer, en lek kirkelig tilsatt og en prest valgt av Kirkemøtet, og preses i Bispemøtet. Det utgjør totalt 14 medlemmer. Arbeidsgruppe 3 la vekt på at antallet medlemmer i Kirkerådet bør være et oddetall, for å unngå at møteleders stemme blir avgjørende i saker hvor det er stemmelikhet. I forlengelsen av dette kunne en ha vurdert om det bør være elleve leke medlemmer, i tillegg til lederen. Enkelte har hevdet at lederen, i mindre grad enn andre medlemmer i Kirkerådet, kan ivareta sitt bispedømmes perspektiv særskilt, siden lederen primært har et ansvar for å ivareta helheten. Mot dette kan det argumenteres med at alle medlemmene av Kirkerådet har et helhetlig ansvar for

hele kirken, og at ingen er valgt inn i Kirkerådet for å representere sitt bispedømme. Dette alternativet legger størst vekt på å redusere antallet medlemmer av Kirkerådet.

I dette alternativet vil kirkeordningen § 29 første ledd endres til følgende:

Kirkerådet består av elleve leke medlemmer, en lek kirkelig tilsatt og en prest valgt av Kirkemøtet og preses i Bispemøtet. Visepreses er vara for preses. For hvert øvrig medlem velges det ett varamedlem.

3 Valgordning og valgeregler

3.1 Innledning og avgrensning

I valgforskningen understrekes det at en valgordning er et resultat av kompromisser mellom grupper som kan ha svært ulike interesser knyttet til utformingen. Det finnes ingen ordning som fullt ut tilfredsstillende alle ideelle krav.¹ Uansett hvilken ordning man velger, vil det kunne dukke opp effekter som man ikke har tenkt på, eller som er i strid med det man ønsker. Valgordningen til Kirkerådet inneholder flere dilemmaer og ulike kabaler som må løses.

Kirkerådet har i sak KM 10/22 lagt til grunn at det beste vil være at valgreglene inneholder en åpning både for avtalevalg og forholdsvalg. Hvis de ulike listene som er representert i Kirkemøtet, kan bli enige om gjennomføringen av valget, kan valget av Kirkerådet gjennomføres som avtalevalg. Hvis det ikke er tilstrekkelig oppslutning om avtalevalg, vil valget kunne gjennomføres som forholdsvalg (listevalg). For å ta høyde for en situasjon hvor det eventuelt ikke er flere lister i Kirkemøtet, antok Kirkerådet samtidig at det kan være hensiktsmessig å videreføre en mulighet for flertallsvalg.

Innledningsvis er det nødvendig å avgrense hvem valgordningen med avtalevalg og forholdsvalg skal gjelde for.

Valget av leder er annerledes enn valget av de øvrige leke medlemmene til Kirkerådet. Etter dagens regler skal det avholdes en særskilt avstemning ved valg av leder, og til forskjell fra øvrige leke medlemmer er det krav om at leder velges med alminnelig flertall. Det forutsettes at Kirkemøtet fortsatt bør velge lederen ved alminnelig flertall, gjennom en særskilt avstemning. Lederen holdes derfor utenom avtalevalget. Slik er det også i kommuneloven, der det er fastsatt at lederen i folkevalgte organ skal velges ved flertallsvalg, jf. kommuneloven § 7-4.

Kirkerådet har i dag fire prester og én lek kirkelig tilsatt. Kirkerådet vurderer om det er aktuelt å foreslå endringer i antallet prester. Prest[er] og lek kirkelig tilsatt bør uansett holdes utenom avtalevalget og forholdsvalget, men bør heller velges særskilt gjennom flertallsvalg.

¹ Bernt Aardal (2010). «Den norske stortingsvalgordningen og dens politiske konsekvenser» i Norsk Statsvitenskapelig Tidsskrift nr. 2, 2010, s. 75–104.

Kirkerådet foreslår derfor at Kirkerådets leder velges av Kirkemøtet ved alminnelig flertall, at Kirkerådets øvrige leke medlemmer velges ved avtalevalg, forholdsvalg eller flertallsvalg, mens prest[ene] og lek kirkelig tilsatt velges ved flertallsvalg.

Når det åpnes for at de leke medlemmene kan velges ved enten avtalevalg, forholdsvalg eller flertallsvalg, er det fordi det ikke er gitt at tilstrekkelig mange av Kirkemøtets medlemmer vil kunne bli enige om en avtale om en felles innstilling etter reglene om avtalevalg. Da vil det være nødvendig å kunne gjennomføre valget enten som forholdsvalg eller som flertallsvalg.

3.2 Nærmere om avtalevalg ved valg av leke medlemmer

Avtalevalg er en valgform hvor grupperinger i Kirkemøtet kan gå sammen om et felles forslag til én, helhetlig innstilling som ivaretar en forholdsmessig sammensetning av grupperingene ved valget av leke medlemmer. Den godkjennes i sin helhet av Kirkemøtet med et kvalifisert flertall. Valgformen gir mulighet til å sikre at ulike grupperinger blir forholdsmessig representert i organet, uten at det er flertallet som avgjør hvem som skal bli representert fra mindretallet.

Avtalevalg benyttes også ved kommunestyrets valg av blant annet formannskap eller folkevalgte organer i kommunen, jf. kommuneloven § 7-7. Ved avtalevalg i kommunestyret er det krav om enstemmighet for at avtalevalg skal gjennomføres. Hvis ett medlem krever det, skal valget gjennomføres som forholdsvalg. Dette vurderes som for strengt for Kirkemøtets del. Det vil kunne oppfattes som urimelig om ett medlem kan hindre avtalevalg dersom de øvrige 115 medlemmene ønsker det. Samtidig bør det være krav om kvalifisert flertall for å kunne gjennomføre et avtalevalg. Hvis det hadde blitt satt et krav om alminnelig flertall, ville det gitt et flertall en enda større mulighet til å avgjøre hvilke medlemmer som blir valgt, enn om det gjennomføres en avstemning etter de ordinære reglene. Det kan fastsettes et kvalifisert flertall på for eksempel 2/3 eller 3/4, for at avtalevalg skal gjennomføres. Det foreslås derfor et krav om at det bør være 2/3 flertall om å gjennomføre valget som avtalevalg. Høringsinstansene bes om å vurdere om 2/3 flertall er riktig nivå, eller om kravet til avtalevalg bør ha enda større oppslutning for å kunne gjennomføres.

Ved avtalevalg etter kommuneloven er det fastsatt at valget gjennomføres på grunnlag av en innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer. Det foreslås at varamedlem for lederen også inkluderes særskilt her. I regelverket er det ikke tatt stilling til hvem som har ansvar for å utarbeide innstillingen. Det vurderes som at det heller ikke for Kirkemøtets del vil være nødvendig å regulere; dette er noe som grupperinger i Kirkemøtet er best egnet til å finne ut av uten nærmere regulering. Det vil være tilstrekkelig at innstillingen legges frem av et medlem av Kirkemøtet med forslagsrett. Hverken Kirkemøtets nominasjonskomité eller Kirkemøtets valgkomité vil ha oppgaver i forbindelse med utarbeidelsen av en slik innstilling. I prinsippet innebærer dette at det kan fremmes flere innstillinger av medlemmer og representanter med forslagsrett, men som følge av at det er et krav

om 2/3 flertall, må det forutsettes at forslagsstillerne som legger frem et forslag til innstilling, har bred støtte i Kirkemøtet.

Det er et spørsmål om det bør regelfestes at hvert forslag skal inneholde representasjon fra hvert bispedømme, jf. kapittel 2 over. Her er det to alternativer som Kirkerådet ber høringsinstansene om å vurdere særskilt:

- *Alternativ 1:* Det regelfestes at hvert forslag *skal* inneholde minst et medlem og et varamedlem fra hvert bispedømme, slik at alle bispedømmene blir representert når det gjennomføres avtalevalg.
- *Alternativ 2:* Det innføres ikke et krav om geografisk representasjon. Det innebærer at det blir opp til gruppene som går sammen om innstillingen, å ivareta geografisk representasjon i den grad de ønsker.

En kunne også ha vurdert om det skulle foreslås å regelfeste et krav om at ulike *regioner* skal være representert i innstillingen. Det vil imidlertid medføre kompliserte vurderinger av hvilke bispedømmer som naturlig vil høre til ulike regioner. Det kan også antas at Kirkemøtet, og gruppene i Kirkemøtet, uansett vil være opptatt av å ivareta representasjon fra hele landet.

Det forutsettes at et avtalevalg må oppfylle de kravene til representasjon av menn og kvinner og ungdomsrepresentasjon som ellers er fastsatt i regelverket. Det innebærer at det vil være et krav om at innstillingen må inneholde minst 40 prosent kvinner og 40 prosent menn og – om mulig – minst 20 prosent unge under 30 år. Det er nødvendig å ta et forbehold om «om mulig» fordi det kan tenkes at det ikke er nok innvalgte medlemmer i Kirkemøtet under 30 år til å oppfylle et slikt krav. Om det er nok innvalgte medlemmer under 30 år, *må* innstillingen inneholde så mange kandidater under 30 år.

Når det gjelder utformingen av innstillingen ellers, vil det være opp til grupperingene å bli enige. Kirkerådet legger til grunn at grupperingene blir enige seg imellom om hvor mange mandater, fra hvilke bispedømmer de enkelte mandatene skal komme og kjønnsfordeling grupperingene mellom, for å tilfredsstille kravene til innstillingen. Ut over det vil det være opp til den enkelte grupperingen selv å bestemme hvem av sine egne medlemmer som skal fylle plassen. Kirkerådet legger også til grunn at gruppene i forbindelse med utarbeidelsen av innstillingen sikrer at medlemmene så langt som mulig får et varamedlem fra sin egen gruppe. Samtidig kan det tenkes eksempler hvor en gruppe kan tenke seg å få en vara fra en samarbeidende gruppe, f.eks. hvis gruppene har inngått listesamarbeid ved valget til Kirkemøtet, eller at en gruppe som inngår i avtalevalget, kun har ett mandat i Kirkemøtet. Gruppene vil selv kunne ta hensyn til slike eksempler i forbindelse med utarbeidelsen av innstillingen.

De samiske representantene fra de tre nordligste bispedømmene og døvemenighetenes representant i Kirkemøtet kan i dag velges til Kirkerådet som leke medlemmer, men disse representantene er ikke valgt inn fra noen gruppering. Dersom disse skal bli representert, må grupperingene eventuelt ta dem med inn i innstillingen.

Kirkerådet foreslår etter dette følgende to alternative bestemmelser om avtalevalg:

<i>Alternativ 1 – med geografisk krav</i>	<i>Alternativ 2 – uten geografisk krav</i>
<p>§ 3-2. Avtalevalg <i>Kirkemøtet kan med 2/3 flertall vedta at valg av de leke medlemmene til Kirkerådet, utenom leder, skal foregå som avtalevalg.</i> <i>Valget gjennomføres på grunnlag av en innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer, inkludert varamedlem for Kirkerådets leder. Innstillingen skal inneholde et medlem og et varamedlem fra hvert bispedømme, og det kan angis hvilken gruppe medlemmene representerer.</i> <i>Innstillingen skal inneholde minst 40 prosent kvinner og minst 40 prosent menn. Så langt det er mulig skal den også inneholde en andel kandidater under 30 år på minst 20 prosent.</i> <i>Innstillingen vedtas med 2/3 flertall av Kirkemøtet.</i></p>	<p>§ 3-2. Avtalevalg <i>Kirkemøtet kan med 2/3 flertall vedta at valg av de leke medlemmene til Kirkerådet, utenom leder, skal foregå som avtalevalg.</i> <i>Valget gjennomføres på grunnlag av en innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer, inkludert varamedlem for Kirkerådets leder. Det kan angis hvilken gruppe medlemmene representerer.</i> <i>Innstillingen skal inneholde minst 40 prosent kvinner og minst 40 prosent menn. Så langt det er mulig skal den også inneholde en andel kandidater under 30 år på minst 20 prosent.</i> <i>Innstillingen vedtas med 2/3 flertall av Kirkemøtet.</i></p>

3.3 Nærmere om forholdsvalg ved valg av leke medlemmer

Det forventes at det vil være ulike grupper innvalgt i Kirkemøtet etter kirkevalget i 2023. Når Kirkerådet tidligere har blitt valgt gjennom flertallsvalg, innebærer det at flertallet av medlemmene i Kirkemøtet har kunnet bestemme hvem som skal sitte i Kirkerådet. Et alternativ til dagens ordning er en valgordning som bygger på prinsippet om forholdsvalg, hvor ulike lister blir forholdsmessig representert. Kirkerådet mener det bør åpnes for forholdsvalg til Kirkerådet, dersom valget ikke blir gjennomført som avtalevalg.

Særlig om kravet til at alle bispedømmene skal være representert i Kirkerådet ved forholdsvalg

Arbeidsgruppe 3 under Müller-Nilsen-utvalget drøftet ulike måter for forholdsvalg til Kirkerådet, se kapittel 8.5.4. I den forbindelse vises det særlig til følgende vurderinger:

«Forholdsvalg er en modell som er komplisert å forene med at alle bispedømmene skal være representert. Ved å bygge videre på eksempelet i 8.3.4.1 kan dette illustreres.»

I dette eksempelet skulle det velges elleve leke medlemmer ved forholdsvalg, hvor det var tre grupper i Kirkemøtet. Gruppe A fikk mandat nr. 1, 3, 6, 8, 9 og 11, totalt seks mandater. Gruppe B får mandat nr. 2, 4, 7 og 10, totalt fire mandater.

Gruppe C får mandat nr. 5, ett mandat.

«I dette eksempelet er det tre grupper i Kirkemøtet, og hver av dem stiller liste ved valget av Kirkerådet. Hva skjer hvis alle tre listene har listetopper fra samme bispedømme, for eksempel Oslo? Da vil i utgangspunktet gruppe A få inn sin kandidat fra Oslo fordi de får mandat nr. 1, mens gruppe B og C sine listetopper vil falle ut fra Kirkerådet, fordi Oslos plass allerede er fylt. Mandat nr. 2 går til gruppe B, hvor nr. 2 på listen kommer fra Borg. Gruppe A og C vil dermed ikke kunne være representert fra Borg. Mandat nr. 3 går til gruppe A, fra Bjørgvin. Slik fortsetter det til gruppe C får mandat nr. 5. Det kan imidlertid tenkes at C kun har innvalgte kirkemøtemedlemmer fra de bispedømmene som allerede har blitt kåret. For at gruppe C skal kunne bli representert, vil man da måtte gå opp igjen til det mandatet fra bispedømmet hvor gruppe C har et innvalgt medlem fra. Det vil innebære at det vil være lite forutberegnelighet for de enkelte grupperinger hvem de kan regne med å få valgt inn i Kirkerådet, og de kan ende med at listetoppene ikke blir representert, med unntak av den største grupperingen.

Dette viser at kombinasjonen av forholdsvalg og at hvert bispedømme skal være representert, vil medføre en komplisert valgordning hvor det vil være vanskelig å forutse resultatet på kandidatnivå, ut over at de ulike grupperingene vil være forholdsmessig representert» (86–87).

Arbeidsgruppe 3 konkluderte derfor med følgende:

«Dette kan tilsi at hvis det skal være forholdsvalg, bør kravet om at hvert bispedømme skal være representert i Kirkerådet fjernes. Arbeidsgruppen mener i den sammenheng at det vil være et viktigere hensyn å ta at Kirkerådet gjenspeiler meningene i Kirkemøtet (substansiell representasjon), enn at Kirkerådet gjenspeiler geografiske hensyn (deskriptiv representasjon).»

Hensynet til at alle bispedømmer skal være representert i Kirkerådet, er et viktig hensyn som Kirkemøtet tidligere har fremhevet. I en landsdekkende folkekirke er det et viktig hensyn at alle landsdeler og bispedømmer er representert i det øverste utøvende organet. Dette hensynet må veies opp mot hensynet til at de ulike gruppene skal være representert i Kirkerådet på et forutsigbart vis, og at gruppene i størst mulig grad får mulighet til å bli representert av listetoppene sine. Avtalevalg og flertallsvalg vil kunne legge til rette for at alle bispedømmer blir representert, men et slikt krav vil være lite forenlig med ordningen for forholdsvalg. Det vurderes derfor som nødvendig å fjerne kravet om at alle bispedømmer skal være representert, i de tilfellene det gjennomføres et forholdsvalg.

Valgordningen vil bli komplisert og lite forutsigbar for medlemmene i Kirkemøtet, om det skal gjennomføres forholdsvalg kombinert med kravet om at hvert bispedømme skal være representert i Kirkerådet. Et alternativ til å oppheve kravet om at alle bispedømmer skal være representert i Kirkerådet ved forholdsvalg, vil være

at det ikke åpnes for forholdsvalg. Da vil de to andre valgformene stå igjen: avtalevalg eller flertallsvalg.

Dersom det innføres en mulighet for forholdsvalg, innebærer forslaget at det ikke vil være et krav om representasjon fra alle bispedømmene. Det betyr at det vil bli opp til gruppene i Kirkemøtet å ivareta en geografisk representasjon i Kirkerådet gjennom sine listeforslag.

Særlig om metode for valgoppgjøret

Arbeidsgruppe 3 har pekt på at forholdsvalg til Kirkerådet kan benytte den samme metoden for valgoppgjør som ved valg av Kirkemøtet (St. Lagues metode), den metoden som benyttes ved offentlige valg (St. Lagues modifiserte metode) eller den metoden som benyttes ved forholdstallsvalg til formannskap etter kommuneloven (d'Hondts metode). Arbeidsgruppe 3 anbefalte at den samme metoden som benyttes ved valget av Kirkemøtet også bør legges til grunn ved valget av Kirkerådet. Forslaget til regelverk er i tråd med dette.

Det er et særlig spørsmål om det skal være mulighet for medlemmene av Kirkemøtet til å rette på stemmesedlene når det gjennomføres forholdsvalg, for eksempel ved å gi tilleggsstemme til noen kandidater. En adgang til å rette på stemmesedlene vil gi Kirkemøtets medlemmer større innflytelse på valget av medlemmer i Kirkerådet, på bekostning av gruppenes muligheter til å styre hvem som skal bli valgt inn fra sin gruppe. For at valget ikke skal bli for komplisert foreslås det at det ikke skal være adgang til å gjøre endringer på stemmesedlene.

Forslaget til regler bygger ellers på reglene om forholdsvalg i folkevalgte organer i kommunen.

3.4 Nærmere om flertallsvalg ved valg av leke medlemmer

En bestemmelse om flertallsvalg av leke medlemmer til Kirkerådet må anses som en beredskapsbestemmelse. Dette vil først og fremst være aktuelt hvis det ikke gjennomføres avtalevalg eller forholdsvalg. Det må derfor først avklares om det er kandidater som fremmer forslag om avtalevalg. Hvis det ikke er tilfelle, må det avklares om det gjennomføres forholdsvalg. Dersom ingen grupper i Kirkemøtet fremmer forslag til lister ved forholdsvalg, må det gjennomføres flertallsvalg. Det forutsetter i så fall at det må være valgkomiteen som fremmer innstilling på bakgrunn av en prosess under Kirkemøtet.

Den gjeldende ordningen er en flertallsvalgordning med to valgomganger. Dette er begrunnet i at en slik ordning legger til rette for at Kirkemøtet kan ivareta sine målsetninger om at det skal være minst 40 prosent av hvert kjønn og minst 20 prosent under 30 år i Kirkerådet, ved at det får mulighet til å se an valgresultatet fra andre valgomgang før de siste medlemmene velges. Dersom Kirkerådet etter den første valgomgangen ligger an til å få overrepresentasjon av ett kjønn, og manglende representasjon av unge under 30 år, vil Kirkemøtet få anledning til å avgi stemmer på kandidater som vil kunne gjøre Kirkerådet mer balansert, jf. sak KM 07/19.

Siden ordningen med flertallsvalg er en beredskapsbestemmelse som antas å få liten praktisk betydning, vil det være et alternativ at ordningen med flertallsvalg forenkles, slik at det ved flertallsvalg kun gjennomføres én valgomgang (Alternativ 1). Dette alternativet vil forenkle både regelverket og valggjennomføringen.

Et annet alternativ vil være å videreføre muligheten for å gjennomføre to valgomganger ved flertallsvalg, slik at om lag halvparten av medlemmene velges i en valgomgang, hvorpå den andre halvparten velges i en annen valgomgang, slik ordningen er i dag (Alternativ 2). Kirkemøtet har tidligere lagt vekt på at denne ordningen gir Kirkemøtet mulighet til å se an valgresultatet fra den første valgomgangen før de siste medlemmene, og dermed i større grad mulighet til å unngå overrepresentasjon av et kjønn eller manglende representasjon av unge under 30 år.

Kirkerådet ber høringsinstansene om å gi tilbakemelding på dette spørsmålet.

Det foreslås å fastsette at flertallsvalget av leke medlemmer gjennomføres sammen med flertallsvalget på prest og lek kirkelig tilsatt, jf. nedenfor.

3.5 Nærmere om flertallsvalg ved valg av prester og lek kirkelig tilsatt

Etter gjeldende regler er det fastsatt at alle prester og lek kirkelig tilsatte i Kirkemøtet er å anse som kandidater til Kirkerådet. Prestene og lek kirkelig tilsatt velges samtidig med Kirkerådets øvrige medlemmer, utenom leder, fordelt på to valgomganger. Først velges fem leke medlemmer, lek kirkelig tilsatt og to prester. Deretter velges de resterende fem leke medlemmene og to prester.

Spørsmålet om valg av prest og lek kirkelig tilsatt vil måtte utformes noe forskjellig, avhengig av det overordnede valget om antall prester som skal sitte i Kirkerådet. I regelutkastet er det forsøkt å ta høyde for dette ved at antallet prester settes i klammeparentes for å synliggjøre at regelen vil måtte utformes noe forskjellig, avhengig av antall medlemmer.

I utgangspunktet legges det til grunn at både prestene/presten og lek kirkelig tilsatt i de nye reglene bør velges som medlemmer i en valgomgang. Deretter bør det velges varamedlemmer i en annen valgomgang. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt.

Hvis valget av leke medlemmer gjennomføres som flertallsvalg, bør både de leke medlemmene, prest og lek kirkelig tilsatt velges som medlemmer sammen med de leke medlemmene. Om flertallsvalget av leke medlemmer gjennomføres som én valgomgang, velges prestene/presten og lek kirkelig tilsatt i samme valgomgang. Om flertallsvalget av leke medlemmer gjennomføres som to valgomganger, bør lek kirkelig tilsatt og halvparten av prestene velges i første valgomgang, og de resterende prestene i andre valgomgang. Hvis det kun velges én prest, jf. alternativ D ovenfor, bør lek kirkelig tilsatt velges i en omgang og presten i den andre omgangen. Her er det en del ting som avhenger av hverandre og må ses i sammenheng.

Deretter bør det velges varamedlemmer i en annen valgomgang.

3.6 Nominasjonskomiteens rolle etter nye regler

I dagens ordning velger det siste Kirkemøtet i perioden en nominasjonskomité. Bispedømmerådene sender forslag til nominasjonskomiteen, og nominasjonskomiteen utarbeider på denne bakgrunnen en valgliste til Kirkemøtet. Etter gjeldende regler er det fastsatt at bispedømmerådene i de tre nordligste bispedømmene *bør* foreslå minst en same blant de tre leke medlemmene de skal foreslå. Dette faller da bort og vil måtte ivaretas av gruppene i Kirkemøtet.

Nominasjonskomiteen fremmer også forslag til medlemmer av Mellomkirkelig råd, Den norske kirkes klagenemnd og Den norske kirkes kontrollutvalg. Kirkemøtet velger også en valgkomité på sitt første møte i perioden, som forbereder andre valg og leder gjennomføringen av valgene på Kirkemøtet.

Forslagene om å åpne for avtalevalg, forholdsvalg eller flertallsvalg ved valget av de leke medlemmene betyr i praksis at nominasjonskomiteen ikke lenger vil ha en rolle med å forberede valget av de leke medlemmene. Det vil først bli klart om det ikke blir avtalevalg eller forholdsvalg på et sent tidspunkt, noe som tilsier at det blir valgkomiteen som under Kirkemøtet eventuelt må forberede et flertallsvalg. Fordi det følger av reglene at alle prester og alle leke kirkelig tilsatte er kandidater til valget av prester og lek kirkelig tilsatt, trenger man heller ikke en nominasjonskomité for å forberede valget av disse medlemmene til Kirkerådet.

I praksis innebærer det at det kun gjenstår at nominasjonskomiteen har ansvaret for å forberede ledervalget til Kirkerådet. Med ulike grupperinger i Kirkemøtet vil det være nærliggende at valgkomiteen vil kunne ta ansvaret for å ta imot og legge frem forslag på lederkandidater for Kirkemøtet. Det kunne tilsi at nominasjonskomiteen ikke videreføres. Samtidig har nominasjonskomiteen som nevnt også ansvaret for å forberede valget av Mellomkirkelig råds medlemmer fra Kirkemøtet, Den norske kirkes klagenemnd og kontrollutvalget. Dette kan tale for at nominasjonskomiteen videreføres. Høringsinstansene oppfordres til å ta stilling til dette spørsmålet. I forslaget til regler er nominasjonskomiteen inntil videre foreslått videreført.

Ved nyvalg og suppleringsvalg innenfor Kirkerådets valgperiode skal Kirkemøtets valgkomité fungere som nominasjonskomité for valget. Nyvalg i valgperioden skal skje dersom Kirkerådets leder eller Kirkerådet har gått av etter at et mistillitsforslag har fått flertall i Kirkemøtet. Suppleringsvalg er valg til en plass som står ubesatt.

Ved nyvalg vil Kirkerådet kunne velges basert på avtalevalg, forholdsvalg eller flertallsvalg. Det er først dersom nyvalget av Kirkerådet eller Kirkerådets leder gjennomføres som flertallsvalg, at valgkomiteen vil få en rolle.

Det foreslås å presisere at suppleringsvalg gjennomføres som flertallsvalg. I praksis gjennomføres det suppleringsvalg når det er en varaplass som står ubesatt. Det vil ikke være mulig å gjennomføre forholdsvalg når det kun er én plass som står ubesatt, og det antas at det ikke er like hensiktsmessig å gjennomføre et avtalevalg når det er snakk om én varaplass. Hvis varaplassen det er snakk om, kommer fra en gruppe som er valgt inn gjennom avtalevalg eller forholdsvalg, antas det at Kirkemøtet vil sikre at en kandidat fra den aktuelle gruppen blir valgt i suppleringsvalget.

3.7 Kjønnbalanse i Kirkerådet

Müller-Nilsen-utvalget foreslo at kvinner og menn skal være representert med minst 40 prosent i Kirkerådet etter valgoppgjøret. Gjeldende regler fastsetter at kvinner og menn skal være representert med minst 40 prosent blant de foreslåtte kandidatene på valglisten, men det er ikke en garanti for at Kirkemøtet faktisk velger minst 40 prosent av hvert kjønn.

I høringen til Müller-Nilsen-utvalgets rapport delte høringsinstansene seg i tre grupper i spørsmålet om krav til balanse mellom kvinner og menn i Kirkerådet. Drøyt fire av ti hadde ingen merknad til spørsmålet, mens de øvrige delte seg i to omtrent jevnstore grupper, hvor nesten tre av ti mener kravet enten må være minst 40 prosent kvinner og menn i Kirkerådet etter valgoppgjøret, eller minst 40 prosent kvinner og menn på valglisten.

Med både muligheten for avtalevalg, forholdsvalg og flertallsvalg er det ulike muligheter for hvordan kjønnbalanse kan ivaretas ved valget av de leke medlemmene.

- Ved avtalevalg foreslås det å fastsette et krav om at innstillingen skal inneholde minst 40 prosent av hvert kjønn.
- Ved forholdsvalg foreslås det en mekanisme som både sikrer kjønnbalanse fra de enkelte listene på listeforslagene og etter valgoppgjøret.
- Ved flertallsvalg foreslås det å videreføre kravet om at valglisten skal inneholde minst 40 prosent av hvert kjønn, men at det ikke fastsettes bestemmelser om at dette skal gjelde etter valgoppgjøret.

Det presiseres at reglene om kjønnbalanse er gjort gjeldende for de leke medlemmene, dvs. ikke for prest og lek kirkelig tilsatt. Vurderingen er at det vil være vanskelig å utforme regler som kan ta hensyn til en eventuell underbalanse av ett kjønn når man ser hele Kirkerådets sammensetning som en helhet. Det legges i den forbindelse også vekt på at Kirkerådets sammensetning i stor grad har ivaretatt en kjønnbalanse, uten nærmere regler om dette.

3.8 Andre bestemmelser

Ellers foreslås det i hovedsak å videreføre andre bestemmelser i dagens valgforskrift, både når det gjelder nyvalg, suppleringsvalg, valgkomiteens rolle, stemmelikhet, fratredelse og mindre endringer. Bestemmelsen om at Kirkerådets medlemmer og varamedlemmer må være medlemmer av Kirkemøtet, foreslås også videreført.

4 Endring i virksomhetsreglene for Kirkerådet

I forlengelsen av forslaget til endring i valgreglene foreslår Kirkerådet også en endring i virksomhetsreglene for Kirkerådet. I *forskrift om regler om formene for bispedømmerådets virksomhet* er det fastsatt at «[b]ispedømmerådet kan bare gjøre gyldig vedtak når biskopen (eventuelt fungerende biskop) og minst fem andre medlemmer er til stede og gir stemme i saken», jf. § 5.

Tilsvarende bestemmelse finnes ikke i virksomhetsreglene for Kirkerådet. Kirkerådet foreslår å fastsette at Kirkerådet bare «kan gjøre gyldig vedtak når *preses (eventuelt fungerende preses)* og minst halvparten av medlemmene, eller lovlig innkalte varamedlemmer, er til stede og avgir stemme i saken». Dette som et uttrykk for samvirkeprinsippet mellom tjenesten med ord og sakrament og valgte representanter for medlemmene («embete og råd»), for å tydeliggjøre at rådet ikke kan fatte vedtak uten at preses deltar. Forslaget til bestemmelse bygger på ordlyden i virksomhetsreglene for bispedømmerådet.

5 Økonomiske og administrative konsekvenser

Antallet medlemmer i Kirkerådet vil ha betydning for kostnader i forbindelse med gjennomføring av møter, herunder reiseutgifter, overnatting, tapt arbeidsfortjeneste og møtegodtgjørelse. I gjennomsnitt anslås det at utgiftene per medlem er ca. kr 55 000 per år (inkludert tapt arbeidsfortjeneste). Kostnadene man har ved dagens sammensetning, inkludert deltakelsen til de tre lederne av Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd og Den norske kirkes ungdomsutvalg, er anslått til ca. kr 1 045 000 per år. Leder av Kirkerådet holdes da utenom.

Ved en videreføring av samme antall medlemmer som i dag, vil kostnadene videreføres på samme nivå som tidligere.

Forslag til regelendringer som sendes på høring

Forskrift om endringer i kirkeordning for Den norske kirke

Fastsettes av Kirkemøtet X. august 2023 med hjemmel i lov 24. april 2020 nr. 31 om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven) § 12 annet ledd.

I

I kirkeordning 30. mars 2019 nr. 2307 for Den norske kirke gjøres følgende endringer:

§ 29 første ledd skal lyde:

Alternativ A	Alternativ B	Alternativ C	Alternativ D
Kirkerådet består av elleve leke <i>medlemmer, en lek</i> kirkelig tilsatt og fire prester valgt av Kirkemøtet og <i>preses i</i> Bispemøtet. <i>Visepreses er vara for preses.</i> For hvert <i>øvrige</i> medlem velges det ett varamedlem.	Kirkerådet består av <i>tretten</i> leke <i>medlemmer, en lek</i> kirkelig tilsatt og <i>to prester</i> valgt av Kirkemøtet og <i>preses i</i> Bispemøtet. <i>Visepreses er vara for preses.</i> For hvert <i>øvrige</i> medlem velges det ett varamedlem.	Kirkerådet består av elleve leke <i>medlemmer, en lek</i> kirkelig tilsatt og <i>to prester</i> valgt av Kirkemøtet og <i>preses i</i> Bispemøtet. <i>Visepreses er vara for preses.</i> For hvert <i>øvrige</i> medlem velges det ett varamedlem.	Kirkerådet består av elleve leke <i>medlemmer, en lek</i> kirkelig tilsatt og <i>en prest</i> valgt av Kirkemøtet og <i>preses i</i> Bispemøtet. <i>Visepreses er vara for preses.</i> For hvert <i>øvrige</i> medlem velges det ett varamedlem.

II

Endringen trer fra valget av Kirkerådet i 2024.

Forskrift om regler for valg av Kirkerådet

Fastsettes av Kirkemøtet X. august 2023 med hjemmel i lov 24. april 2020 nr. 31 om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven) § 12 annet ledd og kirkeordning 30. mars 2019 nr. 2307 for Den norske kirke § 29 annet ledd.

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1-1. Valgperiode. Nyvalg i valgperioden

Kirkerådets valgperiode er fire år fra Kirkemøtets første møte i bispedømmerådernes valgperiode frem til Kirkemøtets første møte i den påfølgende valgperioden.

Kirkerådet tiltrer umiddelbart etter Kirkemøtet hvor valget har funnet sted. Ved nyvalg innenfor valgperioden tiltrer Kirkerådet straks det er valgt.

Mistillit til Kirkerådets leder eller samlet til alle medlemmene av Kirkerådet som er valgt av Kirkemøtet, kan fremmes av minst ett medlem av Kirkemøtet.

Hvis mistillitsforslaget får alminnelig flertall, skal det velges en ny leder eller et nytt Kirkeråd for resten av valgperioden.

§ 1-2. Valgkomiteen. Hemmelig valg

Valgkomiteen leder valget og foretar valgoppgjøret.

Valgkomiteen sørger for stemmesedler til den enkelte valgomgang.

Stemmegivningen kan i stedet gjennomføres ved bruk av elektronisk møtesystem.

Stemmegivningen er hemmelig.

§ 1-3. Valgbarhet

Kirkerådets medlemmer og varamedlemmer må være medlemmer av Kirkemøtet.

Kapittel 2. Valg av leder

§ 2-1. Nominasjon av leder

Kirkemøtet velger en nominasjonskomité på sitt siste møte i bispedømmerådenes valgperiode. Nominasjonskomiteen skal bestå av tre leke medlemmer, en lek kirkelig tilsatt og en prest. En av disse skal være under 30 år. Komiteen velger selv leder. En tilsatt i Kirkerådets sekretariat er sekretær for komiteen.

Bispedømmerådene kan komme med forslag til lederkandidater overfor nominasjonskomiteen.

Ved ordinært valg midt i valgperioden, kan bispedømmerådene komme med forslag til lederkandidater overfor valgkomiteen.

Kirkemøtets medlemmer kan fremme forslag til kandidater under Kirkemøtet.

§ 2-2. Valg av leder

Kirkemøtet velger først leder av Kirkerådet blant Kirkemøtets leke medlemmer ved særskilt avstemning. Det skal avgis stemme på én kandidat. Det er også adgang til å stemme blankt. Hvis ingen ved første stemmegivning får alminnelig flertall av de stemmer som er avgitt, holdes ny stemmegivning. Ved denne skal det bare stemmes på de to som ved første stemmegivning har fått flest stemmer.

Lederen velges for to år. Ved nyvalg velges lederen ut funksjonsperioden. Lederen kan gjenvelges. Kirkerådet velger selv nestleder for en periode på to år.

Kapittel 3. Valg av leke medlemmer

§ 3-1. Valgform

Kirkerådets øvrige leke medlemmer velges ved avtalevalg, forholdsvalg eller flertallsvalg.

<i>Alternativ 1 – med geografisk krav</i>	<i>Alternativ 2 – uten geografisk krav</i>
§ 3-2. Avtalevalg	§ 3-2. Avtalevalg

<p><i>Kirkemøtet kan med 2/3 flertall vedta at valg av de leke medlemmene til Kirkerådet, utenom leder, skal foregå som avtalevalg.</i></p> <p><i>Valget gjennomføres på grunnlag av en innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer, inkludert varamedlem for Kirkerådets leder. Innstillingen skal inneholde et medlem og et varamedlem fra hvert bispedømme, og det kan angis hvilken gruppe medlemmene representerer.</i></p> <p><i>Innstillingen skal inneholde minst 40 prosent kvinner og minst 40 prosent menn. Så langt det er mulig skal den også inneholde en andel kandidater under 30 år på minst 20 prosent.</i></p> <p><i>Innstillingen vedtas med 2/3 flertall av Kirkemøtet.</i></p>	<p><i>Kirkemøtet kan med 2/3 flertall vedta at valg av de leke medlemmene til Kirkerådet, utenom leder, skal foregå som avtalevalg.</i></p> <p><i>Valget gjennomføres på grunnlag av en innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer, inkludert varamedlem for Kirkerådets leder. Det kan angis hvilken gruppe medlemmene representerer.</i></p> <p><i>Innstillingen skal inneholde minst 40 prosent kvinner og minst 40 prosent menn. Så langt det er mulig skal den også inneholde en andel kandidater under 30 år på minst 20 prosent.</i></p> <p><i>Innstillingen vedtas med 2/3 flertall av Kirkemøtet.</i></p>
---	--

§ 3-3. Listeforslag ved forholdsvalg

Forholdsvalg foregår på grunnlag av lister med forslag til kandidater. Listene skal være innlevert til Kirkerådet på forhånd. Grupper som er representert i Kirkemøtet, kan bare levere ett listeforslag hver. Antall navn på listen kan være dobbelt så høyt som antall medlemmer som skal velges. Kandidater fra en gruppe kan bare føres opp på gruppens listeforslag eller på en fellesliste som utgår fra flere grupper.

Hvert listeforslag skal så langt det er mulig sikre at kvinner og menn er representert med minst 40 prosent blant de foreslåtte kandidatene på den enkelte listen. Så langt det er mulig skal den også inneholde en andel kandidater under 30 år på minst 20 prosent.

Listeforslaget skal være underskrevet av minst ett medlem den gruppen som fremmer forslaget. Den som underskriver forslaget, må være medlem av Kirkemøtet.

§ 3-4. Valgoppgjør ved forholdsvalg

Ved valgoppgjøret fordeles de leke medlemsplassene på de ulike listene etter hvor mange stemmesedler hver liste har fått, ved bruk av delingstall 1, 3, 5, 7 osv. Hvis flere lister har samme kvotient, tilfaller plassen den av listene som har fått flest stemmer. Har listene fått like mange stemmer, avgjøres valget ved loddtrekning.

Når det er avgjort hvor mange medlemsplasser en liste vil få, pekes medlemmene fra den enkelte listen ut i den rekkefølgen de står oppført på det innleverte listeforslaget.

Hvis en liste får minst fire medlemmer i Kirkerådet, skal hvert kjønn så langt det er mulig være representert med minst 40 prosent fra listen. Får listen to eller tre medlemmer i Kirkerådet, skal begge kjønn så langt det er mulig være representert fra listen. Viser det seg at utpekingen etter andre ledd vil føre til at kravene i første

eller andre punktum ikke blir oppfylt, skal kandidater fra det underrepresenterte kjønn rykke opp på listen inntil kravet er oppfylt.

Hver liste skal tildeles ett varamedlem for hvert medlem.

Varamedlemsplassene fordeles i samsvar med andre og tredje ledd.

§ 3-5. Valgliste ved flertallsvalg

Hvis valget ikke gjennomføres som autalevalg eller forholdsvalg, skal valgkomiteen fremme en liste med 22 leke kandidater, to fra hvert bispedømme, ordnet bispedømmevis og i alfabetisk rekkefølge.

Valgkomiteen skal sikre at kvinner og menn er representert med minst 40 prosent blant de foreslåtte kandidatene på valglisten. Tilsvarende skal valgkomiteen så langt det er mulig sikre at det er en andel kandidater under 30 år på minst 20 prosent.

Valglisten skal slås sammen med valglisten for prest og lek kirkelig tilsatt etter § 4-1.

Kirkemøtets medlemmer kan fremme forslag til kandidater under Kirkemøtet. Slike kandidater skal føres opp på valglisten. Kandidatene ført opp på valglisten etter dette ledd er ikke omfattet av kravet i annet ledd.

Alternativ 1	Alternativ 2
<p>§ 3-6. Valg av medlemmer ved flertallsvalg</p> <p>Ved flertallsvalg velger Kirkemøtet ti leke medlemmer, ett fra hvert bispedømme som leder ikke ble valgt fra, sammen med lek kirkelig tilsatt og prest/prester etter § 4-2 annet ledd. Det skal avgis stemme på ti leke kandidater, én kandidat per bispedømme, en lek kirkelig tilsatt og en prest/to prester/fire prester. Det er også adgang til å stemme blankt. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt.</p>	<p>§ 3-6. Valg av medlemmer ved flertallsvalg</p> <p>Ved flertallsvalg velger Kirkemøtet først fem leke medlemmer, sammen med lek kirkelig tilsatt og prest/prester etter § 4-2 annet ledd. De leke medlemmene skal velges fra bispedømmene leder ikke ble valgt fra. Det skal avgis stemme på fem leke kandidater, én kandidat per bispedømme, én lek kirkelig tilsatt [og én prest/to prester].</p> <p>Etter at resultatet av ovenstående valg foreligger, foretas valg av de resterende fem leke medlemmer [og én prest/to prester]. Det skal avgis stemme på fem leke kandidater, én kandidat per bispedømme, [og én prest/to prester]. Det er også adgang til å stemme blankt. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt.</p>

§ 3-7. Valg av varamedlemmer ved flertallsvalg

Etter valget av Kirkerådets faste medlemmer ved flertallsvalg velger Kirkemøtet varamedlemmer i en egen valgomgang.

Kapittel 4. Valg av prest[er] og lek kirkelig tilsatt

§ 4-1. Valgliste ved valg av prest[er] og lek kirkelig tilsatt

Alle prester og leke kirkelig tilsatte i Kirkemøtet er å anse som kandidater til Kirkerådet. Valgkomiteen fremmer derfor en valgliste med:

- a) de elleve leke kirkelig tilsatte, ordnet bispedømmevis, og
- b) de elleve prestene, ordnet bispedømmevis

Ved valg av varamedlemmer, fremmer valgkomiteen en valgliste med de gjenværende kandidatene som ikke er blitt valgt, ordnet bispedømmevis.

Ved nyvalg og suppleringsvalg i valgperioden kommer første og annet ledd til anvendelse så langt det passer.

§ 4-2. Valg av medlemmer

Etter valget av de leke medlemmene ved avtalevalg eller forhold valg velger Kirkemøtet en lek kirkelig tilsatt og *en prest/to prester/fire prester*. Det skal avgis stemme på en lek kirkelig tilsatt og *en prest/to prester/fire prester*. Det er også adgang til å stemme blankt. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt.

Om valget av leke medlemmer gjennomføres som flertallsvalg, gjennomføres valget av leke medlemmer, lek kirkelig tilsatt og prest[er] [i samme valgongang/i to valgonganger] i henhold til § 3-6].

<i>Alternativ 1 – hvis én prest</i>	<i>Alternativ 2 – hvis flere enn én prest</i>
<p>§ 4-3. Valg av varamedlemmer Etter valget av Kirkerådets faste medlemmer velger Kirkemøtet varamedlemmer for prest og lek kirkelig tilsatt i en egen valgongang. For lek kirkelig tilsatt og prest skal det velges ett personlig varamedlem. Stemmelikhet avgjøres ved loddtrekning. I valgongangen skal det avgis stemme på en lek kirkelig tilsatt og <i>en prest</i>. Det er også adgang til å stemme blankt. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt. <i>Om valget av leke varamedlemmer gjennomføres som flertallsvalg, gjennomføres valget av leke varamedlemmer, varamedlem for lek kirkelig tilsatt og prest i samme valgongang.</i></p>	<p>§ 4-3. Valg av varamedlemmer Etter valget av Kirkerådets faste medlemmer velger Kirkemøtet varamedlemmer for prest og lek kirkelig tilsatt i en egen valgongang. For lek kirkelig tilsatt skal det velges ett personlig varamedlem. For prestene skal det velges <i>to/fire</i> varamedlemmer i nummerert rekkefølge. Stemmelikhet avgjøres ved loddtrekning. I valgongangen skal det gis stemme på en lek kirkelig tilsatt og <i>to prester/fire prester</i>. Det er også adgang til å stemme blankt. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt. <i>Om valget av leke varamedlemmer gjennomføres som flertallsvalg, gjennomføres valget av leke varamedlemmer og varamedlemmer for lek kirkelig tilsatt og prester i samme valgongang.</i></p>

Kapittel 5. Felles bestemmelser

§ 5-1. Stemmelikhet ved flertallsvalg. Forkasting av stemmesedler

Ved stemmelikhet ved flertallsvalg gjøres det omvalg mellom kandidatene som har fått like mange stemmer. Ved fortsatt stemmelikhet treffes avgjørelsen ved loddtrekning.

Valgkomiteen skal forkaste stemmesedler som er feil utfylt.

§ 5-2. Presentasjon av kandidater

Kandidatene føres opp på listen med angivelse av fullstendig navn, stilling, menighet, alder, bispedømme og relevante opplysninger om kandidatene.

§ 5-3. Fratredelse

Hvis Kirkemøtet vedtar mistillit til Kirkerådets leder eller til alle medlemmene av Kirkerådet som er valgt av Kirkemøtet, plikter vedkommende å tre ut av rådet fra det tidspunkt ny leder av Kirkerådet eller nytt Kirkeråd er valgt.

Har Kirkemøtet vedtatt mistillit til sittende leder i Kirkerådet, vil vedkommende være utelukket fra å stille til gjenvalg. Har Kirkemøtet vedtatt mistillit samlet til alle medlemmene av Kirkerådet som er valgt av Kirkemøtet, vil fratredende medlemmer, inkludert leder, kunne stille til gjenvalg.

§ 5-4. Nærmere regler ved nyvalg og suppleringsvalg

Ved nyvalg og suppleringsvalg innenfor Kirkerådets valgperiode skal Kirkemøtets valgkomité fungere som nominasjonskomité for valget hvis det gjennomføres som flertallsvalg.

Ved nyvalg i valgperioden kan Kirkemøtet med 2/3 flertall vedta at valg av de leke medlemmene til Kirkerådet, utenom leder, skal foregå som avtalevalg. Hvis ikke setter valgkomiteen en frist for når listeforslag til forholdsvalg må fremmes. Valgkomiteen ber Kirkemøtets medlemmer om å fremme forslag til kandidater til flertallsvalg innen en frist.

Ved suppleringsvalg i valgperioden ber valgkomiteen Kirkemøtets medlemmer om å fremme forslag til kandidater innen en frist.

Ved suppleringsvalg i valgperioden skal valgkomiteen fremme forslag på en til to kandidater til den plassen som står ubesatt. *Gjelder det valg av prest eller lek kirkelig tilsatt, anses alle prester og leke kirkelig tilsatte å være kandidater, jf. § 4-1 tredje ledd.*

Suppleringsvalg gjennomføres som flertallsvalg.

§ 5-4. Mindre endringer

Kirkerådet kan fastsette mindre endringer i reglene.

§ 5-5. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 14. november 2021 nr. 3434 om valg av Kirkerådet.

Forskrift om endringer i forskrift om regler for Kirkerådets virksomhet

Fastsettes av Kirkemøtet X. august 2023 med hjemmel i lov 24. april 2020 nr. 31 om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven) § 12 annet ledd og kirkeordning 30. mars 2019 nr. 2307 for Den norske kirke § 30 sjuende ledd.

I forskrift 14. november 2021 nr. 3246 om regler for Kirkerådets virksomhet gjøres følgende endringer:

§ 5. Vedtaksførhet

Kirkerådet kan bare gjøre gyldig vedtak når *preses (eventuelt fungerende preses)* og minst halvparten av medlemmene, eller lovlig innkalte varamedlemmer, er til stede og avgir stemme i saken.

II

Endringen trer i kraft straks.

DEN NORSKE KIRKE

Stavanger bispedømmeråd 2020-2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Geir Skårland	104	22/04489-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
	Stavanger bispedømmeråd 2020-2023	08.02.2023

Utarbeidelse av årsrapport for 2022

Saksorientering

Biskop og bispedømmeråd leverer kvart år årsrapport til Kirkerådet.

Årsrapporten skal gje bispedømmerådet, Kyrkjerådet og andre interesserte eit godt bilete av situasjonen i bispedømmet på sentrale område av verksemda.

Kyrkjemøtet har vedteke strategi for 2022-2029. Denne ligg til grunn for årsrapporten. I år vil rapporten om verksemda i 2022 bli disponert etter strategien.

Det er også utarbeidd målformuleringar og for punkta i strategien. Til fleire av desse er det sett statistiske indikatorar for å kunne vurdere situasjonen. Andre mål krev kvalitativ rapportering.

Brevet som ligg ved saka konkretiserer korleis årsrapporten skal setjast opp.

På vegne av rådet utfører rådgjevarane på kontoret arbeidet med å gå gjennom resultatane for året, vurdere desse og peika på viktige val for vegen vidare. Det er enno ikkje tilgjengeleg statistikk for 2022. Denne kjem i løpet av februar.

Årsrapporten blir innleia med ei vurdering frå leiaren. I denne ønsker Kyrkjerådet at biskop og bispedømmeråd gjev ei kort overordna vurdering av den samla aktiviteten og bruken av ressursar i bispedømmet i året som gjekk.

Bispedømmerådet kan i møtet bidra med innspel til denne vurderinga, gjennom å drøfta kva dei ser som viktige utviklingstrekk i kyrkja i 2022. Dette skal vurderinga frå leiaren oppsummera.

I avslutninga av årsrapporten ber Kyrkjerådet om ei vurdering av framtidsutsiktene for kyrkja. Her handlar det om korleis strategien kan setjast ut i livet. Spørsmål ut frå dette kan gjerne vera grunnlag for samtalen i rådet:

Kyrkja for den enkelte:

- Kva er viktig for at kyrkja kan forkynna evangeliet gjennom heile livet?

- Korleis kan ein styrkja kyrkja som kulturarena og forvaltar av kulturarv?
- Korleis skapar ein gode møteplassar og fellesskap, fysisk og digitalt?

Kyrkja i samfunnet:

- Korleis kan kyrkja fremja verdiar som bygg eit godt samfunn for alle?
- Korleis kan kyrkja bidra til å gjera berekraftsmåla verkelege?
- Korleis kan kyrkja motverka utanforskap og utforska nye måtar å vera kyrkje på?

Kyrkja som organisasjon

- Korleis kan kyrkja gjennom organiseringa si styrkja ei levande og nærverande folkekyrkje?
- Korleis kan kyrkja styrka samhandlinga med organisasjonslivet, andre trus- og kyrkjesamfunn og offentlege, private og ideelle aktørar?
- Korleis kan kyrkja skapa ein mangfaldig, rekrutterande og inkluderande arbeidsplass og frivilligarena?

I førebuinga til møtet kan medlemmane i rådet gjerne tenka over:

- Kva var viktige hendingar og utviklingstrekk i kyrkja i 2022?
- Kva punkt i strategien er det særskilt viktig med fokus på framover?
- Er det noko medlemmane ønsker å kommentera til vurderinga av framtidsutsiktene?

Til dømes kan rådet i behandlinga i saka la ordet gå på runde ut frå desse spørsmåla, fylgt av open samtale der ein kan stilla spørsmål, kommentera eller samla seg om fokus.

Ferdig årsrapport vil bli lagt fram for bispedømmerådet i neste møte. Bispedømmerådet vil då kunne bruka rapporten som grunnlag for ein oppdatert samtale om vegen vidare.

Forslag til vedtak

Bispedømmerådet bed administrasjonen ta med seg innspela frå samtalen i møtet til arbeidet med årsrapport for 2022.

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Stavanger bispedømmeråd
Lagårdsveien 44

4010 STAVANGER

Dato: 19.12.2022

Vår ref: 22/04442-1

Deres ref:

Rapportering fra bispedømmene for 2022

Årsrapport fra bispedømmene for 2022 skal ta utgangspunkt i strategien som ble vedtatt av Kirkemøtet i november 2021. Resultatmålene som det skal rapporteres på ble vedtatt av Kirkerådet i desember 2021. Det er foretatt mindre justeringer på disse resultatmålene, sammen med tilhørende indikatorer i samråd med stiftsdirektører og ledergruppen i Kirkerådet.

Kirkerådet utarbeider årsregnskap og årsrapport for Den norske kirke etter at utviklingssamtalene med bispedømmene har funnet sted. Frist for å sende rapporten til departementet og regnskapsdelen til Brønnøysundregisteret er innen 1. juni.

Bispedømmene har i 2023 leveringsfrist på sine rapporter for 2022 fredag 3. mars kl. 12:00.

Disposisjon

Årsrapporten skal inneholde seks deler med følgende benevnelse og rekkefølge:

- I Leders beretning
- II Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- III Årets aktiviteter og resultater
- IV Styring og kontroll i virksomheten
- V Vurdering av framtidsutsikter
- VI Årsregnskap

I Leders beretning

Det gis en kort (1-2 sider) *overordnet vurdering* av bispedømmets samlede aktivitet og ressursutnyttelse i året som har gått. Beretning signeres av biskop og bispedømmerådets leder.

II Introduksjon til bispedømmet og hovedtall

Det gis en kort (1 side) omtale av bispedømmets organisering og formål. Det skal videre oppgis:

A- Nøkkeltall pr prosti og for bispedømmet totalt: medlemmer/innbyggertall/inn- og utmeldinger, inkl. endringer fra 2020 og 2021.

B- Utvalgte volumtall: antall døpte, konfirmerte, vigslere, gravferder, gudstjenester totalt og deltakere samlet, inkl. tall fra 2016 – 2021.

C- Nøkkeltall for årsregnskapet (leveres av FØ innen 13.02.23).

III Årets aktiviteter og resultater

Under hvert punkt legges relevant dataunderlag til grunn. Det må foretas en avveining i bruk av tallene fra statistikkheftet og bispedømmets egne erfaringer og vurderinger. Denne delen bør gi både oversikt og innsikt i bispedømmets prioriteringer, ressursbruk, resultater og måloppnåelse, både i et ettårig og flerårig perspektiv. Analysen her bør også lede frem til refleksjoner om hva bispedømmet har lært, og hvordan årets erfaringer kan danne grunnlag for forbedringer eller endringer.

A- Et kortfattet sammendrag av resultater, måloppnåelse og ressursbruk.

B- Omtale av resultater og måloppnåelse organisert etter ark med resultatmål og nøkkelindikatorer (vedlegg 1). Skulle det være relevant for det enkelte bispedømme, er det anledning til å også bruke andre indikatorer for å belyse måloppnåelsen. Under hvert område bes inkludert mål, resultater/utvikling og vurdering/analyse. Rapporten skal følge inndelingen under, som baserer seg på den nye strategien. Vedlegget med resultatmål og indikatorer følger samme inndeling.

1. Kirken åpner rom for tro

- 1.1 Forkynner evangeliet til mennesker gjennom hele livet
- 1.2 Fremmer verdier som utfordrer og som bygger et godt samfunn for alle
- 1.3 Styrker gjennom sin organisering en levende og nærværende folkekirke

2. Kirken er der livet leves

- 2.1 Styrker kirken som kulturarena og forvalter av kulturarv for alle generasjoner
- 2.2 Bidrar til å virkeliggjøre bærekraftsmålene – lokalt, nasjonalt og globalt
- 2.3 Samhandler med organisasjonslivet, andre tros- og kirkesamfunn, offentlige, private og ideelle aktører

3. Kirken er mer for flere

- 3.1 Gir tilhørighet og skaper gode møteplasser og fellesskap fysisk og digitalt
- 3.2 Motvirker utenforskap og utforsker nye måter å være kirke på
- 3.3 Skaper en mangfoldig, rekrutterende og inkluderende arbeidsplass og frivillighetsarena

For punkt 1.3.2 skal det rapporteres under del IV A–Arbeidsmiljø.

C – Kort om biskopens virksomhet relatert til bidrag i forbindelse med spesifikk måloppnåelse

IV Styring og kontroll i virksomheten

A- Arbeidsmiljø

- Sykefravær inkl. vurderinger
- Rutiner for intern varsling om kritikkverdige forhold

B- Likestilling: Kvinneandel i presteskapet og ved bispedømmekontoret, i lederstillinger presteskap, søknader og tilsetninger presteskap, sykefravær, permisjoner og lønn i prosent av menn.

C - Vurdering av internkontroll - overordnet vurdering av styring og kontroll i bispedømmet

V Vurdering av framtidsutsikter

Kirkemøtet har vedtatt ny strategi for 2022-2029 som danner utgangspunktet for årsrapporten 2022. I dette punktet skal bispedømmerådet trekke linjene fra oppnådde resultater i 2022, oppgaver og aktiviteter i 2023, samt den utviklingen og utfordringer bispedømmerådet ser for tiden framover.

Med vennlig hilsen

Ingrid Vad Nilsen
direktør

Gunn Schärer
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:
Resultatmål og indikatorer
Kvalitativ vurdering av universell utforming

Mottakere:		
Agder og Telemark bispedømmeråd	Postboks 208	4662 KRISTIANSAND S
Borg bispedømmeråd	Bjarne Aasgt. 9	1606 FREDRIKSTAD
Bjergvin bispedømmeråd	Postboks 1960	5817 BERGEN
Hamar bispedømmeråd	Postboks 172	2302 HAMAR
Nidaros bispedømmeråd	Kongsgårdsgata 1a, Erkebispegården	7013 TRONDHEIM
Nord-Hålogaland bispedømmeråd	Postboks 790	9258 TROMSØ
Oslo bispedømmeråd	Postboks 9307 Grønland	0135 OSLO
Stavanger bispedømmeråd	Lagårdsveien 44	4010 STAVANGER
Sør-Hålogaland bispedømmeråd	Tolder Holmers vei 11	8003 BODØ
Tunsberg bispedømmeråd	Postboks 10 Kaldnes	3119 TØNSBERG
Møre bispedømmeråd	Moldetrappa 1	6415 MOLDE

1. Kirken åpner rom for tro

Strategiske mål:	Resultatmål:	Indikatorer:	Data hentes fra
1.1 Forkynner evangeliet til mennesker gjennom hele livet	1.1.1 Opprettholde antall deltakere i gudstjenester	Gudstjenestedeltakelse/frekvens	SSB
	1.1.2 Flere menigheter inkluderer samisk språk i gudstjenestelivet	Antall sokn med samisk innslag i gudstjeneste,	SSB
	1.1.3 Oppslutningen om kirkelige handlinger holdes oppe	Antall døpte, andel døpte av antall fødte, andel konfirmerte av andel medlemmer i kirken, antall vigsler, andel gravferder av antall døde medlemmer	MREG og SSB
	1.1.4 Bam og unge lærer om kirke og tro	Deltakerandel i utvalgte, landsomfattende tiltak.	Planverktøy trosopplæring
1.2 Fremmer verdier som utfordrer og som bygger et godt samfunn for alle	1.2.1 Kirken deltar aktivt i samfunnsdebatten og på ulike arenaer i det offentlige rom	Kvalitativ vurdering	BDR
	1.2.2 Kirken samhandler med ulike tros- og livssynssamfunn	Kvalitativ vurdering (med hvem og hvordan)	BDR
1.3 Styrker gjennom sin organisering en levende og nærværende folkekirke	1.3.1 Rekruttering til kirkelige stillinger styrkes	Antall søkere til vigslede stillinger, antall vakanser i vigslede stillinger	HR og BDR
	1.3.2 Kirken har en velfungerende organisasjon	Sykefravær, antall varsler (Ber om at dette målet rapporteres på under del IV)	HR/FØ
	1.3.3 Kompetanseutvikling styrkes	Antall gjennomførte e-læringskurs, kvalitativ vurdering	HR/BDR

2. Kirken er der livet leves

Strategiske mål	Resultatmål	Indikatorer	Data hentes fra
2.1 Styrker kirken som kulturarena og forvalter av kulturarv for alle generasjoner	2.1.1 Flere deltakere på konserter og kulturarrangementet	Antall deltakere på konserter i regi av menighetene/i regi av andre aktører enn menighetene. Antall deltakere på kulturarrangement i kirkene i regi av menighetene/i regi av andre aktører enn menighetene.	SSB
	2.1.2 Styrke og fornye kirkelig kulturarv nasjonalt og lokalt	Antall menigheter med åpne kirker, pilegrimsrapportering	SSB, BDR
	2.1.3 Skoler og andre aktører formidler kulturarven i kirken	Kvalitativ rapportering – lokale historielag, kirke-skole-samarbeid	BDR
2.2 Bidrar til å virkeliggjøre bærekraftsmålene – lokalt, nasjonalt og globalt	2.2.1 Flere menigheter med diakonal satsing	Antall menigheter med diakonal betjening, kvalitativ vurdering	BDR
	2.2.2 Kirken fremmer menneskeverd, fred, menneskerettigheter og vern om skaperverket	Kvalitativ vurdering	BDR
	2.2.3 Den norske kirkes utslipp og miljøbelastning reduseres	Kvalitativ vurdering	BDR
2.3 Samhandler med organisasjonslivet, andre tros- og kirkesamfunn, offentlige, private og ideelle aktører	2.3.1 Samarbeid menighet og misjon styrkes	Kvalitativ vurdering	BDR
	2.3.2 Den norske kirke synliggjør sin tilhørighet til den verdensvide kirke	Bes ikke om rapportering	
	2.3.3 Barne- og ungdomsorganisasjonene deltar inn i menighetene	Kvalitativ rapportering	BDR

3. Kirken er mer for flere

Strategiske mål	Resultatmål	Indikatorer	Data hentes fra
3.1 Gir tilhørighet og skaper gode møteplasser og fellesskap fysisk og digitalt	3.1.1 Kirkens digitale nærvær øker	Kvalitativ vurdering	BDR
	3.1.2 Universell utforming av og i styrkes kirken	Kvalitativ vurdering (se vedlegg med forslag)	BDR
	3.1.3 Folkekirken tilbyr ulike møteplasser og fellesskap	Kvalitativ vurdering – gode historier	BDR
3.2 Motvirker utenforskap og utforsker nye måter å være kirke på	3.2.1 Ungdomsarbeidet styrkes og kirken er til stede på utdanningsinstitusjoner og i forsvaret	Antall deltakere på tilbud for 13-17 år, antall deltakere tilbud 18-30 år	SSB
	3.2.2 Kirkens rolle i sivilsamfunnet styrkes	Deltakelse i kommunale kriseteam, deltakelse i fylkesberedskapsråd, kvalitativ vurdering	BDR
	3.2.3 Flere menigheter tilbyr fellesskap til nye i Norge	Kvalitativ vurdering	BDR
	3.2.4 Kirken bidrar til nyskaping og innovasjon	Prosjekter vi gir innovasjonsmidler, kvalitativ vurdering	BDR/KFØ/FØ
3.3 Skaper en mangfoldig, rekrutterende og inkluderende arbeidsplass og frivillighetsarena	3.3.1 Kirkelige medarbeidere trives i jobben og har et inkluderende og likestilt arbeidsfellesskap	Sykefravær (dette rapporteres i del IV), antall menigheter med HELT MED-ansatte eller lignende (attføringsbedrifter)	HR/FØ, BDR
	3.3.2 Flere engasjeres til frivillig tjeneste i kirken	Antall frivillige (splittet på i hvilke sammenhenger), kvalitativ vurdering – gode historier	SSB
	3.3.3 Kirkens verktøy for digital samhandling utnyttes	Antall menigheter som bruker Skjer i kirken	KOM

Kvalitativ vurdering av universell utforming

En **kvalitativ vurdering** av Universell utforming av og i kirken vil kunne handle om alt arbeid med tema som funksjonshemming (inkl. fysisk funksjonshemming, utviklingshemming, kronisk sykdom, demens mm.), likeverd, universell utforming, tilrettelegging, inkludering osv., deriblant:

- Strategisk og systematisk arbeid med temaet
- Tematisering av og kompetanseheving om funksjonshemming, universell utforming og tilrettelegging eks. temasamlinger
- Systematisk organisering på bispedømmekontor/i bispedømme mtp. kompetanse om og ansvar for temaet
- Tiltak som bidrar til fjerning av fysiske og ikke-fysiske barrierer i bygg, aktiviteter og arrangement
- Tematisering av funksjonshemmingsteologi
- Samhandling med helse- og omsorgstjenesten om styrking av retten til religionsutøvelse
- Samhandling med interesseorganisasjoner
- Menighetsansatte/frivillige som bruker tegn til tale, synstolking og annet metodikk som bidrar til at flere kan delta
- Bevissthet om mangfold i kommunikasjonstiltak
- Strategisk rekruttering av personer med funksjonshemming til stillinger
- Tiltak som bidrar til å styrke deltakelse for personer med demens
- Systematisk arbeid med og tiltak som bidrar til bedre tilrettelegging for enkeltpersoner eks. tilrettelagt konfirmantundervisning

Meir himmel på jorda

Den norske kyrkja er ei vedkjennande, open, tenande og misjonerande folkekyrkje, som vitnar i ord og gjerning om frelse, fridom og von i Jesus Kristus.

Strategi for Den norske kyrkja for 2022–2029

Kyrkja opnar rom for tru

Kyrkja er der livet vert levd

Kyrkja er meir for fleire

Kyrkja for den enkelte

Forkynner evangeliet til menneske gjennom heile livet

Styrkjer kyrkja som kulturarena og forvaltar av kulturarv for alle generasjonar

Gjev tilhøyrslø og skapar gode møteplassar og fellesskap fysisk og digitalt

Kyrkja i samfunnet

Fremjar verdiar som utfordrar og som byggjer eit godt samfunn for alle

Bidreg til å verkeleggjere berekraftsmåla – lokalt, nasjonalt og globalt

Motverkar utanforskap og utforskar nye måtar å vere kyrkje på

Kyrkja som organisasjon

Styrkjer gjennom si organisering ei levande og nærverande folkekyrkje

Samhandlar med organisasjonslivet, andre trus- og kyrkjesamfunn, offentlege, private og ideelle aktørar

Skapar ein mangfaldig, rekrutterande og inkluderande arbeidsplass og frivilligarena

DEN NORSKE KYRKJA

DEN NORSKE KIRKE

Stavanger bispedømmeråd 2020-2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Geir Skårland	131	23/00527-1	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
7/23	Stavanger bispedømmeråd 2020-2023	08.02.2023

Rammer for tilskuddsforvaltning

Saksorientering

Innledning

Tildelingen til Stavanger bispedømmeråd inneholder midler i ulike grupper

Budsjettgruppe 1 går til drift av prestedtjenesten og bispedømmerådets egen virksomhet. Budsjettgruppe 2 omfatter tilskudd som skal videreformidles til menigheter. I 2022 var tildelingen til trosopplæring i budsjettgruppe 2 på cirka 35 millioner kroner. Tildelingen til kirkelig undervisning og diakoni var på cirka 17 millioner.

Tildelingen til trosopplæring blir utbetalt til fellesrådene i bispedømmet. Tildelingen følger en fordelingsnøkkel vedtatt av bispedømmerådet som fordeler tilskuddet mellom sokn.

Tildelingen til kirkelig undervisning og diakoni går til diakon- og kateketstillinger i menighetene. Her dekker bispedømmerådet en avtalt del av stillinger som arbeider med diakoni eller kirkelig undervisning.

Hvem som får tilskudd er vedtatt i bispedømmerådet etter hvert som det har kommet midler til stillingene, og så har tilskuddet blitt videreført. Mange av stillingene har derfor flere tiårs historie. Det siste er diakonstillinger som har blitt opprettet i 2019 og 2020.

I gruppe to har det de siste årene blitt tildelt noe mer midler enn det som har gått til å dekke bispedømmerådets vedtatte forpliktelser. Disse midlene har vært hovedkilden til de prosjektmidlene bispedømmerådet har tildelt på høsten.

På denne måten har tilskuddet blitt brukt til å starte eller drive prosjekter i menighetene som ofte ellers ikke ville blitt realisert. Dette har ofte vært innovasjonsprosjekter, oppstart av nye aktiviteter, kulturarrangementer eller prosjekter rettet mot strategiske satsingsområder, for eksempel arbeid for ungdom eller diakoni.

I år er justeringen av tildelingen til Den norske kirke, og mange andre som får statlig finansiering, lavere enn lønnsveksten. Dette vil gjelde også for tildelingen av tilskuddsmidler.

Tilskudd og lønnsutgifter

Først dekker alltid bispedømmerrådet forpliktelser knyttet til stillinger.

Det har ikke vært nasjonale retningslinjer for nivået på dette tilskuddet. De siste årene har det likevel blitt noe mer koordinering.

I 2022 ble tilskuddet til diakon- og kateketstillinger i Stavanger bispedømme oppjustert i tråd med satsene for den siste tildelingen til nye diakonstillinger. Tilskuddet til full stilling som diakon eller kateket ble da satt til 800 000 kroner. De fleste stillingene er samarbeidsstillinger, der bispedømmerrådet dekker 50 prosent av lønnsutgiftene. Her har det vært en betingelse at minst 50 prosent av stillingen skal finansieres lokalt.

Bispedømmerrådet gir tilskudd på samme nivå til alle fellesråd, uavhengig av hvem som sitter i stillingen og av den lokale lønnsfastsettelsen. Den variasjonen som ligger inne, er at tilskuddet har et nivå dersom stillingsinnehaveren er fullt kvalifisert som diakon eller kateket, og et lavere nivå dersom den som sitter i stillingen ikke er ferdig utdannet.

Noen ganger er det vakanser eller lengre sykemeldinger i stillingene. Fellesrådene kan ikke få tilskudd når det ikke utføres arbeid i stillingen, men tilskuddet kan dekke vikarutgifter. Fellesrådene kan heller ikke få både tilskudd og NAV-refusjon samtidig. Når utgiftene derfor har vært lavere, organiseres det slik at fellesrådene kan beholde hele årets tildeling, men får lavere tilskudd neste år, siden de allerede har fått tildelt penger året før som vil dekke noen av dette årets utgifter.

Det er blant annet slike midler som har blitt til noen av prosjektmidlene de siste årene. I tillegg er det utjevningmidler og midler knyttet til tilrettelegging knyttet til trosopplæring blitt delt ut som prosjektmidler.

På denne måten har bispedømmerrådet blant annet kunnet gi menigheter som ikke får tilskudd til stillinger støtte fra tilskuddsmidler.

Vurdering av veien videre

Det er fortsatt en aktuell mulighet å bruke gjenværende tilskuddsmidler til prosjektmidler. Samtidig finnes det også andre muligheter bispedømmerrådet bør vurdere:

1) Bispedømmerrådet kan øke satsene for tilskuddet til stillinger. Siden statsbudsjettet ikke kompensere fullt ut for lønnsveksten, vil dette bety at en større andel vil gå til lønnsutgifter og en mindre andel blir til overs til prosjekter. Særlig de fellesrådene som har ansatte med lang ansiennitet vil ha interesse av at satsene også dekker de høyeste lønnsutgiftene.

Samtidig vil en høy grunnsats kunne gi uforholdsmessig høye tilskudd til fellesråd som ikke har folk i stillingene med like lang ansiennitet eller høy kompetanse.

2) Bispedømmerrådet kan sette av noen av de overskytende midler til særskilte prosjekter. Her er det flere aktuelle alternativer, for eksempel:

- Camp Ryfylke – felles konfirmantleir i Ryfylke prosti.
- Pasjon 2025 – mysteriespill i Stavanger i jubileumsåret
- Jubileet 2025 generelt.
- Kirkelig dialogsentor
- Byprestene i Sandnes
- Utstein pilegrimsgard
- Koordinering av ungdomsarbeid

3) Det kan også vurderes hvordan de overskytende midlene til trosopplæring kan brukes. Dersom driftsbudsjettet for bispedømmet blir strammere, kan disse midlene bli nødvendige for å drive fellestiltak.

I 2022 var det visitas på Kvitsøy. Her og i noen andre små sokn drives trosopplæringsarbeidet med svært liten stillingsbrøk. En del små sokn har løst utfordringene gjennom å samarbeide med større sokn. Det kan også vurderes om noen midler skulle vært

brukt noen steder for å få bedre samsvar mellom kravene til innsats i trosopplæringsplanene og den tilgjengelige stillingsressursen. Det varierer både med ytre rammer og faktisk organisering hvordan dette fungerer i dag.

Det er vanskeligere å få høy oppslutning om trosopplæring i menigheter i bykjerner. Her kan det også vurderes tiltak.

Økonomi og videre planer.

Handlingsrom og valg på disse områdene er avhengige av hvor mye penger det er tilgjengelig når lønnstilskuddet er betalt ut. Det blir klart i mai. I 2022 var det cirka 1,5 millioner kroner igjen når lønnsutgiftene var dekket.

Siden dette tilskuddet er tiltenkt menighetene, er det viktig å høre fellesrådenes ønsker. Til dels vil fellesrådene ha ulike interesser. De som har høye lønnsutgifter vil kunne ønske høyest mulig lønnstilskudd. Samtidig vil de som ikke har stillinger finansiert av bispedømmerrådet innen diakoni og undervisning kunne ønske at det er prosjektmidler tilgjengelig, eller eventuelt midler til nye stillinger. Noen prosjekter vil også ha verdi ut over enkeltmenigheter.

I 2023 er det tenkt etablert et nytt samarbeidsforum for biskop, bispedømmerråd, proster og kirkeverger. Foreløpig går det under navnet lederforum. Det skal blant annet kartlegge behovet for felles ordninger og tiltak og være et sted å forankre felles satsinger. Fellesrådene vil også ha interesse av å bli hørt i forhold til hvordan tilskuddsmidler skal fordeles og brukes.

Administrasjonen foreslår derfor at bispedømmerrådet tar med seg spørsmålet om hvordan tilskuddsmidlene skal forvaltes videre til dette forumet. Det er bispedømmerrådet som selv må ha det siste ordet, men beslutningen vil være bedre forankret når fellesrådene også har fått god anledning til å spille inn.

Ellers kan bispedømmerrådet gi foreløpige signaler om hvordan det vurderer at ledige tilskuddsmidler bør brukes. Dette kan også tas med til samtalen med fellesrådene. Bispedømmerrådet kan så ta en endelig beslutning om forvaltningen av tilskuddsmidlene framover i juni.

Før dette må årets satser fastsettes. Dette pleier skje administrativt. Denne praksisen foreslås videreført.

Forslag til vedtak

Stavanger bispedømmerråd vil vurdere bruken av ledige tilskuddsmidler framover, blant annet gjennom å høre fellesrådenes ønsker gjennom samtaler i lederforum. Rådet vil vedta rammer for videre forvaltning av tilskudd i juni.

DEN NORSKE KIRKE

Stavanger bispedømmeråd 2020-2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Margreta Vik Stokke	423	19/01333-7	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
5/23	Stavanger bispedømmeråd 2020-2023	08.02.2023

Sammenslåing av Rennesøy sokn og Mosterøy sokn**Vedlegg:**

Søknad sammenslåing Rennesøy og Mosterøy sokn
 Søknad BDR sammenslåing Rennesøy og Mosterøy sokn
 Sakfremlegg Sak 62/22 Fremtidig soknestruktur i Rennesøy og Mosterøy
 Saksprotokoll Sak 62/22, Fremtidig soknestruktur i Rennesøy og Mosterøy
 Protokoll menighetsmøter
 Uttalelse prost Tungenes prosti
 Sakfremlegg SKF. Sammenslåing av Rennesøy sokn og Mosterøy sokn
 Saksprotokoll SKF, 15122022, Sak 47-22, Sammenslåing av Rennesøy sokn og Mosterøy sokn
 Saksprotokoll SKF, 15122022, Sak 47-22, Sammenslåing av Rennesøy sokn og Mosterøy sokn
 Sammenslåing av Rennesøy sokn og Mosterøy sokn
 Saksrutredning til menighetsrådet om sammenslåing av sokn

Saksorientering

Stavanger bispedømmeråd mottok 16.12.2022 søknad fra Rennesøy og Mosterøy menighetsråd om sammenslåing av Rennesøy sokn og Mosterøy sokn. Menighetsrådet har gjort følgende vedtak den 17.11.2022:

1. *Rennesøy og Mosterøy sokn søker bispedømmerådet om å slå sammen Rennesøy sokn og Mosterøy sokn til ett sokn fra ny valgperiode som er knyttet til valget i september 2023, med virkning fra etterfølgende årsskifte.*
2. *Det anmodes om at navn på nytt sokn blir Rennesøy sokn.*
3. *Det sammensatte soknerådet skal ha 6 valgte representanter + sokneprest og 4 varamedlemmer.*
3. *Målføret videreføres som nå, der tidligere Rennesøy sokn viderefører nynorsk og tidligere Mosterøy sokn viderefører bokmål.*
4. *Soknerådet foreslår å videreføre Rennesøy sokn sitt eksisterende organisasjonsnummer som det nye soknets organisasjonsnummer.*
5. *Det kalles inn til menighetsmøter i begge sokn i tråd med sakfremlegget for å få uttalelse fra dem begge før saken sendes*

Enstemmig vedtatt

Det er bispedømmerrådet som etter kirkeordningen § 3 andre ledd fatter vedtak i saken:

Opprettelse av og navn på nye bispedømmer og andre endringer i grensene for bispedømmer fastsettes av Kirkemøtet. Andre endringer i den kirkelige inndeling samt navn på kirke, sokn og prosti fastsettes av bispedømmerrådet etter nærmere bestemmelser fastsatt av Kirkemøtet.

I bestemmelsene «Avgjørelsesmyndighet i saker om kirkelig inndeling» punkt 2 første ledd står følgende:

Kirkeordningen § 3 tredje ledd regulerer endringer i den kirkelige inndelingen og navn på kirke, sokn, prosti og bispedømme. Deler av myndigheten til å treffe avgjørelse i disse sakene er lagt til bispedømmerådene, jf. kirkeordningen § 3 tredje ledd annet punktum. Bispedømmerrådet har derfor avgjørelsesmyndighet i følgende saker:

- a. opprettelse eller nedleggelse av prosti,*
- b. overføring av et sokn fra et prosti til et annet,*
- c. endring av grensene mellom sokn,*
- d. sammenslåing av sokn,*
- e. opprettelse av nytt sokn i et distrikt hvor det er kirke, jf. kirkeordningen § 19 som definerer hva som er «kirke» og som fastsetter at det skal være kirke i hvert sokn og*
- f. fastsetting av navn på kirke, sokn og prosti.*

Saken er tatt opp på menighetsmøter i begge soknene. Menighetsmøte ble holdt 11.12.2022 i Rennesøy sokn og i Mosterøy sokn 04.12.2022.

Forslag til navn på det sammenslåtte soknet er «Rennesøy sokn».

Rennesøy og Mosterøy består i dag av to sokn med ca. 3935 medlemmer. Soknene inngår i Stavanger kirkelige fellestråd. Det er godt utviklet samarbeid mellom soknene.

Rennesøy sokn og Mosterøy sokn har siden valget i 2019 hatt et prøveprosjekt med felles menighetsråd. Det er gjennomført en evaluering i rådet om prøveordningen så langt. Den var utelukkende positiv. Sammenslåing av soknene blir gjeldende fra og med 01.01.2024. Kirkevalget 2023 skal gjennomføres som om sammenslåingen allerede har funnet sted.

Stiftsdirektøren legger til grunn at det er formålstjenlige og samstemmighet fra begge sokn om å slå sammen Rennesøy sokn og Mosterøy sokn. Det legges også til grunn at forsøksperioden fra 2019-2023 oppleves som positivt for ansatte og menigheter. Alle høringsinstanser er også enige i dette, se vedlegg.

Forslag til vedtak

Med hjemmel i kirkeordningen § 3 andre ledd vedtar Stavanger bispedømmerråd at Rennesøy sokn og Mosterøy sokn i Stavanger kommune blir slått sammen til ett sokn med nytt navn «Rennesøy sokn».

Sammenslåingen iverksettes fra 01.01.2024.

Kirkevalget i 2023 skal gjennomføres som om sammenslåingen allerede har funnet sted.

DEN NORSKE KIRKE

SAKS PROTOKOLL

Arkivsak-dok. 22/05491
Arkivkode
Saksbehandler Rune Skagestad

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 SKF STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD	15.12.2022	47/22

Sammenslåing av Rennesøy sokn og Mosterøy sokn

SKF STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD har behandlet saken i møte 15.12.2022 sak 47/22

Møtebehandling

Saksdokumenter:
Saksfremlegg fra kirkevergen

Menighetsmøtet i Rennesøy sokn vedtok på sitt møte 11.12.22 å slutte seg til vedtaket i soknerådet om å søke soknesammenslåing.

Vedtak

Stavanger kirkelige fellestråd støtter søknaden fra Rennesøy og Mosterøy sokneråd om slå sammen Rennesøy sokn og Mosterøy sokn til ett nytt felles sokn.

DEN NORSKE KIRKE

Stavanger Kirkelige Fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Rune Skagestad	002	22/05491-1	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
SKF STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD	47/22	15.12.2022

Sammenslåing av Rennesøy sokn og Mosterøy sokn

Saksframlegg

Bakgrunn for saken:

Rennesøy og Mosterøy består i dag av 2 sokn med ca. 3935 medlemmer. Soknene er en del av Stavanger kirkelige fellesråd. Det er godt utviklet samarbeid mellom soknene.

Rennesøy og Mosterøy har siden valget i 2019 hatt et prøveprosjekt med felles sokneråd. Det er gjennomført en evaluering i rådet om prøveordningen så langt. Den var utelukkende positiv.

Soknerådet for Rennesøy og Mosterøy behandlet sak om fremtidig soknestructur 17/11-2022 og fattet følgende vedtak:

- 1. Rennesøy og Mosterøy sokn søker bispedømmerrådet om å slå sammen Rennesøy sokn og Mosterøy sokn til ett sokn fra ny valgperiode som er knyttet til valget i september 2023, med virkning fra etterfølgende årsskifte.*
- 2. Det anmodes om at navn på nytt sokn blir Rennesøy sokn.*
- 3. Det sammensatte soknerådet skal ha 6 valgte representanter + sokneprest og 4 varamedlemmer.*
- 4. Målføret videreføres som nå, der tidligere Rennesøy sokn viderefører nynorsk og tidligere Mosterøy sokn viderefører bokmål.*
- 5. Soknerådet foreslår å videreføre Rennesøy sokn sitt eksisterende organisasjonsnummer som det nye soknets organisasjonsnummer.*
- 6. Det kalles inn til menighetsmøter i begge sokn i tråd med saksframlegget for å få uttalelse fra dem begge før saken sendes.*

Soknerådet vil i det fremtidige arbeidet bygge videre på og utvikle det arbeidet og samarbeidet som fram til nå har blitt gjennomført i dagens to sokn. Et hovedargument har lokalt vært forenkling og effektivisering. Et sammenslått sokn vil få 1 representant i Fellesrådet.

De ansatte har gjennom prøveperioden (2019-2023) brukt ressursene uavhengig av soknetilhørighet, noe som tilrettelegger for bedre utnyttelse av arbeidskraft, og som også gjør det enklere å få til samhandling mellom de tidligere to sokna hva gjelder aktiviteter og arrangementer. Det er ett felles menighetskontor i Vikevåg. Det nye soknet vil videreføre det nåværende arbeid knyttet til trosopplæring, diakoni, administrasjon og kirkelige handlinger som tidligere har hatt sin tilknytning til Mosterøy og Rennesøy sokn, som selvstendige sokn. Den videre utvikling av arbeidet i det nye soknet vil naturlig nok finne sin avklaring gjennom løpende arbeid i stab og nytt sokneråd knyttet til det sammenslåtte sokn. Sammenslåingen vil ikke påvirke stillingsstruktur eller bygningsmessige forhold pr. 01.12.2023.

Soknerådet vil under forutsetning av at soknene vedtas slått sammen, etablere felles økonomi fra sammenslåing, men med ny åpningsbalanse fra 01.01.2024 av praktiske årsaker. Økonomien i begge sokn må gjennomgås og eventuelle korreksjoner gjennomføres før sammenslåing. Balanseregnskap til de to soknene må pr. 01.01.24 slås sammen til et balanseregnskap og videreføres under organisasjonsnummer til det nye soknet.

Avsetninger/fond i de to sokna, må gjennomgås i god tid i forveien av sammenslåing, for avklaring av eventuelle bindinger eller forutsetninger knyttet til beløpenes opprinnelse (testamentariske gaver, øremerkede innsamlinger osv.). Ny åpningsbalanse skal gi en samlet oversikt over det nye soknets samlede egenkapital, gjeld og eiendeler.

Sak om soknesammenslåing er lagt fram for menighetsmøte i Mosterøy sokn den 4/12-22 og de sluttet seg til vedtaket i soknerådet.

Saken skal også opp på menighetsmøtet i Rennesøy sokn 11/12, og deres vedtak vil formidlet til fellesrådet straks det foreligger og senest muntlig i møtet.

Slike saker skal til menighetsmøtet etter kirkeordningen § 14.

Det er bispedømmerådet som etter kirkeordningen § 3 fatter vedtak i saken. Prosten i Tungenes prosti har gitt sin støtte til sammenslåingen.

Fellesrådet er i sakens anledning bedt om å komme en uttalelse.

Forslag til vedtak

1. Stavanger kirkelige fellesråd støtter søknaden fra Rennesøy og Mosterøy sokneråd om slå sammen Rennesøy sokn og Mosterøy sokn til ett nytt felles sokn.

Fra: Jørn Eric Gabrielsen
Sendt: fredag 16. desember 2022 17:17
Til: Stavanger-bdr
Kopi: ivar.raugstad
Emne: Søknad sammenslåing Rennesøy og Mosterøy sokn
Vedlegg: Søknad BDR sammenslåing Rennesøy og Mosterøy sokn.docx.pdf; Sakfremlegg Sak 62_22 Fremtidig soknestruktur i Rennesøy og Mosterøy.pdf; Saksprotokoll Sak 62_22, Fremtidig soknestruktur i Rennesøy og Mosterøy.pdf; Protokoll menighetsmøter.pdf; Uttalelse prost tungenes prosti.pdf; Saksfremlegg SKF. Sammenslåing av Rennesøy sokn og Mosterøy sokn.pdf; Saksprotokoll SKF, 15122022, Sak 47-22, Sammenslåing av Rennesøy sokn og Mosterøy sokn.pdf

Til Stavanger bispedømmeråd,

Som avtalt sendes herved søknad om å slå sammen Rennesøy og Mosterøy sokn. Se vedlegg i denne e-posten for selve søknaden med alle undervedlegg.

Med ønske om en fredelig jul!

Kopi: Leder i utvalg for sammenslåing og soknerådsleder – Ivar Raugstad

Mvh
Jørn Gabrielsen
Daglig leder
Rennesøy og Mosterøy menigheter
Mail: Jg222@kyrkja.no
Mob:92293277

DEN NORSKE KIRKE

Rennesøy og Mosterøy sokneråd

Stavanger Bispedømmeråd
Lagårdsveien 44
4010 Stavanger

Søknad om sammenslåing av Rennesøy og Mosterøy sokn.

Rennesøy og Mosterøy består i dag av 2 sokn med ca. 3935 medlemmer. Soknene er en del av Stavanger kirkelige fellesråd. Det er godt utviklet samarbeid mellom soknene.

Rennesøy og Mosterøy har siden valget i 2019 hatt et prøveprosjekt med felles sokneråd. Det er gjennomført en evaluering i rådet om prøveordningen så langt. Den var utelukkende positiv.

Soknerådet har sammenslåing på sakslisten på møte 17.11.22. Sak nr: 62/22 Fremtidig soknestruktur i Rennesøy og Mosterøy.

Vedtak:

- 1. Rennesøy og Mosterøy sokn søker bispedømmerådet om å slå sammen Rennesøy sokn og Mosterøy sokn til ett sokn fra ny valgperiode som er knyttet til valget i september 2023, med virkning fra etterfølgende årsskifte.*
- 2. Det anmodes om at navn på nytt sokn blir Rennesøy sokn.*
- 3. Det sammensatte soknerådet skal ha 6 valgte representanter + sokneprest og 4 varamedlemmer.*
- 4. Målføret videreføres som nå, der tidligere Rennesøy sokn viderefører nynorsk og tidligere Mosterøy sokn viderefører bokmål.*
- 5. Soknerådet foreslår å videreføre Rennesøy sokn sitt eksisterende organisasjonsnummer som det nye soknets organisasjonsnummer.*
- 6. Det kalles inn til menighetsmøter i begge sokn i tråd med saksfremlegget for å få uttalelse fra dem begge før saken sendes*

Sak om soknesammenslåing er lagt frem for menighetsmøter i Rennesøy og Mosterøy sokn for uttalelse forut for søknad til bispedømmerådet. Begge menighetsmøter støtter søknad om sammenslåing.

Menighetsmøte Mosterøy sokn:
04.12.22

Menighetsmøte Rennesøy sokn:
11.12.22

Vedlagt følger også uttalelse fra prost i Tungenes prosti og fra Stavanger kirkelige fellesråd.

Adresse:
Seljebakken 1
4150 RENNESØY

Telefon
Tlf: 51 84 04 00

E-post/Internett:
Post.rennesoy@kyrkja.no
www.rennesoykyrkja.no

DEN NORSKE KIRKE

Rennesøy og Mosterøy sokneråd

På vegne av Mosterøy sokn og Rennesøy sokn

Jørn Gabrielsen
Daglig leder

Vedlegg:

1. Møteprotokoll fra sokneråd 17.11.22
2. Referat av uttalelse fra menighetsmøter i både Rennesøy og Mosterøy sokn.
3. Uttalelse fra prost i Tungenes prosti
4. Protokoll fra Stavanger kirkelige fellesråd 15.12.22

Adresse:
Seljebakken 1
4150 RENNESØY

Telefon
Tlf: 51 84 04 00

E-post/Internett:
Post.rennesoy@kyrkja.no
www.rennesoykyrkja.no

DEN NORSKE KIRKE

Rennesøy og Mosterøy sokneråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Jørn Eric Gabrielsen	411	20/00901-79	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
Rennesøy og Mosterøy sokneråd	62/22	17.11.2022

Fremtidig soknestruktur i Rennesøy og Mosterøy

Saksframlegg

Saksframlegg ligger som vedlegg til denne saken med alle dokumenter. Se vedlegg for mer informasjon om saken.

Forslag til vedtak

1. Rennesøy og Mosterøy sokn søker bispedømmerrådet om å slå sammen Rennesøy sokn og Mosterøy sokn til ett sokn fra ny valgperiode som er knyttet til valget i september 2023, med virkning fra etterfølgende årsskifte.
2. Det anmodes om at navn på nytt sokn blir Rennesøy sokn.
3. Det sammensatte soknerådet skal ha 6 valgte representanter + sokneprest og 4 varamedlemmer.
4. Målføret videreføres som nå, der tidligere Rennesøy sokn viderefører nynorsk og tidligere Mosterøy sokn viderefører bokmål.
5. Soknerådet foreslår å videreføre Rennesøy sokn sitt eksisterende organisasjonsnummer som det nye soknets organisasjonsnummer.
6. Det kalles inn til menighetsmøter i begge sokn i tråd med saksframlegget for å få uttalelse fra dem begge før saken sendes

DEN NORSKE KIRKE

SAKS PROTOKOLL

Arkivsak-dok. 20/00901
Arkivkode
Saksbehandler Jørn Eric Gabrielsen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Rennesøy og Mosterøy sokneråd	17.11.2022	62/22

Fremtidig soknestruktur i Rennesøy og Mosterøy

Rennesøy og Mosterøy sokneråd har behandlet saken i møte 17.11.2022 sak 62/22

Møtebehandling

Vedtatt

1. Rennesøy og Mosterøy sokn søker bispedømmerådet om å slå sammen Rennesøy sokn og Mosterøy sokn til ett sokn fra ny valgperiode som er knyttet til valget i september 2023, med virkning fra etterfølgende årsskifte.
2. Det anmodes om at navn på nytt sokn blir Rennesøy sokn.
3. Det sammensatte soknerådet skal ha 6 valgte representanter + sokneprest og 4 varamedlemmer.
4. Målføret videreføres som nå, der tidligere Rennesøy sokn viderefører nynorsk og tidligere Mosterøy sokn viderefører bokmål.
5. Soknerådet foreslår å videreføre Rennesøy sokn sitt eksisterende organisasjonsnummer som det nye soknets organisasjonsnummer.
6. Det kalles inn til menighetsmøter i begge sokn i tråd med saksfremlegget for å få uttalelse fra dem begge før saken sendes

Enstemmig vedtatt

Menighetsmøte Askje kirke 4 desember 2022 kl. 12:30

Årsmøtet ble avholdt i etterkant av søndagens gudstjeneste. 12 medlemmer var til stede.

Som ordstyrer ble valgt: Kjell Helgøy

Som referent ble valgt: Jørn Gabrielsen

Som protokollvitner ble følgende utfordret/valgt: Inger Lise Bru og Jan Terje Larsen

Innledning ved ordstyrer var fra sakens begynnelse. Da med årsmøte i Rennesøy og Mosterøy fra april 2022, og at soknerådet tok opp saken første gang i slutten av mars (sak 11/22). Selve saken ble ført videre i soknerådet etter at årsmøtet hadde uttalt seg som (sak 24/22)

Soknerådet hadde enstemmig tilslutning til å arbeide videre med sammenslåing av sokn og oppnevne et utvalg for sammenslåing av sokn.

Nøkkelpunktene til utvalget for sammenslåing ble gjennomgått. Videre ble også vedleggene tilhørende saken gjort rede for.

Det ble gitt anledning til spørsmål og debatt om saken.

Følgende uttalelser kom frem på møtet:

1. Hvor mange representanter for vi inn i fellesrådet da? Ordstyrer svarte med 1stk.
2. Valgstyre bør tilstrebe å få representanter fra Mosterøy sokn og søre øyene inn i nytt sokneråd 2023.

Inger Lise Bru

Jan Terje Larsen

Jørn Gabrielsen

Sekretær

MENIGHETSMØTE HAUSKEN KYRKJE, RENNESØY SOKN, 13. DES. 2022 KL. 12.30.

Årsmøtet vart halde søndag 13. des. etter gudstenensta. 13 medlemmar var til stades.

Ordstyrar: Ivar Raugstad

Referent: Reidun Kyllingstad

Som protokollvitner vart desse to valde: Thor Strandenæs og Tore Straum.

Innleiing ved ordstyrar om korleis denne saka er vorte handsama. Årsmøtet i Rennesøy og Mosterøy sokn april 2022 hadde ei prøveavstemming over saka etter at sokneråda hadde tatt opp saka i mars 2022 (sak 11/22). Saka vart vidare drøfta i soknerådet etter at årsmøtet hadde uttala seg (sak 24/2).

Soknerådet hadde då einstemmig tilslutning til å arbeide vidare med samanslåing av sokna og oppnevne eit utval for dette.

Nøkkelpunkta til utvalet for samanslåing vart gjennomgått. Vidare vart óg vedlegga i saka gjort reide for.

Det vart åpna for debatt der følgjande spørsmål kom opp:

- 1) Kan ein som tilsett av fellesrådet stemme? Svaret er ja når denne personen er busett i Rennesøy sokn.
- 2) Kor mange representantar får vi i Fellerådet? Svaret er 1.

Møtet var positive til samanslåinga.

Thor Strandenæs

Tore Straum

Reidun Kyllingstad

sekretær

Jørn Eric Gabrielsen

Fra: Tomas Mjelde Røsbak <tomas.mjelde.rosbak@randabergkirkene.no>
Sendt: torsdag 10. november 2022 08.32
Til: Jørn Eric Gabrielsen
Emne: Uttalelse i forbindelse med søknad om sammenslåing av sokn

Til Rennesøy og Mosterøy sokneråd

Jeg vil med dette gi min støtte til sammenslåing av Rennesøy og Mosterøy sokn. Den siste perioden hatt man hatt felles sokneråd som en prøveordning. Min opplevelse er at dette har vært formålstjenlig.

Staben i Rennesøy og Mosterøy er allerede organisert under en felles daglig leder og jobber for alle praktiske formål som ett sokn i dag. Det er flere gudstjenestesteder i soknene og et klart behov for samordning og helhetlig strategisk tenkning på tvers av dagens to sokn. Det er min vurdering at dette best kan gjøres av ett sokneråd.

Jeg kan heller ikke se at en sammenslåing vil få negative konsekvenser for gudstjenesteforordning eller tildelte ressurser fra bispedømmeråd eller fellesråd. Dette bør likevel avklares med disse instansene i forbindelse med søknaden om sammenslåing.

Med vennlig hilsen
Tomas Mjelde Røsbak
prost i Tungenes prosti
Stavanger bispedømme
+4797176655

DEN NORSKE KIRKE

Mer himmel på jord | www.kirken.no

DEN NORSKE KIRKE

Stavanger Kirkelige Fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Rune Skagestad	002	22/05491-1	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
SKF STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD	47/22	15.12.2022

Sammenslåing av Rennesøy sokn og Mosterøy sokn**Saksframlegg****Bakgrunn for saken:**

Rennesøy og Mosterøy består i dag av 2 sokn med ca. 3935 medlemmer. Soknene er en del av Stavanger kirkelige fellesråd. Det er godt utviklet samarbeid mellom soknene.

Rennesøy og Mosterøy har siden valget i 2019 hatt et prøveprosjekt med felles sokneråd. Det er gjennomført en evaluering i rådet om prøveordningen så langt. Den var utelukkende positiv.

Soknerådet for Rennesøy og Mosterøy behandlet sak om fremtidig soknestructur 17/11-2022 og fattet følgende vedtak:

- 1. Rennesøy og Mosterøy sokn søker bispedømmerrådet om å slå sammen Rennesøy sokn og Mosterøy sokn til ett sokn fra ny valgperiode som er knyttet til valget i september 2023, med virkning fra etterfølgende årsskifte.*
- 2. Det anmodes om at navn på nytt sokn blir Rennesøy sokn.*
- 3. Det sammensatte soknerådet skal ha 6 valgte representanter + sokneprest og 4 varamedlemmer.*
- 4. Målføret videreføres som nå, der tidligere Rennesøy sokn viderefører nynorsk og tidligere Mosterøy sokn viderefører bokmål.*
- 5. Soknerådet foreslår å videreføre Rennesøy sokn sitt eksisterende organisasjonsnummer som det nye soknets organisasjonsnummer.*
- 6. Det kalles inn til menighetsmøter i begge sokn i tråd med saksframlegget for å få uttalelse fra dem begge før saken sendes.*

Soknerådet vil i det fremtidige arbeidet bygge videre på og utvikle det arbeidet og samarbeidet som fram til nå har blitt gjennomført i dagens to sokn. Et hovedargument har lokalt vært forenkling og effektivisering. Et sammenslått sokn vil få 1 representant i Fellesrådet.

De ansatte har gjennom prøveperioden (2019-2023) brukt ressursene uavhengig av soknetilhørighet, noe som tilrettelegger for bedre utnyttelse av arbeidskraft, og som også gjør det enklere å få til samhandling mellom de tidligere to sokna hva gjelder aktiviteter og arrangementer. Det er ett felles menighetskontor i Vikevåg. Det nye soknet vil videreføre det nåværende arbeid knyttet til trosopplæring, diakoni, administrasjon og kirkelige handlinger som tidligere har hatt sin tilknytning til Mosterøy og Rennesøy sokn, som selvstendige sokn. Den videre utvikling av arbeidet i det nye soknet vil naturlig nok finne sin avklaring gjennom løpende arbeid i stab og nytt sokneråd knyttet til det sammenslåtte sokn. Sammenslåingen vil ikke påvirke stillingsstruktur eller bygningsmessige forhold pr. 01.12.2023.

Soknerådet vil under forutsetning av at soknene vedtas slått sammen, etablere felles økonomi fra sammenslåing, men med ny åpningsbalanse fra 01.01.2024 av praktiske årsaker. Økonomien i begge sokn må gjennomgås og eventuelle korreksjoner gjennomføres før sammenslåing. Balanseregnskap til de to soknene må pr. 01.01.24 slås sammen til et balanseregnskap og videreføres under organisasjonsnummer til det nye soknet.

Avsetninger/fond i de to sokna, må gjennomgås i god tid i forveien av sammenslåing, for avklaring av eventuelle bindinger eller forutsetninger knyttet til beløpenes opprinnelse (testamentariske gaver, øremerkede innsamlinger osv.). Ny åpningsbalanse skal gi en samlet oversikt over det nye soknets samlede egenkapital, gjeld og eiendeler.

Sak om soknesammenslåing er lagt fram for menighetsmøte i Mosterøy sokn den 4/12-22 og de sluttet seg til vedtaket i soknerådet.

Saken skal også opp på menighetsmøtet i Rennesøy sokn 11/12, og deres vedtak vil formidlet til fellesrådet straks det foreligger og senest muntlig i møtet.

Slike saker skal til menighetsmøtet etter kirkeordningen § 14.

Det er bispedømmerådet som etter kirkeordningen § 3 fatter vedtak i saken. Prosten i Tungenes prosti har gitt sin støtte til sammenslåingen.

Fellesrådet er i sakens anledning bedt om å komme en uttalelse.

Forslag til vedtak

1. Stavanger kirkelige fellesråd støtter søknaden fra Rennesøy og Mosterøy sokneråd om slå sammen Rennesøy sokn og Mosterøy sokn til ett nytt felles sokn.

DEN NORSKE KIRKE

SAKS PROTOKOLL

Arkivsak-dok. 22/05491
Arkivkode
Saksbehandler Rune Skagestad

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 SKF STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD	15.12.2022	47/22

Sammenlåing av Rennesøy sokn og Mosterøy sokn

SKF STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD har behandlet saken i møte 15.12.2022 sak 47/22

Møtebehandling

Saksdokumenter:
Saksfremlegg fra kirkevergen

Menighetsmøtet i Rennesøy sokn vedtok på sitt møte 11.12.22 å slutte seg til vedtaket i soknerådet om å søke soknesammenlåing.

Vedtak

Stavanger kirkelige fellestråd støtter søknaden fra Rennesøy og Mosterøy sokneråd om slå sammen Rennesøy sokn og Mosterøy sokn til ett nytt felles sokn.

DEN NORSKE KIRKE

Rennesøy og Mosterøy sokneråd

Sak nr: 62/22 Fremtidig soknestruktur i Rennesøy og Mosterøy.

Bakgrunn for saken:

Rennesøy og Mosterøy består i dag av 2 sokn med ca. 3935 medlemmer. Soknene er en del av Stavanger kirkelige fellesråd. Det er godt utviklet samarbeid mellom soknene.

Rennesøy og Mosterøy har siden valget i 2019 hatt et prøveprosjekt med felles sokneråd. Det er gjennomført en evaluering i rådet om prøveordningen så langt. Den var utelukkende positiv.

Utvalget for sammenslåing av sokn har hatt et møte i forkant av denne prosessen. Nøkkelpunktene på dette møtet var:

- Hovedargument for sammenslåing er forenkling og effektivisering, noe som innebærer at kirken satser stort på frivillighet på den ene siden – og også det å prøve å forenkle administrasjon
- Målføret videreføres som nå, der tidligere Rennesøy sokn viderefører nynorsk og tidligere Mosterøy sokn viderefører bokmål
- Utvalget er samlet om at navnet skal være Rennesøy sokn.
- Sammenslått sokn får 1 representant i Fellesrådet

Soknerådet vil i det fremtidige arbeidet bygge videre på og utvikle det arbeidet og samarbeidet som fram til nå har blitt gjennomført i dagens to sokn.

De ansatte har gjennom prøveperioden (2019-2023) brukt ressursene uavhengig av soknetilhørighet, noe som tilrettelegger for bedre utnyttelse av arbeidskraft, og som også gjør det enklere å få til samhandling mellom de tidligere to sokna hva gjelder aktiviteter og arrangementer.

Det nye soknet vil videreføre det nåværende arbeid knyttet til trosopplæring, diakoni, administrasjon og kirkelige handlinger som tidligere har hatt sin tilknytning til Mosterøy og Rennesøy sokn, som selvstendige sokn. Den videre utvikling av arbeidet i det nye soknet vil naturlig nok finne sin avklaring gjennom løpende arbeid i stab og nytt sokneråd knyttet til det sammenslåtte sokn. Sammenslåingen vil ikke påvirke stillingsstruktur eller bygningsmessige forhold pr. 01.12.2023.

Soknerådet vil under forutsetning av at soknene vedtas slått sammen, etablere felles økonomi fra sammenslåing, men med ny åpningsbalanse fra 01.01.2024 av praktiske årsaker. Økonomien i begge sokn må gjennomgås og eventuelle korreksjoner gjennomføres før sammenslåing. Balanseregnskap til de to soknene må pr. 01.01.24 slås sammen til et balanseregnskap og videreføres under organisasjonsnummer til det nye soknet. Avsetninger/fond i de to sokna, må gjennomgås i god tid i forveien av sammenslåing, for avklaring av eventuelle bindinger eller forutsetninger knyttet til beløpenes opprinnelse (testamentariske gaver, øremerkede innsamlinger osv). Ny åpningsbalanse skal gi en samlet oversikt over det nye soknets samlede egenkapital, gjeld og eiendeler.

Daglig leder ser det naturlig og mest praktisk å videreføre Rennesøy sokn sitt eksisterende organisasjonsnummer som det nye soknets organisasjonsnummer.

Adresse:
Seljebakken 1
4150 RENNESØY

Telefon
Tlf: 51 84 04 00

E-post/Internett:
Post.rennesoy@kyrkja.no
www.rennesoykyrkja.no

DEN NORSKE KIRKE

Rennesøy og Mosterøy sokneråd

Sak om soknesammenslåing vil bli lagt fram for menighetsmøter i Rennesøy og Mosterøy sokn for uttalelse forut for søknad til bispedømmerådet (i tråd med kirkeordningen § 14).

Protokoll fra behandling i menighetsmøtene vil følge søknaden til bispedømmerådet, sammen med uttalelse fra prost og Stavanger kirkelige fellesråd.

Opprinnelig vedtatt tidslinje fra Utvalg for sammenslåing, vil pga utsatt behandling av saken ikke kunne gjenføres, og det forelås derfor følgende tidslinje:

- Behandling i soknerådet 17/11-2022
- Menighetsmøte i Askje kirke 04/12-2022
- Menighetsmøte i Hausken kyrkje 11/12-2022
- Behandling i Stavanger kirkelige fellesråd 14/12-2022
- Oversendelse til bispedømmerådet snarest mulig etter vedtak i fellesrådet.

Daglig leder besørger ferdigstilling av søknaden etter siste menighetsmøte og oversender denne til behandling i Stavanger bispedømmeråd.

Vedlegg til saken:

1. Uttalelse fra prost i Tungenes prosti
2. Sokneprest sitt perspektiv på sammenslåing
3. Saksfremlegg og protokoll fra sokneråd 19.05.22 og protokoll fra sokneråd 31.03.22
4. Møtereferat utvalg for sammenslåing
5. Utkast til søknad for oversendelse til Stavanger Bispedømmeråd

Forslag til vedtak:

1. Rennesøy og Mosterøy sokn søker bispedømmerådet om å slå sammen Rennesøy sokn og Mosterøy sokn til ett sokn fra ny valgperiode som er knyttet til valget i september 2023, med virkning fra etterfølgende årsskifte.
2. Det anmodes om at navn på nytt sokn blir Rennesøy sokn.
3. Det sammensatte soknerådet skal ha 6 valgte representanter + sokneprest og 4 varamedlemmer.
4. Målføret videreføres som nå, der tidligere Rennesøy sokn viderefører nynorsk og tidligere Mosterøy sokn viderefører bokmål.
5. Soknerådet foreslår å videreføre Rennesøy sokn sitt eksisterende organisasjonsnummer som det nye soknets organisasjonsnummer.
6. Det kalles inn til menighetsmøter i begge sokn i tråd med saksfremlegget for å få uttalelse fra dem begge før saken sendes

Adresse:
Seljebakken 1
4150 RENNESØY

Telefon
Tlf: 51 84 04 00

E-post/Internett:
Post.rennesoy@kyrkja.no
www.rennesovkyrkja.no

DEN NORSKE KIRKE

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 20/00901
Arkivkode
Saksbehandler Jørn Eric Gabrielsen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Rennesøy og Mosterøy sokneråd	17.11.2022	62/22

Fremtidig soknestruktur i Rennesøy og Mosterøy

Rennesøy og Mosterøy sokneråd har behandlet saken i møte 17.11.2022 sak 62/22

Møtebehandling

Vedtatt

1. Rennesøy og Mosterøy sokn søker bispedømmerrådet om å slå sammen Rennesøy sokn og Mosterøy sokn til ett sokn fra ny valgperiode som er knyttet til valget i september 2023, med virkning fra etterfølgende årsskifte.
2. Det anmodes om at navn på nytt sokn blir Rennesøy sokn.
3. Det sammensatte soknerådet skal ha 6 valgte representanter + sokneprest og 4 varamedlemmer.
4. Målføret videreføres som nå, der tidligere Rennesøy sokn viderefører nynorsk og tidligere Mosterøy sokn viderefører bokmål.
5. Soknerådet foreslår å videreføre Rennesøy sokn sitt eksisterende organisasjonsnummer som det nye soknets organisasjonsnummer.
6. Det kalles inn til menighetsmøter i begge sokn i tråd med saksfremlegget for å få uttalelse fra dem begge før saken sendes

Enstemmig vedtatt

DEN NORSKE KYRKJA

Stavanger bispedømmeråd

Sakshandsamar	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Gunnar Rønnestad	423	23/00559-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
6/23	Stavanger bispedømmeråd 2020-2023	08.02.2023

Felles sokneråd for Skjold sokn, Vats sokn og Vikebygd sokn**Vedlegg:**

Varsel om søknad om felles sokneråd, Skjold Vats og Vikebygd
Vedtak om forlenga prøveperiode med felles sokneråd for Skjold sokn og Vikebygd sokneråd
Regler om ordning for felles menighetsråd

Saksorientering

Skjold sokn og Vikebygd sokn har i denne valperioden som ei prøveordning hatt felles sokneråd. Vedlagt er kyrkjerådet si godkjenning av denne prøveordninga.

Stavanger bispedømmeråd har no motteke varsel om felles sokneråd for soknerådsleiaren i Skjold og Vikebygd sokneråd. I e-post av 30.01.2023 står følgjande:

Vil med dette gi varsel om at sokna i Skjold, Vats og Vikebygd ynskjer å søkje om å etablere felles sokneråd. Endeleg søknad kjem så snart alle formaliteter er på plass.

I Regler om ordning for felles menighetsråd § 2 står følgjande:

Menighetsråd innenfor en og samme kommune kan etablere et felles menighetsråd. Et felles menighetsråd er et menighetsråd som representerer to eller flere sokn. Samtlige sokn som er omfattet av et samarbeid innenfor ordningen, skal være representert i det felles menighetsråd.

Et felles menighetsråd kan omfatte alle eller noen sokn i kommunen.

Menighetsmøtene i de berørte sokn skal gis anledning til å uttale seg på forhånd.

I Regler om ordning for felles menighetsråd § 8 står følgjande:

De menighetsråd som ønsker å inngå samarbeid om felles menighetsråd, sender søknad til bispedømmerådet om godkjenning av ordningen senest to måneder før fristen for å levere listeforslag ved valg av menighetsråd. Bispedømmerådet kan stille vilkår for å godkjenne søknaden. Bispedømmerådets vedtak om godkjenning av etableringen av et felles menighetsråd, må finne sted innen 14 dager før fristen for å levere listeforslag ved valg av menighetsråd for at etableringen skal kunne få virkning for førstkommende valgperiode.

Regler om ordning for felles menighetsråd følger vedlagt.

Fristen for innlevering av listeforslag ved årets kyrkjeval er 31. mars kl. 12.00. Neste bispedømmeråds møte er 30.mars. Dette medfører at det ikkje er mogeleg at bispedømmerådet i møte kan gjere vedtak om å etablere felles sokneråd for Skjold sokn, Vats sokn og Vikebygd sokn innan fristen etter Regler om ordning for felles menighetsråd § 8.

For å rekke fristen kan bispedømmerådet gjere eit vedtak om at rådet stiller seg positiv til at dei tre sokna får eit felles sokneråd. Stiftsdirektøren kan deretter tildelast mynde til å ta naudsynte avgjerder for å gjennomføre etableringa innan fristen. Det bør leggjast inn ein føresetnad om at sokna sine organ og soknemøta alle ønskjer eit felles sokneråd for dei tre sokna.

Forslag til vedtak

Stavanger bispedømmeråd legg til grunn at det kan etablerast eit felles sokneråd for Skjold sokn, Vats sokn og Vikebygd sokn i Vindafjord kommune. Stiftsdirektøren får mynde til å gjere nødvendige vedtak for å etablere felles sokneråd for dei tre sokna. Det er ein føresetnad for etablering av felles sokneråd at sokna sine organ og soknemøta alle ønskjer eit felles sokneråd for dei tre sokna.

Fra: Sunniva Gregersen <sunniva_tonjen@hotmail.com>
Sendt: mandag 30. januar 2023 11:48
Til: Stavanger-bdr
Kopi: Inghart Lasse Tveit; 'Elisabeth Stople'
Emne: Varsel om søknad om felles sokneråd

Oppfølgingsflagg: Følg opp
Status for flagg: Flagget

Hei.

Vil med dette gi varsel om at sokna i Skjold, Vats og Vikebygd ynskjer å søkje om å etablere felles sokneråd. Endeleg søknad kjem så snart alle formaliteter er på plass.

Mvh.

Sunniva Tveit Gregersen
Leiar for Skjold og Vikebygd sokneråd.

DEN NORSKE KYRKJA

Kyrkjerådet, Mellomkyrkjeleg råd, Samisk kyrkjeråd

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 29.04.2019

Vår ref: 17/04357-107 ae346

Dykkar ref:

Vedtak om forlenga prøveperiode med felles sokneråd for Skjold sokn og Vikebygd sokn

Kyrkjerådet viser til brev av 11. mars 2019 med søknad om vidareføring av forsøksordning med felles sokneråd for Skjold sokn og Vikebygd sokn. I medhald av kyrkjelova § 5 fjerde ledd og delegasjon av 15. desember 2014 godkjenner Kyrkjerådet med dette at forsøket blir forlenga ut valperioden 2019-2023.

Lukke til med forberedelser av val og fortsatt forsøk!

Med helsing

Ole Inge Bekkelund, e.f.
avdelingsdirektør

Anders Backer-Grøndahl Eide
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjend og har difor ingen signatur.

Kopi til:

Stavanger bispedømmeråd, Kristin Sunde Jakobsen	Lagårdsveien 44	4010 STAVANGER
Prost i Haugaland prosti, Rune Steensnæs Engedal	Postboks 612	5501 HAUGESUND

Mottakarar:

Vindafjord kyrkjelege fellesråd

LOVDATA

Regler om ordning for felles menighetsråd

Dato	FOR-2022-09-23-1693
Departement	Barne- og familiedepartementet
Ikrafttredelse	23.09.2022
Hjemmel	LOV-2020-04-24-31-§12, FOR-2019-03-30-2307-§8
Kunngjort	04.10.2022 kl. 14.45

Hjemmel: Fastsatt av Kirkemøtet 23. september 2022 med hjemmel i lov 24. april 2020 nr. 31 om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven) § 12 annet ledd og kirkeordning 30. mars 2019 nr. 2307 for Den norske kirke § 8 tredje ledd.

§ 1. Reglernes formål

Formålet med disse reglene er å legge til rette for at menighetsråd i kommuner med flere sokn kan etablere hensiktsmessige løsninger for sin organisering. Et felles menighetsråd vil ha samme oppgaver som er nevnt i kirkeordningen § 12 og i andre bestemmelser der menighetsrådet er gitt oppgaver.

§ 2. Felles menighetsråd for flere sokn

Menighetsråd innenfor en og samme kommune kan etablere et felles menighetsråd. Et felles menighetsråd er et menighetsråd som representerer to eller flere sokn. Samtlige sokn som er omfattet av et samarbeid innenfor ordningen, skal være representert i det felles menighetsråd.

Et felles menighetsråd kan omfatte alle eller noen sokn i kommunen.

Menighetsmøtene i de berørte sokn skal gis anledning til å uttale seg på forhånd.

§ 3. Menighetsmøtet

Kirkeordningens bestemmelser om menighetsmøtet kommer til anvendelse også der soknet er representert ved et menighetsråd som er felles for flere sokn, med den tilpasning som fremgår i § 6.

§ 4. Etableringen av et felles menighetsråd

Etableringen av et felles menighetsråd skal finne sted ved starten av en valgperiode til menighetsrådet.

§ 5. Forholdet til kirkevalgreglene

Ved gjennomføringen av valg til felles menighetsråd for flere sokn gjelder kirkevalgreglene tilsvarende så langt de passer og med de særskilte presiseringer og unntak som følger av andre og tredje ledd.

Hvert sokn utgjør en egen valgkrets.

Et felles menighetsråd utgjør samlet valgstyre for det enkelte sokn.

§ 6. Sammensetning av et felles menighetsråd

Kirkeordningen § 9 gjelder så langt den passer.

Et felles menighetsråd for flere sokn består av én sokneprest utpekt av biskopen og to til fire andre medlemmer fra hvert av de berørte sokn, bestemt av menighetsrådene ved etableringen. For de valgte medlemmer velges samtidig minst tre varamedlemmer fra hvert sokn. De samarbeidende menighetsråd avgjør om soknene skal ha lik eller ulik representasjon.

Innenfor rammene fastsatt i andre ledd avgjør det felles menighetsråd selv spørsmålet om eventuelle senere endringer i antall medlemmer i rådet, herunder tallet på de medlemmer som skal velges fra de enkelte sokn.

Menighetsmøtet i hvert sokn skal avgi uttalelse etter andre og tredje ledd om antallet medlemmer og den innbyrdes fordelingen av disse.

§ 7. Kirkelig fellesråds sammensetning i kommuner med felles menighetsråd

I kommuner med felles menighetsråd som ikke omfatter samtlige sokn i kommunen, består kirkelig fellesråd av:

- a. to menighetsrådsmedlemmer fra hvert sokn i kommunen, valgt av det enkelte menighetsråd; sokn med felles menighetsråd velger ett eller to menighetsrådsmedlemmer fra hvert sokn, og
- b. en prost eller annen prest oppnevnt av biskopen. Biskopen kan unnlate oppnevning dersom det er valgt inn en prest etter bokstav a).

I tillegg kan kommunen velge en representant.

Er det fem eller flere sokn i kommunen, velges bare ett menighetsrådsmedlem fra hvert sokn.

Representantene velges sammen med et tilsvarende antall vararepresentanter for fire år.

De nærmere regler om valg av kirkelig fellesråd som er gitt av Kirkemøtet, kommer tilsvarende til anvendelse.

Biskopen har rett til å ta del i fellesrådsmøte, men uten stemmerett. Kirkelig fellesråd kan innkalle andre til å ta del i forhandlingene, men uten stemmerett.

I kommuner med ett og samme felles menighetsråd som omfatter samtlige sokn i kommunen, bestemmer det felles menighetsråd om kirkelig fellesråd skal ha alle eller kun et utvalg på minimum fire av medlemmene i det felles menighetsråd. Samtlige sokn må være representert. Kirkelig fellesråd må bestå av minst fire medlemmer i tillegg til den representant henholdsvis biskopen og kommunen utpeker. Første ledd bokstav b), annet ledd og fjerde til sjette ledd gjelder tilsvarende.

§ 8. Søknad om å etablere et felles menighetsråd for flere sokn

De menighetsråd som ønsker å inngå samarbeid om felles menighetsråd, sender søknad til bispedømmerrådet om godkjenning av ordningen senest to måneder før fristen for å levere listeforslag ved valg av menighetsråd. Bispedømmerrådet kan stille vilkår for å godkjenne søknaden. Bispedømmerrådets vedtak om godkjenning av etableringen av et felles menighetsråd, må finne sted innen 14 dager før fristen for å levere listeforslag ved valg av menighetsråd for at etableringen skal kunne få virkning for førstkommande valgperiode.

§ 9. Uttreden fra samarbeidet om felles menighetsråd

Det enkelte sokn i et felles menighetsråd kan tre ut av et etablert samarbeid om felles menighetsråd. Til dette kreves alminnelig flertall i menighetsmøtet for vedkommende sokn.

Representantene fra vedkommende sokn i det felles menighetsrådet skal på forhånd avgi uttalelse i spørsmålet om uttreden. Dette omfatter også soknepresten i det felles menighetsrådet, uavhengig av om denne også har andre sokn som tjenestested (særskilt arbeidsområde).

Eventuell beslutning om uttreden skal treffes i forkant av en ny valgperiode.

§ 10. Ikrafttredelse

Reglene trer i kraft straks.

DEN NORSKE KIRKE

Stavanger bispedømmeråd 2020-2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Gunnar Rønnestad	401	23/00573-1	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
7/23	Stavanger bispedømmeråd 2020-2023	08.02.2023

Erfaringer fra valgperioden 2019-2023

Saksorientering

Stavanger bispedømmeråd inviterte til rådsledersamlinger i nordfylket 11.01.2023 og sørfylket 12.01.2023. Til disse samlingene var følgende inviterte:

Ledere for menighetsråd
 Ledere for kirkelige fellesråd
 Kirkeverger
 Daglige ledere for menighetsråd
 Bispedømmerådets medlemmer

I samlingene ble det gjennomført et gruppearbeid der gruppene ble bedt om å svare på følgende spørsmål:

Ledere for menighetsråd og ledere for kirkelige fellesråd

1. Hva er det viktig å kurse de nyvalgte rådene i?
2. Hvordan forbedre samspillet mellom råd og stab?

Kirkeverger og daglige ledere for menighetsråd

3. Hvilke erfaringer har du gjort i rådsarbeidet som din etterfølger vil ha nytte av å vite om?
4. Velg minst en positiv opplevelse og minst en utfordring.

I det følgende gjengis svarene som ble levert skriftlig fra gruppene.

1. Hva er det viktig å kurse de nyvalgte rådene i?

Kirkeverger:

1. Fortsette kurs for nyvalgte rådsmedlemmer.
2. Forskjellige roller. Tydeliggjøre disse.
3. Kunnskap og respekt.
4. Kurs i spenn av ansatte.
5. Kursing i forventning til forberedelse i forkant av møtene.
6. Lest papirene, gjort seg opp en mening om saken etc.
7. Ønsker diskusjon i møtet.
8. Gjerne komme med alternative forslag til vedtak.
9. Rådet sitt mandat.
10. Strukturen i kirka - rådet sin plass i strukturen.
11. Oppfølgingskurs etter en periode når de har vært litt i funksjon - etter 1/2-1 år f.eks.
12. Hva har MR/FR ansvar for?
13. Relasjonen til kommunen.
14. Relasjonen til lokalsamfunnet.
15. Relasjonen til media.
16. Ansatte sin relasjon til råd og omvendt.
17. Heie på hverandre.
18. God økonomiforvaltning - søkelys på givertjeneste.

Daglig ledere:

1. Bevissthet på lederskapet, som soknerådet har - hva er det å være lederskap?
2. Samledelse mellom stab og menighetsråd, ulike forventninger og praksis.
3. Generelt om forventninger mellom stab og MR.
4. Manøvrene mellom detaljstyring og det visjonære overblikket.
5. Forventninger til oppmøte, lesing av sakspapiret og engasjement - du er folkevalgt.
6. Generelle møteregler.
7. Opplæring i planarbeid, økonomisk ansvar og strategiarbeid.
8. Ansvarliggjøre og myndiggjøre rådet.
9. Læra strukturer og møteskikk.
10. Kva ansvar har leder kontra daglig leder?
11. Kva er prestens rolle i rådet.
12. Rådets ansvar og plikter rundt tilsettinger.
13. Kjenne regelverk, gjerne knytta til konkrete saker.
14. Snakke om, er dette nødvendig å bli satt til kirkevergen, bibelkontakt, redaksjonsmedarbeider, ansvarlig for konfirmantfest m.m. når en er i rådet.
15. Hjelpet rådet til å begrense engasjementet (t.d. antall møter) slik at vedtak blir fulgt opp.
16. Ikke for mange "baller" i luften samtidig.
17. Hjelpet rådet til å se sine talenter, hvem kan hva, slik at en kan nytte ressursene i rådet på en best mulig måte. "Vekke og nære".
18. Delta i planarbeid.
19. Være med på å prioritere soknerådets mandat - muligheter og begrensninger.
20. Årshjul.
21. Kirkelig organisering.
22. Hverdagskirke - kurs om frivillig arbeid - hva er det?
23. Struktur i DNK/organisasjonskartet både i DNK og menigheten.
24. Lære dem viktigheten av ansvaret i menighetsrådet.
25. Bygge en god kultur i rådet, bli kjent, skape trygghet i rådet veldig tidlig i perioden.
26. Tydeliggjøre rollen og ansvaret, forklare forskjell på hva de bestemmer og hva de kan kun uttale seg om.
27. Minne rådet på at staben ikke står bak alt arbeidet.
28. Lære opp lederen i å være en god ordstyrer, gi rådet ordet, tydeliggjøre vedtaket i slutten av en diskusjon.

29. Sette en tydelig struktur for møtene, slik at hvert møte er «likt» /disponere tiden godt, f.eks. info. saker - vedtak saker - strategiplan - besøk.
30. Info. hva som forventes/forventninger/avklaring.
31. Hva er MRs rolle, oppgaver og ansvar. Forhold MR-stab: informere stab/ansattes rolle, oppgaver og planer, ansvar.
32. Fare: MR kommer med ideer og tror at "stab fixer alt".
33. Hvilke juridiske forpliktelser har MR?
34. Arbeidsgiveransvar?
35. Hvordan knytte kontakt, MR-resten av menigheten.
36. Bli kjent MR og stab. Gode ideer til hvordan, eks. en og en ansatt blir med på et MR møte.
37. Formidle til nytt råd hvilken stor og verdifull oppgave de er satt til.
38. Nære og styrke troens liv.
39. "Brenne" for oppgaven å bygge menighet, vekke engasjement.
40. Fortelle om mulighet og hva vi kan gjøre.
41. Lederskap til staben.
42. Presentere delegasjonsreglement til daglig leder
43. Mindre tid på høringer.
44. Hvordan svarer MR på høringer.
45. Regler for lokalkirken.
46. Hva betyr i praksis at menigheten er et rettssubjekt?
47. Hvordan få menigheten til å vokse?
48. Hvordan fungerer et menighetsråd?
49. Rolleavklaring: Hva er daglig leder sitt ansvar, og hva er soknerådet sitt ansvar. Hva er soknerådsleders ansvar.
50. Hvordan det fungerer med saksgang?
51. Arbeidsflyt.
52. Hvordan skal AU fungere?
53. Forslag til vedtak. Om vedtak.
54. Samarbeid.
55. Informasjon og kursing om hva det innebærer å sitte i råd (det formelle).
56. Gjøre seg kjent i menigheten.
57. Bli kjent med rådet.

2. Hvordan forbedre samspillet mellom råd og stab?

Kirkeverger:

1. Invitere stab inn i menigheten.
2. Invitere stab til drøfting av løsninger som gjelder samspill.
3. Rossabømetoden.
4. Samtale med ansatte - sak på møte.
5. Tilsette med på rådsmøter med jevne mellomrom.
6. Bli godt kjent med hverandre.
7. MR må vite hva de ansatte har/ikke har ansvar for - realistiske forventninger.
8. Tydelige rolleavklaringer - forventninger/avklaring.
9. Skape arena hvor råd og stab møtes.
10. Invitere stab med ulike funksjoner til hver sine menighetsråd.
11. Felles strategisamlinger.
12. Sommer- og juleavslutning i lag med MR + stab.

Daglige ledere:

1. Daglige ledere sin brobyggerfunksjon er viktig.
2. Fremsnakke hverandre.
3. Bruke stabsmøte både i forkant og etterkant av soknerådsmøtene til å snakke om saker som skal/har vært opp i MR.
4. Generell jobbing med forventninger mellom stab/MR.
5. Små samlinger mellom råd og stab utenom soknerådsmøte, t.d. lørdagssamlinger og kirkemiddag, som råd og stab driver sammen.

6. Dialog.
7. Overnatting og tid sammen.
8. Invitere tilsatte inn i råd minst en gang i året.
9. Menighetsråd og stab felles møte en gang i året t.d. i januar/februar.
10. Samskaping.
11. Vanskelig å ta samarbeid/utfordringer når det er uenighet mellom råd og stab.
12. Bevisstgjøre råd på arbeidsoppgaver og ressurser i stab.
13. Bevisstgjøring på stabens kapasitet.
14. Informasjon om arbeidet - stab møte, råd.
15. Finne på noe kjekt mellom stab og råd.
16. Bli kjent samling tidlig i perioden, og sosiale samlinger hvert semester.
17. Besøk fra en i staben på hvert møte.
18. Presentasjon av rolle, person og dagens situasjon.
19. Hvert medlem i rådet skal ha en rolle i utvalg (diakoni, musikk, kultur, menighetsutvalg, misjon m.m.).
20. Eie strategiarbeid sammen med stab/MR.
21. Komme med innspill: AU må forberede strategirammer.
22. Forventningsavklaring/ressurs avklaring.
23. Plan for menighet forankres i sogneråd og stab.
24. Dele saksdokumenter med staben før eget MR.
25. Samling med MR og stab årlig.
26. Det er viktig at stab og sokneråd kjenner hverandre.
27. Sørg for formelle og uformelle treff.
28. Sørg for at soknerådet møter staben.
29. Kan invitere en og en fra staben til soknerådsmøtene.
30. Kan ha felles strategisamling med sokneråd og stab.
31. Årsavslutning med sokneråd og stab.
32. Staben kan invitere til frivillighetsfest.
33. Det kan være utfordrende å få rådet aktivt.
34. Staben kan lett bli den aktive og styrende parten.
35. Møte mellom stab og menighetsråd årlig: drømmer, utfordringer og strategi.
36. En ansatt innom på MR-møter (alt i løpet av året).
37. God kommunikasjon/dialog ved løsning av oppgaver.
38. Gå veien sammen.

3. Hvilke erfaringer har du gjort i rådsarbeidet som din etterfølger vil ha nytte av å vite om?

Menighetsrådsledere:

1. Sette fokus.
2. Vise fokusområder.
3. Strategidokument.
4. Forankret i menighet (verdi, fokus og aktivitet).
5. Bærekraftig liv.
6. Nytt råd går gjennom, får historien og setter sine mål.
7. "Agenda 1" nettverk - delta videre.
8. Mer administrasjon denne perioden.
9. Sette fokus på andre områder.
10. Færre folk til å bygge menighet på.
11. Bli mer visjonær. Bringe frem muligheter.
12. Bidra der du kan.
13. Fristund i kirka (rusmisbrukere).
14. Vær operativ, se muligheter.
15. Bygge et menighetsråd.
16. Informere om struktur.
17. Involvere og engasjere medlemmene.
18. Forklare oppgaver/struktur.
19. Lytte og bygge engasjement.

20. Når det er uenighet i rådet, ikke vær redd for å la alle få si sin mening.
21. Heftig meningsutveksling er bedre enn å legge lokk på den "putrende gryte", men tro ikke at det er mulig å utradere uenigheten, selv om man prøver så langt det er mulig til å finne et felles ståsted til slutt.
22. Vis hverandre respekt.
23. Møte med staben.
24. Handlingsplan - møte - soknerådet - stab.
25. Samarbeid og godt forhold/kjennskap.
26. Senke terskel for å gå i kirken.
27. "Hillevågsmiddag" 1 g. pr. mnd.
28. Angående høringer: husk å sile ut hva de vil uttale dykk om.
29. Invitere brett inn i kirken til oppgaver og tjenester i kirken. Bønn for alle visjonærer (ulike org.)
30. Lage gode handlingsplaner, følge opp jevnlig, konkret og målbart.
31. Noen må "brenne" for de aktivitetene vi holder på med. Hvis ikke noen "brenner" for en aktivitet, må den legges ned.
32. Frivillige bør være flere sammen, teamarbeid.
33. Gjøre det vi har ressurser til å gjøre.
34. Se hva vi har.
35. Startes noe nytt, bør noe annet legges ned.
36. Kjenne etter, som ny i menighetsrådet, hva man brenner for. Man har stor påvirkning til å lage ny handlingsplan/strategi med konkrete realistiske (men litt å strekke seg etter) målbare mål.
37. Som rådsleder: det fungerer bedre med tydelig ordstyring, respekt for tiden, «olje maskineriet», ivareta og forstå de ulike synene, men roe ned når det blir høylytt.
38. Dempe konfliktnivå viktig.
39. Tilstrebe godt samarbeid mellom råd og stab.
40. Ha søkelys på relasjonsbygging i MR.
41. Som menighetsrådsmedlem må de være deltagere i aktiviteter i menigheten.
42. Tydelig at noen som får ansvar også utfører (ikke bare si ja).
43. Spennende å være med på å bygge menighet.
44. Positive opplevelser med en voksende menighet.
45. Spørre andre enn de "vanlige".
46. Erfarer at dette er mulig og gir god respons.
47. Viktig å nevne at som innvalgt har man også forpliktelser.
48. Det er viktig med rotasjon av leder.
49. Ansvarlig gjøre også medlemmer i rådet, ikke bare leder.
50. Rådsmedlemmer deltagelse i menigheten f.eks. søndagsskole, ungdomsarbeid osv.
51. Klare retningslinjer og forventninger mellom stab og frivillige.
52. Sterkere, klarere kommunikasjon.
53. Vi er ett selv om det er to arbeidslinjer.
54. Blir kjent med veldig mange kjekke folk.
55. Bare man spør, så får du veldig mange positive svar.
56. Styre tiden godt. Involvere alle i møtet.
57. Ikke store forandringer siden 1990-tallet.
58. Daglig ledelse - oversikt, kontroll, viktig med god dialog.
59. Viktig med godt samarbeid.
60. Legge tid/energi MR/bli kjent.
61. Ønsker: mer sosialt i MR, dagstur, engasjere seg, velge noen saker/satsninger MR står i.

Fellesrådsledere:

1. Viktig å pleie god relasjon til administrasjon og politikere i kommunen.
2. Bruke tid på å skape og vedlikeholde relasjoner.
3. Konkrete mål og få det gjennomført.
4. Linjene mellom fellesrådsleder og kirkeverger litt uklare.
5. Kan være positivt og negativt.
6. Regelmessig oppfølging av kirkeverge, en gang pr. mnd.
7. Manglende kunnskap om forskjellen på fellesråd og sokneråd.

8. Opplæring av kommunestyre rep. og adm.
9. Oversikt over hva som er planlagt, status på de som allerede er i gang/ikke i gang, og hva som er gjennomført.
10. God og utfyllende årsmelding, bringe videre til neste fellestråd, synliggjøre også inn mot kommunen.
11. Få oversikt over økonomien - hva har man til rådighet.
12. Opprette/opprettholde god kontakt med kommunen, og et godt samarbeid i prostiet ellers.
13. Prioriteringer: Få vite om investeringer og investeringsmidler til øremerkede prosjekter.

4. Velg minst en positiv opplevelse og minst en utfordring.

Menighetsrådsledere:

Positiv:

1. Under ned stenging (Covid) fikk vi nytt engasjement for/til å formidle sang og formidling på nett. 8 av 9 ville stille til ny periode.
2. "Skeiv messe" og Pride-arrangement.
3. Mye nye deltakere og benkeslitere, en flott opplevelse.
4. Ser at nye familier kommer til.
5. Full kirke til jul, med "alle" til stede.
6. Blitt en del av Stavanger, med positivt resultat og oppgradert kirke.
7. At vi har greid å samle alle gudstjenester i Hundvåg kirke og slipper splittelsen i to menigheter (Krosshaug er lagt ned med gudstjenester på Skeie skole).
8. Samarbeide med andre organisasjoner i soknet (eks. turlag, historielag, bondekvinnelag).
9. Fest/samling for frivillige (arr. av staben).
10. Agenda 1 - flere menigheter deltar.
11. Menigheter med felles arbeid.
12. Oppbakking fra fellestrådet.
13. Kirkemiddag før aktiviteter.
14. Gode skjema for fordeling av oppgaver.
15. Pensjonister er hverdagsengler.
16. Være en del av menighetens arbeid.
17. Har lært mye om menigheten og om kirken.
18. Være en del av det gode felleskapet som menigheten er.
19. God økonomi.
20. Mange "ivrige sjeler".
21. Lett å sette i gang ting.
22. Mange frivillige.
23. Godt samarbeid mellom stab og frivillige.
24. Opplever mye "goodwill" i lokalsamfunnet, ordfører og lokale myndigheter.
25. Si ja, vær positiv og foroverlent.
26. Fantastisk stab, mange frivillige, godt samarbeid mellom stab og frivillige.
27. Positive holdninger.
28. Rik musikk liv og kreativt.
29. Samarbeid - få til ting.
30. Ha det kjekt i lag.
31. Godt å ha en stab som tar tyngden av administrasjon
32. Gode trosopplæringsarbeid (for de som har det).
33. Gode dåpstall.
34. Det å få til arbeid sånn som for eksempel kor arrangement.
35. Godt samarbeid med stab.
36. Få med frivillige - fedre, tenk vidt.
37. Bli kjent med rådsmedlem/stab.
38. Kjekt å påvirke, kunne være med, bestemme, utvikle.

Utfordringer:

1. For mye diskusjon/tid for liturgi.
2. Få frivillige, gjør kirken sårbar.
3. Manglende respekt for kulturmidler ved start, nå er det helt annet i Stavanger.
4. Ser at ikke alle er tilbake etter 2 års pandemi.
5. Savner flere ungdomsledere.
6. Staben tror nok at de engasjerer de frivillige i menigheten, men i praksis tror jeg de ansatte tenker at det er enklere å gjøre ting selv.
- 7.
8. Det nye menighetsrådet må sammen med staben, aktivt fortelle de frivillige hva som må gjøres, og kartlegge hvilke evner/nådegaver frivillige har.
9. Kirke - bedehus. Dette har endret seg. Har et godt forhold.
10. Arbeid for en åpen kirke.
11. Lavterskel.
12. Ta i bruk ulike arbeidsformer (dans, drama og musikk) i gudstjenesten.
13. Liturgi lempe litt.
14. Være bevisst på at man ikke sier: slik har vi alltid gjort det, det har vi prøvd en gang før, og det gikk ikke.
15. Få folk tilbake etter pandemien.
16. Få med unge familier.
17. Hvordan satse på barn/unge.
18. Vær obs på at MR kan sende utsendinger til ungdomsrådet.
19. Barnearbeid, søndagsskole, ungdomsarbeid - utfordrende å få mange nok deltakere.
20. Se på demografien, og sette søkelys på hva man har og kan bygge på.
21. Hvordan få folk under 50 til å komme på gudstjenester.
22. Få folk til å binde seg.
23. Forkynne det vi vil satse på, flere små grupper.
24. Pandemi - få folk tilbake.
25. Rekruttere nye frivillige.
26. Få frivillige til å stå i arbeid over tid.
27. Økte kostnader og utgifter.
28. Folk får dårligere råd, mindre givertjeneste.
29. Bygge og holde på menigheten.
30. Å aktivisere de yngste.
31. Ta vare på de eldre.
32. Engasjere ungdommene.
33. Beholde småbarnsfamiliene.
34. Med andre ord ALLE, men hver på sin måte og hensyn.
35. Stoppe aktiviteter som ikke går så bra.
36. Drift av menighetsbarnehage er en økonomisk utfordring som legger beslag på budsjett ressurser. Dette sliter på menighetsrådet medlemmene som opplever behandlingslammelse på grunn av uriktigheten i forhold til barnehagedriften.
37. Skal vi bli "gode på alt"?
38. Bør vi sette søkelys på samarbeide tettere med omkring liggende sokn.
39. Har ikke tilgang til medlemsregisteret.
40. Bør kunne få oversikt over hvem som er medlemmer.
41. Tidkrevende - spesielt om en ikke har en adm.-stab.
42. Viktig å delegere.
43. Hvordan lede rådet som ferskt rådsmedlem?
44. Få til engasjement i rådet.
45. Få engasjement ut i menigheten.
46. Få til et godt ungdomsarbeid.
47. Blir litt mye saksbehandling (MR møtes kun for å gjøre vedtak).
48. Organisasjonsstruktur, høring.
49. Engasjement utover MR.
50. Få nok frivillige. Folkevalgt, men krever også kjennskap til menighetsliv.

Fellesrådsledere:**Positivt:**

1. Relasjon til kommunen.
2. Samarbeid mellom fellesrådet og ansatte.
3. God kommunikasjon og kultur med kommunen.
4. Orden i systemet.
5. Samtalerunde med alle medlemmer i fellesrådet (personalsamtaler). Fikk snakket om tidligere spenninger.
6. Godt forhold til politisk ledelse, ordfører med i FR, gjennom dette samfunnsoppdraget/aktør sammen med kommune + andre samfunnsaktører.
7. Lært mye om DNK - mange fine folk.
8. Inkludering og forståelse - lytting i DNK. Felleskapsarena DNK.
9. Lede hele kirken i byen.
10. Samarbeid med kommune - rammetilskudd.
11. Sanser at menigheten er forskjellige, men samarbeidet godt.
12. Utvikle omsorgsplan/diakoni plan for hele byen.
13. Være med på å skape noe.
14. Utviklingsarbeid.
15. Fellesskapsfølelse - verdifullt.
16. Kurs - møte andre.
17. Faglig påfyll og gode samtaler.

Utfordringer:

1. Konkret å få ting gjort.
2. Få "rom" til å stå fram som fremste folkevalgte.
3. Samarbeid med kommunen - formelle og uformelle møter.
4. Kirkelig organisering - finne en god måte å løse dette på.
5. Forholdet til kommunen, kommunenes rep. har ikke møtt, lite kontakt med kommunen.
6. Forstå rollen som folkevalgt. Ikke sentral politiker i fellesrådet.
7. Ny organisering.
8. Samarbeidet soknen imellom.
9. Kirken som svar på kommunens utfordringer.
10. Være et "rom" for stor sorg, hvordan møte mennesker da.
11. Et system for god håndtering av arbeidskonflikter.
12. Muller Nilsen fra januar 2026. Få på plass et godt samarbeid før dette.

Gruppene har gitt mange verdifulle innspill og føringer til opplæring og kompetansebygging for de menighetsrådene som velges ved kirkevalget i år. Det skal gjennomføres kurs for nyvalgte menighetsråd og kirkelige fellesråd. Det vil fra Kirkerådet bli utarbeidet et kursopplegg for nye menighetsråd, og KA skal gjennomføre en kursrunde for nyvalgte fellesråd. Bispedømmerådets administrasjon vil bidra til gjennomføring og lokal tilpasning til disse kursene. Bispedømmerådets administrasjon kan ta inn og følge opp innspillene fra rådsledersamlingene.

Det har vært gjennomført rådslederamlinger to ganger i løpet av hver valgperiode for menighetsrådene. Flere av innspillene fra årets rådsledersamling gir føringer for tema og innhold i kommende rådsledersamlinger.

Det som kom fram under rådsledersamlingen gir også gode føringer for det arbeidet som bispedømmerådets administrasjon gjennomfører gjennom kurs og annen kontakt med menighetene.

Rådsledersamlingene er en god måte å komme i dialog med menighetsrådsledere og fellesrådsledere på. Kirkerådet lager nå rammer for å ha digitale høringsmøter med lederne for menighetsråd og kirkelige fellesråd i alle bispedømmene. Dette er møter som skal legges til rette for dialog med rådslederne om ulike temaer knyttet til kirkemøtesaker. Denne våren

planlegges det to slike møter, med hovedvekt på kirkelig organisering. Møtene i Stavanger bispedømme er planlagt onsdag 22. mars og torsdag 22. juni, begge dager kl. 18.00.

Forslag til vedtak

Stavanger bispedømmeråd takker menighetsrådsledere, fellesrådsledere, kirkeverger og daglige ledere de innspill og erfaringer som ble delt under årets rådsledersamling.

Bispedømmerådet ber administrasjonen følge dette opp i forbindelse med opplæring for nye menighetsråd og kirkelige fellesråd, rådsledersamlinger og andre kompetansebyggende tiltak for menighetenes ansatte, tillitsvalgte og frivillige.

Stiftsdirektørens rapport februar 2023

Personal

Fratredelse

Kristian Kyllingstad fratrådte stillingen som sokneprest i Haugaland prosti, med tjeneste i soknene Skjold, Vats og Vikedal, den 31. desember 2022.

Kari Vik Stuhaug fratrer stillingen som sokneprest i Haugaland prosti, med tjeneste i Ølen og Bjoa sokn, den 14. februar 2023.

Magnhild Handeland Helberg fratrer stillingen som fengselsprest i Sandeid fengsel og prostiprest i Ryfylke prosti, den 31. juli 2023.

Vikariat

Ludvig Bjerkreim vikarierer i 50 % stilling som prest i Sandnes prosti, med tjeneste i Riska sokn, fram til 30. juni 2024.

Ola Rosenlund Lierhagen vikarierer i 25 % stilling som prestevikar i Stavanger domprosti, med tjeneste i Domkirken og St. Petri sokn, i perioden 09.01.2023-26.03.2023.

Anders Kvalevåg vikarierer i 50 % stilling som sokneprest i Stavanger domprosti, med tjeneste i St. Johannes sokn, fra 21.01.2023.

Reidar Bjaanes vikarierer i 100 % stilling som sokneprest i Dalane prosti, med tjeneste i Lund sokn og Heskestad sokn, i perioden 30.01.2023-18.06.2023 (men med permisjon i perioden 27.03.2023-30.04.2023 da det er inne en student i stiftspraksis i de to soknene).

Alain Fassotte vikarierer i 100 % stilling som prestevikar i Stavanger domprosti, med tjeneste i Kampen sokn, i perioden 06.02.2023-05.11.2023.

Sigve Hasseløy Clementsen vikarierer i 70 % stilling som sokneprest i Haugaland prosti, med tjeneste i soknene Vikedal, Sandeid og Imsland, i perioden 01.03.2023-30.06.2023.

Stiftspraksis

Tobias Wang har stiftspraksis i Haugaland prosti, med tjeneste i Vindafjord fellesrådsområde, i perioden 27.02.2023-02.04.2023.

Jon Olav Kvamsøe har stiftspraksis i Haugaland prosti, med tjeneste i Vindafjord fellesrådsområde, i perioden 27.02.2023-02.04.2023.

Lene Sunde har stiftspraksis i Stavanger domprosti, med tjeneste i Domkirken og St. Petri sokn, i perioden 27.02.2023-02.04.2023.

Sjur Christian Helgeland Lund har stiftspraksis i Ytre Stavanger prosti, med tjeneste i Madlamark sokn, i perioden 27.02.2023-02.04.2023.

Emma Charlotte Nesvåg har stiftspraksis i Dalane prosti, med tjeneste i Lund sokn og Heskestad sokn, i perioden 27.03.2023-30.04.2023.

Prosjektleder jubileet 2025

Inger Vagle er tilsatt som prosjektleder for jubileet i 2025. Hun er utdannet både diakon, lærer og som kulturarbeider, har mye prosjekterfaring med relevans for jubileet og begynner 1. mai.

Studieprosjektet

Den 18. og 19. januar 2023 var 85 prester samlet på Sola Strandhotell til første fagsamling i studieprosjektet «Teologi og samfunn». Deltakerne var engasjerte, og gav tilbakemelding om at de fikk godt faglig utbytte. Dette var også første gang prestene var samlet etter Corona-perioden.

Menighetsutvikling

Rådsledersamling

11. og 12. januar var det rådsledersamlinger, med ca. 30 deltakere i nordfylket og 95 i sørfylket. Flere bispedømmerrådsmedlemmer var til stede. Det var god atmosfære og god oppslutning på begge samlingene. Biskopen talte, «Kirka vår – samlet plan for arbeidet i soknet» ble presentert og det var erfaringsdeling i grupper, i tillegg til informasjon fra bispedømmet.

Visitias

I uke 4 var det visitias i Norheim menighet i Karmøy prosti.

Dag for nytilsatte

Fredag 6. januar var nytilsatte prester og kirkelige tilsatte invitert til samling på bispedømmekontoret. 20 medarbeidere møtte og fikk treffe biskopen og hennes rådgivere. Dagen gir mulighet til å presentere bispedømmet og arbeidsområdene til bispedømmet. Det var også satt av tid til gode matpauser og tid til prat på tvers av stillingskategoriene. Prester og medarbeidere i trosopplæring hadde egne samlinger i forkant og etterkant av samling.

Trosopplæring:

I etterkant av nytilsattdag på bispedømmekontoret var det møte med nyansatte i trosopplæringen. Framover blir det utviklingssamtaler trosopplæring i prostier og menigheter.

Det arbeides med et ressurshefte til ansatte i barne- og ungdomsarbeidet. Dette handler om hva organisasjonene i kirkens unge-plattformen kan tilby og hva bispedømmekontoret kan tilby innenfor ulike fagområder.

Komiteen for Forum for trosopplæring høsten 2023 er i gang.

Jubileet 2025

12. og 19. november 2022 arrangerte vi oppstartseminar for bispedømmets jubileum i 2025. Ett i Sørfylket og ett i Nordfylket. Målgruppen var menigheter og lokale historielag. Det var til sammen 70 deltakere på de to samlingene. Biskop emeritus Ernst Baasland hadde innledningsforedrag i Sørfylket og Nils Olav Østrem i Nordfylket. Det ble arrangert i samarbeid med Rogaland historielag.

Arbeider med flere prosjekt:

I januar har det vært møte i bispedømmets jubileumskomite og i kirkens hovedkomite for jubileet. Det jobbes blant annet med en enkel bok/hefte som formidler bispedømmets historie gjennom 900 år. Det er tenkt at den skal deles ut til alle interesserte og følge med på Stafetten som skal rundt i hele bispedømmet, med start i Egersund pinsen 2023. Det planlegges også et eller flere fagseminar hvor hovedtema vil være kirke og samfunn, hvor kirkens, prestens og prestegårdens rolle opp gjennom historien belyses.

Pilegrim

Lørdag 28. januar ble det arrangert Pilegrimsforum på Utstein pilegrimsgard med 30 deltakere. Tema var «Pilegrimsmotivet som ressurs i lokalmenigheten». Den svenske pilegrimspresten og forfatteren Hans-Erik Lindström deltok. Han har mye erfaring med pilegrimsarbeid fra Vadstena og har krevet flere bøker som også har stor utbredelse i Norge. Med utgangspunkt i spørsmålet «Hva kan pilegrimsbevegelsen bety for kirke og menighet» løftet han frem tema som kropp og sjel, enkelhet, naturen, grenseoverskridende, deling og himmelen. Han gav også konkrete forslag til hvordan menigheter kan benytte pilegrimstanken i menigheten.

I tillegg var det representanter fra fire pilegrimsutvalg som fortalte fra sitt arbeid. To menigheter delte erfaringer med bruk av pilegrimstema i sitt arbeid.

Utdanningsmesse 18-19.januar Stavanger Forum

Den 18-19.januar hadde Den norske kirke stand på Yrkesmessen i Stavanger Forum. To prester, to kateketer og to diakoner hadde gode samtaler med ca.200 ungdommer om tro, livssyn og verdier. To ungdommer hadde planene klare for fremtiden via sykepleier/jordmor og reise ut som misjonær. En ungdom ble inspirert av konfirmantundervisningen i egen menighet og hadde som 17 åring tatt et personlig standpunkt i å følge Jesus og skulle begynne på Bibelskole. Noen stod lenge og pratet om forskjell på religioner og var opptatt av hva som var felles for det vi trodde på. Veldig mange var overrasket over at det var så mange forskjellige yrker i kirken. Vi pratet kanskje med en fremtidig prest, kateket, kantor, kirketjener, kontoransatt eller diakon en av disse dagene.

I dag er det 10 diakoniarbeidere som enten tar diakonutdanning eller skal begynne til høsten, og det er 49 diakoner og diakonimedarbeidere i Stavanger bispedømme.

Den 12.februar skal Praxedes Slettebø vigsles til DIAKON i Time prestegjeld

Sjelesorg = omsorg for sjelen <https://ventil.no/stavanger/>

Ventil er et samtaletilbud for unge voksne. Her møter man prester og diakoner som har tilknytning til byens kirker, som har taushetsplikt og som har en videreutdanning innen sjelesorg. Når man tar kontakt med Ventil vil man få kontakt med en sjelesørger som man kan få fem samtaler med. Samtalene vil være hver 3. uke, og varer i 50 minutter. Tilbudet er gratis.

Ungdomsdiakon Sola kirkelige fellesråd

Sola kirkelige fellesråd (SKF) har fått en gledelig sak «i fanget» - midler fra Sola kommune til ny 100% stilling som ungdomsdiakon fra og med budsjettåret 2023.

Menighetsrådene har gjennom flere år pekt på behovet og interessen for å etablere et utadrettet lavterskeltilbud med tiltak overfor barn og ungdom i Sola. Sola kommune har en sterk befolkningsvekst, og de nye utbyggingsområdene på Skadberg og Jåsund vil være konkrete satsingsområder for en ny stilling. Menighetsrådene ser mange behov i egne menigheter og nærområder, og etter å ha gitt uttrykk for dette har de nå fått tilskudd til en ny stilling.

Mer himmel på jorda

Stavanger bispedømme – steingammelt, sprekt og levende

- ❖ 900 års-jubileum i 2025
- ❖ 90 sokn
- ❖ 9 prostier
- ❖ 322 527 medlemmer

<p>Den norske kirkes strategi for 2022-2029</p>	 <p>Kirken åpner rom for tro</p>	 <p>Kirken er der livet leves</p>	 <p>Kirken er mer for flere</p>
 <p>Kirken for den enkelte</p>	<p>Forkynner evangeliet til mennesker gjennom hele livet</p>	<p>Styrker kirken som kulturarena og forvalter av kulturarv for alle generasjoner</p>	<p>Gir tilhørighet og skaper gode møteplasser og fellesskap fysisk og digitalt</p>
 <p>Kirken i samfunnet</p>	<p>Fremmer verdier som utfordrer og som bygger et godt samfunn for alle</p>	<p>Bidrar til å virkeliggjøre bærekraftsmålene – lokalt, nasjonalt og globalt</p>	<p>Motvirker utenforskap og utforsker nye måter å være kirke på</p>
 <p>Kirken som organisasjon</p>	<p>Styrker gjennom sin organisering en levende og nærværende folkekirke</p>	<p>Samhandler med organisasjonslivet, andre tros- og kirkesamfunn, offentlige, private og ideelle aktører</p>	<p>Skaper en mangfoldig, rekrutterende og inkluderende arbeidsplass og frivillighetsarena</p>

Vil være
tradisjonsbærer
for individ og nasjon

Vil være kirke i et
livssynsåpent samfunn

Visste du at...

Tøft for lokalsamfunn etter flere selvmord: - Vi må tørre å vise vår sårbarhet

DEN NORSKE KIRKE

ØMTÅLIG TEMA – VANSKELIGE SAMTALER: Sokneprestene Ove Sjurson på Vea (t.h.) og Sveinar Medhaug på Åkra gir råd etter flere selvmord på Karmøy den siste tida. Foto: GAUTE-HÅKON BLEVIK

Særtrekk for kirken i Rogaland:

- Kulturskatter: Mange middelalderkirker og tradisjoner med lange røtter.
- Stadig kirkebygging & etablering av nye menigheter.
- Stor frivillighet og grasrotengasjement!
- Nybrottsarbeid vi er stolte av: gudstjenesteutvikling, Hjerte for bydelen, Byprestene i Sandnes bla.
- Mangfoldig bispedømme, med mange nasjonaliteter og livssyn.
- Stavanger 2025 – tre jubileer i ett.

DEN NORSKE KIRKE

Vil du vite mer?

www.kirken.no/stavanger